

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Jan Malota

Uplatnění absolventů regionální geografie
z Univerzity Palackého v Olomouci na trhu práce

Diplomová práce

Vedoucí práce: RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.

Olomouc 2020

Bibliografický záznam	
Autor (Osobní číslo):	Bc. Jan Malota (R18808)
Studijní obor:	Regionální geografie
Název práce:	Uplatnění absolventů regionální geografie z Univerzity Palackého v Olomouci na trhu práce
Title of thesis:	Employability of the Graduates of Regional geography study from Palacký University in Olomouc on the Labour Market
Vedoucí práce:	RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.
Rozsah práce:	98 stran, 4 vázané přílohy
Abstrakt:	Diplomová práce se zabývá uplatněním absolventů Regionální geografie z Univerzity Palackého v Olomouci na trhu práce. První část práce se věnuje stručné historii výuky geografie v Olomouci, vývoji počtu absolventů, situaci na trhu práce v období ekonomické krize a pokrizovém období a v neposlední řadě absolventy Regionální geografie jakožto uchazeči o zaměstnání. Druhá a stěžejní část práce analyzuje výsledky realizovaného dotazníkového šetření.
Klíčová slova:	regionální geografie, absolventi škol, trh práce, nezaměstnanost, Univerzita Palackého
Abstract:	This diploma thesis deals with the employability of the graduates of Regional geography study from Palacký University in Olomouc on the labour market. The first part of the thesis is about brief history of geography teaching in Olomouc, evolution of number of the graduates, situation on the labour market in the course of the economic crisis and post-crisis period, and graduates of Regional geography as the applicants for an employment. The second part is crucial as it analyses results of the questionnaire survey.
Keywords:	regional geography, graduates, labour market, unemployment, Palacký University

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího práce, a že jsem v seznamu literatury uvedl všechny použité literární a ostatní zdroje, ze kterých jsem při vypracování čerpal.

V Olomouci dne 17. 5. 2020

.....

podpis

Chtěl bych poděkovat vedoucímu diplomové práce, RNDr. Miloši Fňukalovi, Ph.D za pomoc, vstřícný přístup, ochotu, odborné rady a připomínky, které mi poskytl při zpracování této diplomové práce. Poděkování patří také doc. RNDr. Václavu Touškovi, CSc. za pomoc s přípravou dotazníkového šetření.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Jan MALOTA
Osobní číslo: R18808
Studijní program: N1301 Geografie
Studijní obor: Regionální geografie
Téma práce: Uplatnění absolventů regionální geografie z Univerzity Palackého v Olomouci na trhu práce
Zadávající katedra: Katedra geografie

Zásady pro vypracování

Osnova práce:

1. Úvod (včetně cílů práce a hypotéz)
2. Přehled literatury
3. Data a zvolené metody
4. Stručná historie výuky geografie na VŠ v Olomouci
5. Vývoj počtu absolventů
6. Situace na trhu práce v regionu NUTS II Střední Morava v období ekonomické krize a v pokrizovém období
7. Uchazeči o práci – absolventi VŠ po roce 2007 a geografové
8. Poznatky z dotazníkového šetření „Uplatnění absolventů studia geografie“
9. Závěr

Hlavní pozornost v akademickém roce 2018/2019 bude věnována realizaci dotazníkového šetření mezi absolventy studia geografie na UP. Na obsahové přípravě šetření bude participovat také doc. Toušek ve funkci konzultanta.

Rozsah pracovní zprávy: 20 000 – 24 000 slov
Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

Literatura týkající se výuky geografie nejen na UP, ale také na jiných univerzitních pracovištích v ČR, literatura k hodnocení situace na regionálních trzích práce a k hodnocení skupin osob hůře se uplatňujících na trhu práce a literatura týkající se kvalitativního výzkumu. A to zejména:

Fňukal, M. a kol. (2009): Historie katedry geografie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Hendl, J. (2016): Kvalitativní výzkum. Základní teorie, metody a aplikace.

Hendl, J., Remr, J. (2017): Metody výzkumu a evaluace.

Rosič, M., Klamár, R. (2015): Trh práce a politika zaměstnanosti pro geografové.

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.
Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: 29. listopadu 2018
Termín odevzdání diplomové práce: 10. dubna 2020

L.S.

---

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

---

prof. RNDr. Marián Halás, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 29. listopadu 2018

Obsah

Úvod	9
1 Přehled literatury	11
1.1 Odborné publikace – učebnice	11
1.2 Výzkumné studie	12
1.3 Kvalifikační práce	13
2 Data a zvolené metody	14
2.1 Zdroje dat	14
2.1.1 Statistické údaje o trhu práce	14
2.1.2 Data o studentech a absolventech Regionální geografie	16
2.1.3 Ostatní data	16
2.2 Metody zpracování	16
2.2.1 Dotazníkové šetření	18
3 Stručná historie výuky geografie na VŠ v Olomouci	20
3.1 Studium Regionální geografie	21
3.1.1 Profil absolventa bakalářského studijního programu	22
3.1.2 Profil absolventa magisterského studijního programu:	23
3.1.3 Vyučované předměty na bakalářském studijním programu Regionální geografie	24
3.1.4 Vyučované předměty na navazujícím magisterské studijním programu Regionální geografie	25
4 Vývoj počtu absolventů	26
4.1 Vývoj počtu studentů bakalářského studijního programu Regionální geografie	26
4.2 Vývoj počtu studentů navazujícího magisterského studijního programu Regionální geografie	28
4.3 Vývoj počtu absolventů bakalářského studijního programu Regionální geografie	30
4.4 Vývoj počtu absolventů navazujícího magisterského studijního programu Regionální geografie.	32
4.5 Návaznost bakalářského a navazujícího magisterského studia Regionální geografie ...	34
5 Situace na trhu práce v regionu NUTS II Střední Morava v období ekonomické krize a pokrizovém období	35

5.1	Vývoj nezaměstnanosti.....	36
5.2	Vývoj počtu nezaměstnaných osob a volných pracovních pozic	40
6	Uchazeči o práci – absolventi vysokých škol a geografové	42
6.1	Vývoj nezaměstnanosti absolventů škol v jednotlivých kalendářních měsících	42
6.2	Absolventi vysokých škol – uchazeči o zaměstnání.....	43
6.3	Absolventi geografie – uchazeči o zaměstnání.....	46
7	Poznatky z dotazníkového šetření „Uplatnění absolventů studia Regionální geografie“	49
7.1	Průběh dotazníkového šetření.....	49
7.2	Odpovědi na jednotlivé otázky	51
7.3	Dobrovolné zhodnocení studia Regionální geografie.....	73
7.4	Strukturovaný rozhovor	73
7.4.1	Motivace ke studiu Regionální geografie	73
7.4.2	Hledání zaměstnání	74
7.4.3	Současná pracovní pozice.....	75
8	Závěr.....	76
	Summary.....	79
	Použitá literatura a zdroje	81
	Přílohy	83

Úvod

Uplatněním absolventů a mladistvých na trhu práce se zabývá dlouhodobě celá řada odborníků a výzkumných institucí jak u nás, tak v zahraničí. Vstup mladého člověka na trh práce bývá poměrně často obtížný. Absolventi škol patří mezi specifické skupiny na trhu práce. I když nepatří mezi nejrizikovější skupiny, je potřeba jim věnovat pozornost. Stejně tomu tak je i u absolventů katedry geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Tato práce je zaměřena na absolventy studijního oboru Regionální geografie jak v bakalářském, tak magisterském stupni vzdělávání. Je potřeba rozlišovat dvě roviny pojmu „absolvent“. V nejširším pojetí se absolventem rozumí student, který úspěšně dokončil své studium. Absolvent na trhu práce je osoba, která nastupuje do zaměstnání (případně hledá zaměstnání) a doba souvislé praxe od řádného ukončení studia nepřesáhla dva roky.

Studijní obor Regionální geografie má řadu specifíků. Jedná se o poměrně mladý obor, který nemá v Olomouci historickou tradici. Stojí na pomezí mezi humanitním a přírodovědným směrem. Šířka studijního zaměření odpovídá i šířce případného uplatnění absolventů. Velmi zjednodušeně řečeno, pracovní pozice „regionální geograf“ neexistuje. Podle akreditačních dokumentů je předpokládáno uplatnění absolventů zejména v různých oblastech veřejné správy, jako je územní plánování, životní prostředí nebo regionální rozvoj. Dále se mohou hlásit na pozice v agenturách regionálního rozvoje nebo v soukromých firmách s geografickým zaměřením. Možnost uplatnění se nabízí i v akademické sféře nebo v jiné oblasti vzdělávání.

Hlavním cílem diplomové práce je zjistit uplatnitelnost absolventů Regionální geografie z Univerzity Palackého na trhu práce a následná formulace doporučení pro vedení katedry geografie, které povedou ke zkvalitnění výuky nejen regionální geografie, ale i ostatních příbuzných studijních programů. Hlavní cíl práce bude realizován pomocí několika dílčích kroků. Mezi jednotlivé kroky patří analýza trhu práce v regionu NUTS II Střední Morava v posledních letech, komparace vývoje počtu absolventů Regionální geografie a postavení absolventů Regionální geografie, jakožto uchazečů o zaměstnání mezi ostatními absolventy vysokých škol evidovaných úřadem práce. Stěžejní část diplomové práce se bude zabývat dotazníkovým šetřením „Uplatnění absolventů Regionální geografie“. Analyzovány budou odpovědi respondentů z kvantitativního dotazníku a z kvalitativního strukturovaného rozhovoru. Otázky z dotazníku se zaměří jak na absolventy uplatněné v oboru geografie, tak na absolventy mimo vystudovaný obor. U absolventů mimo obor se bude pozornost obracet na důvody práce mimo geografii a jejich případné profesní vyhlídky do budoucna.

Výsledky dotazníkového šetření by měly vést k objasnění procesu přechodu absolventů regionální geografie na trh práce. Získané odpovědi mohou být brány jako podněty, které mohou směřovat ke zkvalitnění výuky a celkově studia na katedře geografie. Závěry výzkumu mohou být přínosné i pro ostatní vysokoškolská pracoviště zabývající se výukou odborného studia geografie, úřady práce, poradenská a karierní centra, zájemce o studium nebo potenciální zaměstnavatele.

1 Přehled literatury

Rešerši literatury k tématu diplomové práce jsem rozdělil do tří tematických částí. Jedná se o odborné publikace a vysokoškolské učebnice; výzkumné práce, analýzy a studie; a v neposlední řadě kvalifikační práce na obdobná témata.

1.1 Odborné publikace – učebnice

Odborná literatura na problematiku uplatnitelnosti absolventů na trhu práce nahlíží z několika pohledů. Nejvíce zastoupen je směr sociologický. Mareš (2002) například popisuje vliv nezaměstnanosti na život jednotlivce i společnosti. Část knihy je zaměřena na strategie, jenž volí jedinci čelící nezaměstnanosti. Druhou významnou sociologickou publikací je analýza trhu práce od Pavla Kuchaře (2007). Zde zmiňuje důležitost vztahů mezi vzděláním, kvalifikací, vykonávanou prací a zaměstnáním.

Vzhledem k charakteru diplomové práce je pro nás důležitý geografický pohled. V rámci Prešovské univerzity vznikla publikace *Trh práce a politika zaměstnanosti pro geografov*. Zde jsou specifika trhu práce rozebírány převážně z demografického hlediska. Prostorový rozměr je patrný v regionální analýze vývoje nezaměstnanosti na Slovensku po roce 1989. Závěr publikace popisuje strukturálně postižené regiony Slovenské republiky. Kromě slovenského trhu práce se publikace zaměřuje na vybrané aspekty trhu práce v zemích Evropské unie. (Rosič, Klamár 2015)

Třetím směrem je ekonomický pohled. Podle něj chování a rozhodování ekonomických subjektů na trhu práce utváří nabídku práce a poptávku po práci: spotřebitelé nabízejí množství práce, a firmy, které se rozhodují, kolik práce budou nabízet a platit. (Brožová 2006)

Publikace „*Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém*“ obsahuje jak výše uvedené směry, tak psychologický aspekt. Na nezaměstnanost je nahlíženo převážně z lidského přístupu. Popisuje význam práce pro člověka, psychologické, zdravotní a sociální důsledky dlouhodobé ztráty zaměstnání a další. Kromě toho se zabývá i historií nezaměstnanosti v České republice a vztahem nezaměstnanosti ke klasickým ekonomickým teoriím. (Buchtová 2002)

Nelze opomenout publikaci popisující historii katedry geografie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Publikace vznikla na katedře geografie k výročí založení katedry. Kromě historických dat obsahuje i počty studentů do roku 2008. (Fňukal a kol. 2009)

1.2 Výzkumné studie

Situaci na trhu práce se nejvíce věnoval Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Tato veřejná výzkumná instituce publikovala přes 270 prací zabývajících se trhem práce. Většina prací je zaměřena na jiné skupiny než absolventi škol – osoby se zdravotním postižením, genderové rozdíly, pracovní migrace atd. Problematikou absolventů se zabývaly dvě studie. První je zpráva, která na základě analýz vztahů trhu práce a vzdělávací soustavy, politiky zaměstnanosti a vzdělávací politiky, předkládá návrhy na řešení aktuální situace. Zabývá se mimo jiné hodnocením systému odborné přípravy mládeže a dospělých (rekvalifikace) z pohledu trhu práce, jeho financováním a prognózou do budoucna. (Karpíšek a kol. 1999) Druhá práce je zaměřena na hodnocení nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti s důrazem na rekvalifikaci uchazečů o zaměstnání. Studie navazuje na předchozí analýzy struktury uchazečů o zaměstnání. (Sirovátka a kol. 2006)

Druhou významnou institucí zabývající se uplatněním absolventů na trhu práce je Národní ústav odborného vzdělávání. V této instituci proběhla významná restrukturalizace. S platností od 1. července 2011 došlo ke sloučení tří přímo řízených organizací MŠMT: Národního ústavu odborného vzdělávání (NÚOV), Výzkumného ústavu pedagogického v Praze (VÚP) a Institutu pedagogicko-psychologického poradenství (IPPP). Nástupnická organizace se nyní jmenuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, zkráceně NÚV. Zde se zabývali absolventy důkladněji.

Mezi publikace NÚV patří studie sumarizující výsledky dlouhodobých výzkumů situace absolventů na trhu práce. Kromě zachycení vzdělanostní a oborové struktury absolventů škol se práce věnuje zaměstnávání absolventů se zdravotním postižením, nezaměstnaností absolventů škol podle krajů, úspěšnosti absolventů středních škol ve vysokoškolském studiu v kontextu jejich dosaženého středoškolského vzdělání a další. (Burdová a kol. 2012)

Pro tuto diplomovou práci byla zajímavá analytická studie zabývající se strukturou zaměstnanosti v hlavních profesních třídách a její změny od počátku devadesátých let až po současnost. Na změny v profesní struktuře pohlíží jako výsledek proměny hospodářského významu odvětví. Na problematiku se snaží nahlížet z více pohledů (změny počtů a podílů pracovníků, věková a vzdělanostní struktura...). Klasifikace profesních tříd přesně kopíruje členění vzdělávací soustavy tak, aby mohly být závěry analýzy vztaženy přímo na obory vzdělávání. Závěr studie konstatuje doporučení pro vzdělávací systém a odhaduje budoucí perspektivu jednotlivých profesních oblastí v měnících se podmínkách trhu práce. (Doležalová, 2015)

Tematicky podobná publikace se zaměřuje na komparaci výsledků dlouhodobého dotazníkového šetření zkoumajícího připravenost absolventů škol a potřeby zaměstnavatelů. Výzkum probíhal v letech 2004 – 2013 a zúčastnilo se ho 1136 respondentů. Mezi hlavní cíle výzkumu patřilo vymezení požadovaných kompetencí u nových pracovníků a identifikace přijímacích kritérií, podle kterých zaměstnavatelé rozhodují o přijetí či nepřijetí absolventa do pracovního poměru. (Úlovec, 2014)

Další publikace z roku 2011 se věnuje úspěšnosti absolventů středních škol, ve sledovaném období několika let, a jejich následném vysokoškolském studiu. Práce byla zaměřena zejména na předčasné odchody studentů vysokých škol ze vzdělávání a jejich případný opětovný návrat do vysokoškolského studia. Nejdůležitějším poznatkem jsou informace o skupinách studijních programů, ze kterých studenti nejčastěji a na druhé straně nejméně často předčasně odcházejí. (Kleňhová, Vojtěch 2011)

Mezi publikace NÚV patří dále dotazníkové šetření provedené na úřadech práce v období ekonomické krize. Nabízí zajímavý kvalitativní pohled na situaci absolventů na trhu práce. Zjišťovány byly například příčiny většího zastoupení absolventů některých oborů v evidenci úřadů práce, profese a obory vzdělání žádané ze strany zaměstnavatelů, nebo hlavní problémy přechodu žáků a studentů do praxe. (Skácelová, Vojtěch 2009)

1.3 Kvalifikační práce

Tematicky nejvíce podobná práce vznikla na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Diplomová práce na téma Uplatnění absolventů geografických oborů Univerzity J. E. Purkyně na trhu práce pojednává o uplatnění absolventů jednooborových studijních programů zaměřených na geografii z místní Přírodovědecké fakulty. Kromě charakteristiky trhu práce obsahuje dotazníkové šetření zaměřené na profese, kde se tito absolventi nejvíce uplatňují. (Valtová, 2014)

Druhá diplomová práce vznikla na Fakultě Sociálních studií Masarykovy Univerzity v Brně. Práce pod vedením profesora Sirovátky byla zaměřena na Uplatnění absolventů vysokých škol s humanitním a společenskovedním zaměřením mimo obor studia (Grusová, 2017).

Uplatněním absolventů geografie se zabývá závěrečná práce z Centra celoživotního vzdělávání Univerzity Karlovy v Praze, která vznikala pod Katedrou sociální geografie a regionálního rozvoje. Hlavním cílem práce bylo zjištění uplatnitelnosti absolventů geografie místní přírodovědecké fakulty v praxi a získání zpětné vazby absolventů ke studiu geografie.

Závěrečná část obsahuje závěry dotazníkového šetření a vyplývající návrh na zkvalitnění výuky. (Kříž, 2015)

Na závěr bych zmínil svou bakalářskou práci na téma Uplatnitelnost absolventů na trhu práce ve Zlínském kraji: Regionálně geografická analýza. Práci jsem obhájil v roce 2018 na Ústavu pedagogiky a sociálních studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod vedením docenta Touška. Z této práce jsem čerpal některé zdroje literatury a metodologické postupy. (Malota, 2018)

2 Data a zvolené metody

2.1 Zdroje dat

Informační zdroje využitě při zpracování diplomové práce lze rozdělit do tří základních skupin:

- a) statistické Informace o trhu práce
- b) informace o počtech studentů a absolventů katedry geografie z Univerzity Palackého v Olomouci
- c) ostatní informace o historii katedry, struktuře obyvatel a územních statistikách.

Zdrojem potřebných dat o trhu práce jsou statistiky MPSV. Informace o studentech a absolventech byly získány ze sekretariátu katedry geografie a z informačního systému studijní agentury STAG. Zdrojem doplňujících statistických dat jsou především informace Českého statistického úřadu a historické materiály týkající se výuky geografie v Olomouci.

2.1.1 Statistické údaje o trhu práce

Nezaměstnaní absolventi

Měsíční statistiky „Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa“ k poslednímu dni měsíce publikovala v minulosti Správa služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, a to od září 1990 do konce roku 1996. V souboru poskytovaných dat se až do úrovně okresů zveřejňovala i data o počtu absolventů – uchazečů o zaměstnání (včetně mladistvých) a o počtu absolventů s příspěvkem v nezaměstnanosti. Od roku 1997 jsou měsíční údaje o absolventech již publikována elektronicky na Integrovaném portálu MPSV v souboru Statistiky (nezaměstnanost, měsíční), kde k údajům o počtu absolventů v okresech byla přidána i informace o evidovaném počtu volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé. Od počátku roku 2004 však měsíční statistiky již neobsahují informace o absolventech, ale pouze o

volných pracovních místech určených pro tuto skupinu osob. Důvodem pro tuto změnu bylo založení nového tematického souboru na Integrovaném portálu MPSV s názvem „Absolventi škol a mladiství“ do kterého byly postupně ukládána daleko podrobnější data o nezaměstnaných absolventech, eventuálně mladistvých.

Data o nezaměstnaných absolventech jsou členěna v novém souboru na dva dílčí podsoubory, a to Pololetní struktura absolventů a Kvalifikační struktura absolventů. První obsahuje 3 tabulkové výstupy: Absolventi škol, Mladiství (oba od roku 2002 do současnosti) a Absolventi podle škol a oborů (od roku 1999 do současnosti, v roce 1998 jsou vyplněny údaje pouze za 12 okresů ČR). První tabulkový výstup obsahuje kumulativní údaje o nezaměstnaných absolventech v okresech, krajích a celé ČR podle stupně vzdělání k 30. dubnu (1. pololetí - obvykle minimální měsíční počet absolventů – uchazečů o zaměstnání) a k 30. září (2. pololetí – maximální počet evidovaných absolventů na UP). Bohužel údaje za roky 2012 a 2013 obsahují pouze dva tabulkové výstupy: Mladiství a Absolventi podle škol a oborů. Přihlíženo je i ke struktuře nezaměstnaných podle pohlaví. Obdobnou strukturu má i tabulka za nezaměstnané mladistvé osoby. Tato data však nejsou relevantní pro potřeby diplomové práce.

Z hlediska zpracování diplomové práce byl nejcennější třetí tabulkový výstup obsahující úplnou anonymizovanou databázi všech absolventů – uchazečů o zaměstnání podle jednotlivých škol a oborů k 30. dubnu a 30. září. Výše zmiňovaný podsoubor Kvalifikační struktura absolventů obsahuje kumulované údaje o nezaměstnaných absolventech za okresy a to podle 31 skupin oblastí dle Klasifikace kmenových oborů vzdělávání (KKOV). Díky tomu se podařilo identifikovat absolventy – uchazeče o zaměstnání, kteří studovali na katedře geografie Univerzity Palackého v Olomouci.

Aby bylo dosaženo dílčích kroků diplomové práce, byly použity informace také z neveřejné statistické databáze MPSV „GIS prostorová analýza“, která obsahuje velmi podrobné strukturální údaje o nezaměstnaných do úrovně jednotlivých obcí. Tato data jsem primárně užíval pro potřeby své bakalářské práce, tudíž jsou staršího data.

Statistiky nezaměstnanosti

Jak bylo zmíněno výše, MPSV zveřejňuje pravidelně „Měsíční statistiky“ o situaci na trhu práce. V nich je možné najít informace o počtu uchazečů o zaměstnání, počtu volných pracovních pozic, struktuře podle pohlaví a podíl nezaměstnaných osob. Před rokem 2012 byla evidována i pracovní síla a míra nezaměstnanosti, ta byla nahrazena ukazatelem podílu nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15 – 64 let.

Do úrovně krajů, okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP), správních obvodů s pověřeným úřadem (POÚ) a obcí eviduje MPSV data ve statistice „Z územního hlediska“.

Pro potřeby diplomové práce byly použity zejména měsíční statistiky, a to konkrétně k 31. 12. jednotlivých řešených let. Získány byly informace o počtu uchazečů o zaměstnání, volných pracovních místech a podílu nezaměstnaných osob.

2.1.2 Data o studentech a absolventech Regionální geografie

Informace o počtech studentů a absolventů je poměrně složité získat. Na údaje o bývalých i současných studentech se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 2016/679 (tzv. GDPR). S pomocí vedoucího diplomové práce RNDr. Fňukala se tato data podařila získat.

Data o studentech podle jednotlivých ročníků byla získána z informačního systému studijní agendy STAG Univerzity Palackého. Soubor dat obsahuje informace o počtech studentů podle doby studia neboli podle jednotlivých ročníků. Data zahrnují roky 2006 – 2019.

Druhý soubor dat z informačního systému STAG sumarizuje počty úspěšně obhájených kvalifikačních prací – tedy absolventy Regionální geografie. S pomocí toho souboru dat jsem získal kromě informací o počtech absolventů i informace o struktuře absolventů podle pohlaví a návaznosti bakalářského a magisterského programu. Data zahrnují roky 2009 až 2019.

2.1.3 Ostatní data

Poslední soubor dat obsahoval převážně informace z Českého statistického úřadu. Jednalo se o údaje týkající se počtu obyvatel v České republice a krajích, pohybu obyvatelstva a věkové struktuře. Podkladové vrstvy pro mapové výstupy byly čerpány z veřejné databáze ArcČR® 500. Historická data týkající se výuky geografie na vysokých školách v Olomouci byla čerpána kromě literatury také z akreditačních materiálů z let 2005 až 2014.

Posledním zdrojem dat bylo dotazníkové šetření zabývající se uplatněním absolventů Regionální geografie, které bylo zrealizováno pro potřeby diplomové práce.

2.2 Metody zpracování

Mezi hlavní výzkumné metody používané při tvorbě diplomové práce patří analýza získaných dat a komparace výsledků v odpovídajících kategoriích. Pro vytvoření kapitoly 4 (Stručná výuka geografie na Vysokých školách v Olomouci) bylo potřeba analyzovat odbornou literaturu a porovnat data týkající se Regionální geografie v jednotlivých akreditačních

dokumentech. Komparativní analýza byla rovněž aplikována při porovnávání počtu studentů a absolventů podle jednotlivých kritérií. Mezi porovnávaná kritéria patří poměr studentů a absolventů na bakalářském a magisterském programu, vývoj počtu studentů a absolventů během jednotlivých let, porovnání absolventů podle struktury pohlaví a další kritéria. Vzhledem k různým absolutním velikostem základních souborů byla uváděna i relativní čísla.

Při vyhodnocování situace na trhu práce byla použita jistá forma regionálně geografické analýzy. Údaje o trhu práce byly porovnávány za kraje a okresy regionu NUTS II Střední Morava. Jednalo se o okresy Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín ve Zlínském kraji a okresy Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk v Olomouckém kraji. Tato čísla byla porovnána s celkovými hodnotami za Českou republiku.

Výsledky regionálně komparativní analýzy jsou prezentovány v tabulkách a grafech diplomové práce. Obrázky 8 a 9 jsou ve formě kartogramu.

První dva tabulkové (Tabulka 1 a 2) a grafické (Obrázek 1 a 2) výstupy popisují počet studentů regionální geografie podle délky jejich studia. Nejedná se tedy o počty studentů v jednotlivých ročnících, i když je pravděpodobné, že by tyto hodnoty mohly být podobné. Následující grafické výstupy (Obrázky 3 – 6) páté kapitoly popisují vývoj počtu absolventů v jednotlivých letech v celkových číslech i podle struktury pohlaví respondentů. Pro analýzu skladby absolventů bylo potřeba použít podmíněné formátování v programu Excel. Ze seznamu absolventů bakalářského a magisterského programu se vyfiltrovaly duplicity a ty se porovnaly. Pomocí kontroly osobních čísel se zamezilo vzniku potenciálního zkreslení, které by způsobila náhodná shoda jmen absolventů. (Obrázek 7).

Další grafické výstupy jsou věnovány Situaci na trhu práce v NUTS II Střední Morava v období ekonomické krize a pokrizovém období. Analýza vývoje ve výše uvedeném období je prezentována ve třech grafech (Obrázky 10, 11, 12) a dvou kartogramech (Obrázky 8 a 9). Tabulkové výstupy jsou uvedeny v příloze. Zvolená komparace byla ovlivňována i metodickými změnami týkajícími se sledovaných jevů. Úroveň nezaměstnanosti do konce roku 2014 byla přepočítávána na pracovní sílu územní jednotky (ekonomicky aktivní obyvatelstvo, neboli souhrn zaměstnaného a nezaměstnaného obyvatelstva). Od konce roku 2014 hodnoty jevů byly většinou přepočítávány na produktivní obyvatelstvo územní jednotky (obyvatelstvo ve věku 15 – 64 let). Region soudržnosti Střední Morava nebyl vybrán náhodně. Jedná se o spádový region pro katedru geografie z Univerzity Palackého. V sousedních regionech NUTS II se nacházejí jiná odborná pracoviště nabízející odborné studium geografie. V regionu soudržnosti Moravskoslezsko se geografie vyučuje na katedře sociální geografie a regionálního

rozvoje Ostravské univerzity a v regionu Jihovýchod pak na Geografickém ústavu Masarykovy Univerzity v Brně.

Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů v České republice letech 2015 a 2016 byl analyzován i pomocí dat ke konci kalendářních měsíců. Pomocí měsíčních hodnot byl analyzován roční cyklus vývoje počtu nezaměstnaných absolventů v jednotlivých kalendářních měsících (Obrázek 13). Při analýze vývoje počtu absolventů vysokých škol – uchazečů o zaměstnání byla použita data z pololetních statistik absolventů MPSV. V letech 2008 až 2011 a 2014 až 2019 byl použit podsoubor „absolventi škol podle dosaženého stupně vzdělání“. Za roky 2012 a 2013 nebyl tento soubor publikován. Data byla přepočtena z podsouboru „absolventi škol podle oborů vzdělávání“. Podle názvu vzdělávací instituce bylo nutné ručně rozlišit, které vzdělávací instituce mají statut vysoké školy. Absolventi takto vyříděných škol pak byly rozřazeny podle zkoumaných krajů. Tyto informace byly doplněny o souhrnná data za celou Českou republiku. Výsledné informace byly seříděny do tabulky číslo 3 a byly doplněny o poměrné zastoupení krajů na celostátních počtech.

Analýza vývoje počtu absolventů Regionální geografie byla poměrně obtížná. Pololetní statistiky z integrovaného portálu MPSV obsahují podsoubor Kvalifikační struktura absolventů shrnující kumulované údaje o nezaměstnaných absolventech za okresy, a to podle 31 skupin oborů dle Klasifikace kmenových oborů vzdělávání (KKOV). Kód magisterského oboru regionální geografie je T 13-01-T/012 (případně bakalářského R 13-01-R/012). Bohužel řada absolventů z katedry geografie z Univerzity Palackého je evidována pod neutrálním označením T 13-01-T/000 (R 13-01-R/000). Pod tímto označením se mohou skrývat i ostatní obory studijního programu Geografie. Úřad práce a MPSV poměrně nesystémově volí buď konkrétní, nebo neutrální značení studijního oboru. Pro potřeby diplomové práce jsem použil i data za celou katedru geografie, která vysoce pravděpodobně obsahují i absolventy Regionální geografie (obrázek 15). Vývoj počtu evidovaných absolventů, kteří byli explicitně označení jako absolventi Regionální geografie, popisuje obrázek číslo 16.

2.2.1 Dotazníkové šetření

Pro potřeby diplomové práce bylo realizováno dotazníkové šetření zkoumající uplatnitelnost absolventů Regionální geografie. Sběr odpovědí probíhal ve dnech od 2. 12. 2019 do 15. 1. 2020. Výzkumu se zúčastnilo 167 respondentů. Na administraci dotazníku se podílel sekretariát přírodovědecké fakulty. Na sestavení jednotlivých otázek se podíleli v roli konzultantů Doc. Toušek a RNDr. Fňukal. Dotazník čítal 18 uzavřených a polouzavřených otázek. Otázka číslo 19 byla zcela otevřená. V různém poměru byly zastoupeny otázky

dichotomické – obsahují pouze dvě odpovědi; škálové – měří postoj respondentů; výčty položek – možnost označit více odpovědí; matice otázek – v jednom bloku je více parametrů, lze získat více různých odpovědí na stejnou proměnnou.

Pro tvorbu zbývajících tabulek (4 a 5) a grafických výstupů (obrázek 17 až 43) byla použita data z realizovaného dotazníkového šetření „Uplatnění absolventů studia Regionální geografie“

Hrubá data (tzv. raw) byla podrobně analyzována za pomoci kontingenčních tabulek (otázky 1 až 18). Jednotlivé odpovědi respondentů byly mezi sebou kombinovány tak, aby vyšly najevo zjevné souvislosti. Výsledky dotazníkového šetření byly vyhodnoceny kvantitativní metodou. Čím více odpovědí bylo označených, tím více byly považovány za relevantní pro výzkum. Otevřené odpovědi byly vyhodnocovány obdobným způsobem (otázka 19). Podobná vyjádření byla slučována k sobě, a výsledně vyplynuly okruhy nejčastěji zmiňovaných témat.

Poslední otázka číslo 20 se týkala zájmu respondentů o výsledky dotazníkového šetření. Respondenti měli možnost zadat svou elektronickou adresu, pokud mají zájem o zaslání výsledků výzkumu. Tyto elektronické adresy nebudou využity k jinému účelu.

Strukturovaný rozhovor

Pro potřeby diplomové práce byla v plánu realizace polostrukturovaných rozhovorů s reprezentativním vzorkem respondentů. Rozhovory měli doplnit a zkvalitnit výsledky dotazníkového šetření. Rozhovory se bohužel nepodařilo plně realizovat. Epidemiologická opatření vlády České republiky na jaře roku 2020 nedovolovala fyzickou realizaci rozhovorů. Osobní setkávání v uzavřených prostorách nebylo možné. Z těchto důvodů jsem se rozhodl realizovat alespoň strukturované rozhovory písemnou formou s menším počtem respondentů.

Pro realizaci strukturovaných rozhovorů byli vybráni čtyři reprezentativní respondenti z řad absolventů. Vybráni byli tak, aby byli zastoupeni muži i ženy, absolventi uplatnění v oboru geografie i mimo něj, absolventi uplatnění ve veřejném i soukromém sektoru, dále absolventi z původní akreditace i té novější a zástupci s nejvýše dosaženým bakalářským vzděláním i s navazujícím magisterským. Jednotliví respondenti byli označeni v textu kódovým označením R1, R2, R3 a R4, aby byla zaručena jejich anonymita. Informovaný souhlas respondentů k použití jejich odpovědí je k dispozici v příloze. Dále je přiložena i podoba otázek strukturovaného rozhovoru.

K vyhodnocení strukturovaného rozhovoru byla použita komparace odpovědí jednotlivých respondentů. Pro vyzdvižení závěrů rozhovoru byla použita parafráze nebo citace některých odpovědí.

3 Stručná historie výuky geografie na VŠ v Olomouci

Tradice Olomoucké univerzity sahá až do druhé poloviny 16. století. Obnovena byla po druhé světové válce 21. 2. 1946 s názvem Univerzita Palackého. V té době neměla přírodovědecké zaměření. Skládala se z fakult: lékařské, filosofické, právnické a teologické. O rok později se vyčlenila fakulta pedagogická, kde probíhala výuka geografie pro budoucí učitele. Pro zajištění výuky odborných předmětů, vzniká na pedagogické fakultě Ústav matematiky a deskriptivní geometrie, fyziky, chemie, botaniky, zoologie, mineralogie a petrografie, geologie a paleontologie (tzv. Ústav přírodních věd). V Ústavu byly položeny nejen základy výuky geografie, ale celkově výuky přírodních věd v Olomouci. V roce 1953 proběhla vysokoškolská reforma, která způsobila reorganizaci Palackého Univerzity. Z Univerzity je vyčleněna Vysoká škola pedagogická. Zde již funguje samostatná fakulta přírodních věd. Kromě jiných, vzniká i katedra geologie a geografie. (Fňukal a kol. 2009)

Vysoká škola pedagogická neměla dlouhého trvání. Po pěti letech se začleňuje zpět do Univerzity Palackého, kde se zformovala samostatná přírodovědecká fakulta. K 1. 5. 1959 se její součástí stává první katedra geografie v Olomouci. Činnost katedry byla zaměřena převážně na odbornou přípravu pro budoucí středoškolské učitele zeměpisu. Postupně se rozvíjela i výzkumná činnost, která byla zpočátku zaměřena na didaktické metody výuky zeměpisu. Později se přidávala i vlastní témata akademických pracovníků. I přes nepříznivé podmínky komunistického režimu se katedra snažila navázat odborné kontakty s jinými geografickými pracovišti. Kromě tuzemských pracovišť probíhala spolupráce i se zahraničními institucemi. Katedra přirozeně nejčastěji spolupracovala s kolegy z Východního bloku, ale také s pracovišti ve Francii, nebo Západním Německu. Po roce 1968 však byly zahraniční výjezdy na „západ“ velmi omezeny. (Fňukal a kol. 2009).

Výuka geografie po roce 1989

Společensko – politické změny roku 1989 se nevyhnuly ani katedře geografie Univerzity Palackého. Intenzita změn byla podpořena výraznou generační obměnou akademických pracovníků. Během devadesátých let byli na katedru přijati pracovníci, kteří dokázali pružně reagovat na měnící se společenské potřeby a novou situaci na trhu práce. S tím souvisí i rozvoj hraničních disciplín geografie. Část těchto pracovníků dlouhodobě spojila svůj profesní život s olomouckou katedrou geografie.

Stejně jako většina geografických pracovišť jak u nás, tak ve světě, musela katedra geografie implementovat do výuky dynamicky se rozvíjející moderní technologie. Jednalo se zejména o geografické informační systémy a dálkový průzkum Země. Poměrně brzy se podařilo

vybavit pracoviště softwarem pro práci s prostorovými daty. Ve spolupráci s katedrou ekologie se vybuďovalo v roce 1994 společné pracoviště EKO – GIS pro komplexní zpracování prostorových dat. Dalším krokem bylo otevření bakalářského studia geoinformatiky v roce 1997, v té době přednášené na katedře geografie. Pro potřeby studijního programu vzniká vybavené odborné pracoviště GIS. To se stává základem pro nově vznikající katedru geoinformatiky, která se v roce 2001 vyčlenila z katedry geografie. (Fňukal a kol. 2009)

Druhou větví, která se na katedře geografie formulovala, byla problematika mezinárodní rozvojové spolupráce. V roce 2003 byl pro studenty otevřen nový studijní obor Mezinárodní rozvojová studia. Katedra pro tento obor poskytla prostory a zabezpečila výuku geografických předmětů. V roce 2007 se toto oddělení osamostatnilo a vzniká nová katedra rozvojových studií.

Přírodovědecká fakulta v Olomouci dlouhou dobu poskytovala pouze učitel'ské studium geografie. Jednosměrné zaměření výuky se opouštělo oproti konkurenčním tuzemským pracovištím se zpožděním. První odborné zaměření studia geografie se podařilo aplikovat akreditací již zmíněných hraničních oborů geoinformatika a mezinárodní rozvojová studia. Na dřívější nerealizované myšlenky odborného studia geografie navázal doc. Toušek, který během svého působení ve vedení katedry dovedl akreditaci nového předmětu ke zdárnému konci. V roce 2006 vzniká samostatný bakalářský obor Regionální geografie. O dva roky později je akreditovaný stejnojmenný magisterský obor. V roce 2007 nastupuje do vedení katedry doc. Szczyrba. Výrazným milníkem pro celou přírodovědeckou fakultu bylo stěhování z původní adresy na třídě Svobody 26 do nově postavené budovy Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého na třídě 17. listopadu v roce 2009. V roce 2013 přišla další výrazná změna. Byla zahájena kombinovaná výuka učitelství geografie. Od roku 2016 vede katedru prof. Halás. Poslední výraznou změnou je výuka doktorského studia Regionální geografie zakončená titulem Ph.D., která je možná od školního roku 2019/2020.

3.1 Studium Regionální geografie

Studijní obor Regionální geografie nabízí komplexní vysokoškolské vzdělání, které je založeno na získávání základních poznatků z fyzické i sociální geografie. Důraz je kladen na analýzu a aplikaci získaných relevantních poznatků uplatnitelných na regionální úrovni. Zásadní je práce s prostorovými geografickými daty. Studium je výrazně zaměřeno na osvojení technik a metod práce s geografickými daty, včetně kartografických výstupů. Studium připravuje absolventa na případnou profesní spolupráci s experty z příbuzných oborů jako je

ekonomie, veřejná správa, územní plánování, životní prostředí, geoinformatika a mnoho dalších.

3.1.1 Profil absolventa bakalářského studijního programu

Výstupní znalosti a dovednosti absolventa by se daly rozdělit do tří kategorií na všeobecné, odborné a speciální.

Všeobecné:

Zde řadíme znalosti a dovednosti nezbytné pro práci s mapou. Na to úzce navazuje práce s datovými soubory a statistika. Absolvent se orientuje v odborné literatuře a ve zdrojích veřejně dostupných dat. Dále základní uživatelská gramotnost práce na počítači. V neposlední řadě i takzvané měkké dovednosti (soft skills) jako je komunikativnost, asertivita a týmová práce. Tyto dovednosti jsou důležité pro komunikaci s odborníky jiných profesí nebo při řešení týmových geografických úkolů.

Odborné:

Stěžejní je práce s geograficko informačními systémy (GIS). Zejména pak zpracování dat pomocí počítačového softwaru, pořizování geografických databází, následná analýza a geografická prezentace. S tím souvisí praktické využití poznatků z kartografie. Absolvent dokáže aplikovat statistické metody na různé geografické jevy. Zejména za použití regionálně geografické analýzy.

Speciální:

Absolvent ovládá metody a techniky terénního sociálně geografického šetření. Dokáže analyzovat propojení mezi socioekonomickými a fyzickogeografickými jevy v návaznosti na konkrétní území. Posuzuje relevantnost získaných údajů týkajících se zkoumaného jevu a případnou prospěšnost pro rozvoj řešeného území. Dále znalosti týkající se mapování krajiny a dálkového průzkumu Země. Absolvent ovládá regionální politiky Evropské unie a úlohy jednotlivých evropských regionů na fungování EU.

Absolventi bakalářského studijního programu regionální geografie se mohou ucházet o zaměstnání v těchto odvětvích trhu práce: úřady veřejné správy na všech úrovních (obecní, krajské, ministerstva...), především odbory regionálního rozvoje a odbory životního prostředí; agentury regionálního rozvoje (místní akční skupiny, mikroregion); projektové, konzultační a poradenské organizace (CzechInvest). Absolventi se mohou uplatnit i v soukromém sektoru. Zejména u firem, které se zabývají kartografií, územním plánováním, cestovním ruchem, projektovou činností a podobně.

Jak bylo uvedeno výše, první studenti bakalářského studia Regionální geografie nastoupili v roce 2006. Bylo to na základě akreditace 7. – 8. června 2005. Oproti návrhu akreditace z roku 2014 nevidujeme zásadní změny v profilu absolventa. Akreditace z roku 2005 neklade důraz na možnost uplatnění v soukromém sektoru.

3.1.2 Profil absolventa magisterského studijního programu:

Výstupní znalosti a dovednosti absolventa se opět dělí do tří kategorií.

Všeobecné:

Absolvent dokáže pracovat s prostorovými daty, odvozovat od nich příčiny a důsledky geografických jevů a rozlišovat jednotlivé interakce. Kromě teoretických znalostí využívá praktické dovednosti vedoucí k pochopení širších souvislostí ve všech geografických oblastech.

Odborné:

Kromě rozšířených znalostí GIS absolvent ovládá základy kvantitativních i kvalitativních metod regionálně geografického výzkumu. Aplikováním těchto metod dokáže absolvent modelovat a aproximovat prostorovou diferenciaci jevů a případně navrhovat jejich optimalizaci.

Speciální:

Zde řadíme induktivní a deduktivní metody geografické práce. Za jejich pomoci lze zobecňovat obecně platné zákonitosti na konkrétních případech nebo také z konkrétních případů vyvodit obecně platné závěry a zákonitosti.

Absolventi magisterského oboru Regionální geografie se mohou ucházet o zaměstnání v těchto odvětvích trhu práce: odborné pracoviště státní správy a samosprávy na všech úrovních (municipální, regionální i celorepublikové), zde řadíme například odbory regionálního rozvoje, životního prostředí, oddělení územního plánování na stavebním odboru a podobně; výzkumné ústavy a univerzity; mezinárodní instituce a organizace zaměřené na environmentální, sociální a regionální problematiku, případně na problematiku prostorových interakcí; v soukromém sektoru se jedná o uplatnění v projektových, poradenských a konzultačních agenturách; firmy zaměřené na tvorbu strategických plánů, efektivní řešení prostorových lokalizací.

Navazující magisterský studijní obor Regionální geografie byl akreditován na zasedání Akreditační komise ve dnech 31. 3. – 2. 4. 2008. Akreditační materiály z roku 2014 neobsahují zásadní změny v profilu absolventa oproti původní verzi z roku 2008. Změny se projeví ve skladbě jednotlivých předmětů.

3.1.3 Vyučované předměty na bakalářském studijním programu Regionální geografie

Počet povinných předmětů (tzv. „A“) se během aktualizování akreditací měnil. Při první akreditaci oboru bylo 41 povinných předmětů a v akreditačních materiálech z roku 2014 jich evidujeme 37. Během všech absolventských ročníků se vyučovalo 28 předmětů (nebo jim velmi příbuzných). Ty jsou uvedeny v seznamu níže. Některé předměty nebyly zrušeny, ale byly přesunuty do kategorie povinně volitelných - Geologie 1 (KGE/GZP1) a Geologie 2 (KGE/GZP2) nebo volitelných - Komplexní geografická exkurze (KGG/KGEX). Jiné byly přesunuty do navazujícího studijního programu - Sociálně geografická regionalizace (KGG/SGR). Téma některých předmětů bylo obměněno, případně změněno - Geografie služeb a cestovního ruchu (KGG/GSLU) x Geografie cestovního ruchu a rekreace (KGG/GECR). Řada předmětů se přestala samostatně vyučovat: Matematika (KMA/MATGI), Terénní cvičení z kartografie (KGI/TCKU), Tematická kartografie (KGI/TEMAK), Pravděpodobnost a matematická statistika 2 (KMA/PMS2), Metody regionálně geografického výzkumu 1 (KGG/MRGV1), Metody regionálně geografického výzkumu 2 (KGG/MRGV2), Prostorové sociálně ekonomické informace v regionálně geografickém výzkumu (KGG/PSEI), Geografická analýza mikroregionu (KGG/GAR).

S novou akreditací se objevily i nově vyučované předměty. Mezi nejvýraznější změny patří zavedení povinného cizího jazyka, konkrétně angličtiny. Jednalo se o předměty Obecná angličtina pro středně pokročilé 1 (VCJ/AIII1) a Obecná angličtina pro středně pokročilé 2 (VCJ/AIII2). Výrazně přibýly i předměty humánní geografie - Geografie veřejné správy (KGG/VES), Geografie služeb a maloobchodu (KGG/GESLU), Metody sociální a ekonomické geografie (KGG/MSEGV) a Geografie cestovního ruchu a rekreace (KGG/GECR). Zbývající předměty byly Metody fyzické geografie (KGG/MGGV), Vývoj geografického myšlení (KGG/MYS) a Fórum expertů z praxe (KGG/FEXP).

- Základy kartografie
- Planetární geografie
- Úvod do studia geografie
- Úvod do životního prostředí
- Hydrologie
- Meteorologie a klimatologie
- Biogeografie
- Statistika
- Geografie průmyslu

- Geografie zemědělství
- Základy GIS
- Geomorfologie
- GIS v regionální geografii 1
- Geografie obyvatelstva a sídel
- Pedologie a pedogeografie
- Terénní cvičení z regionální geografie 1
- Terénní cvičení z regionální geografie 2
- Krajinná ekologie
- GIS v regionální geografii 2
- Základy DPZ
- Geografie dopravy
- Regionální geografie ČR 1
- Bakalářská práce z regionální geografie 1
- Regionální geografie Evropy
- Regionální politika a regionální rozvoj
- Regionální geografie ČR 2
- Základy politické a regionální geografie
- Bakalářská práce z regionální geografie 2

(akreditační materiály)

3.1.4 Vyučované předměty na navazujícím magisterském studijním programu Regionální geografie

Počet povinných předmětů (tzv. „A“) se během aktualizování akreditací příliš neměnil. Při první akreditaci oboru bylo vyučováno 13 povinných předmětů. Po akreditaci z roku 2015 to bylo 15 povinných předmětů. Po celou dobu výuky zůstalo zachováno 11 povinných předmětů, viz seznam níže. V původní akreditaci byl navíc předmět Vývoj geografického myšlení (KGG/MYŠ), který byl přesunut na bakalářský studijní program a Tematická kartografie (KGI/TEKA), která byla vypuštěna.

V nové akreditaci přibýly tyto povinné předměty: Prostorová Analýza (KGG/PRAN), Socioekonomické změny v regionech ČR (KGG/RECR), Rizikové přírodní procesy a environmentální důsledky (KGG/PPRR), Regionální rozvoj v praxi (RRPX).

- Regiony a geografická regionalizace
- Územní plánování a urbanismus
- Problémové oblasti současného světa
- Municipální ekonomie a municipální politika
- Environmentální geografie
- Principy udržitelného rozvoje
- Evropská unie a euroregiony
- Odborná praxe v regionální geografii
- Diplomový seminář z RG 1
- Diplomový seminář z RG 2
- Diplomový seminář z RG 3

(akreditační materiály)

4 Vývoj počtu absolventů

4.1 Vývoj počtu studentů bakalářského studijního programu Regionální geografie

Počet nově přijatých studentů během let 2006 – 2008 stoupal. Z prvně přijatých studentů v roce 2006 jich do třetího ročníku postoupilo 74,2 %. Postupně se podíl studentů studujících tři roky zvyšoval díky prodlužování studia bakalářského programu. V letech 2009 – 2015 se počet nově přijatých studentů ustálil na hodnotě okolo 70 studentů. Poměr studentů studujících tři roky vůči odpovídajícímu ročníku přijetí se zvyšuje. V letech 2011, 2013 a 2014 je dokonce převyšuje. Od roku 2010 se pravidelně vyskytují studenti, kteří studium o rok prodlužují. V roce 2015 jich bylo 22 což je 28,6 % všech studentů přijatých v roce 2012. V letech 2012, 2015 a 2016 evidujeme studenty prodlužující o dva roky. V roce 2017 dokonce o tři.

V období let 2015 – 2016 nastal výrazný pokles studentů studujících tři roky vůči odpovídajícímu ročníku přijetí (2013 a 2014). Pokles byl o více než 40 %. Žádná souvislost k těmto hodnotám se mi nepodařila dohledat.

V letech 2016 – 2018 započal prudký pokles nově přijatých studentů bakalářského programu, kdy se počty studentů prvního ročníku dostaly pod hodnotu 40. Vrchol poklesu byl v roce 2018, kdy bylo přijato 33 nových studentů, což je nejnižší číslo vůbec. Výrazný pokles nově přijatých studentů může souviset s demografickým složením populace. V roce 2012

úspěšně dokončilo střední školu v České republice řádově 69 000 maturantů, v roce 2018 to bylo pouze 51 000. Vyšší počet maturantů zvyšuje tlak na přijetí na prestižní vysokoškolské obory. Kdežto menší počet maturantů znamená větší šanci na přijetí do prestižních oborů, zatímco méně atraktivní obory přicházejí o řadu potenciálních studentů. (infoabsolvent.cz). V roce 2019 nových studentů opět přibylo. Do prvního ročníku bylo přijato 54 studentů.

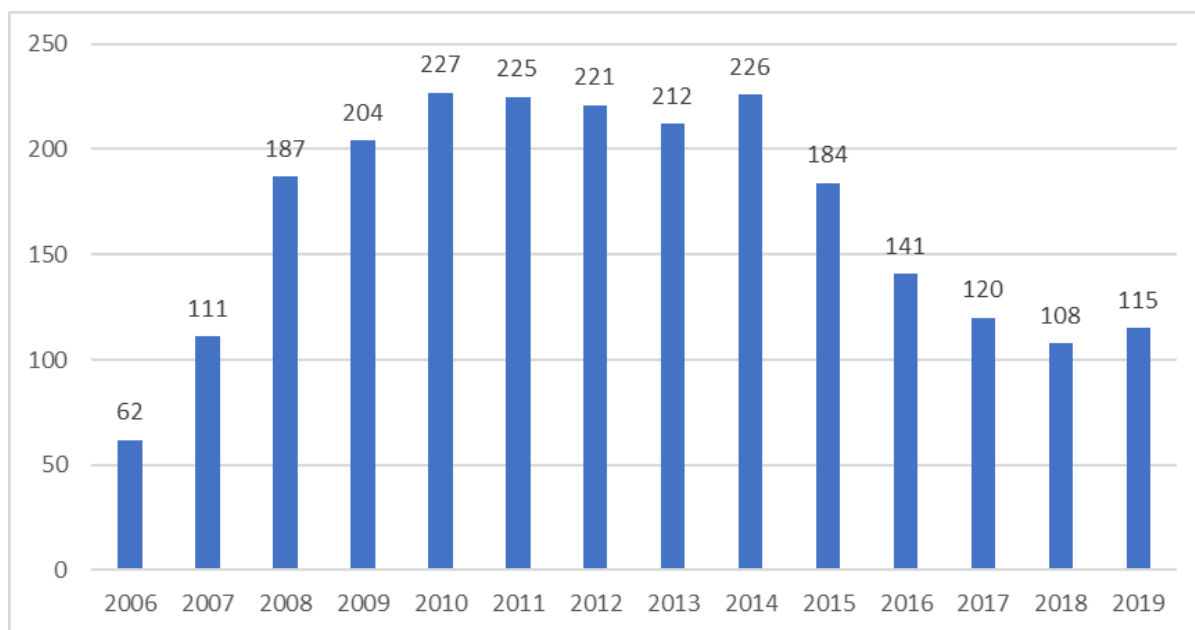
Tabulka 1: Počet studentů bakalářského programu Regionální geografie podle délky studia v období let 2006 až 2019 k datu 1. 10.

rok	doba studia			
	1 rok	2 roky	3 roky	4 a více let
2006	62			
2007	58	53		
2008	84	57	46	
2009	78	69	57	
2010	76	72	73	6
2011	72	68	79	6
2012	77	69	64	11
2013	61	68	78	5
2014	79	52	77	18
2015	64	63	34	23
2016	39	49	43	10
2017	39	28	46	7
2018	33	32	32	11
2019	54	25	31	5

Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

Celkový počet studentů bakalářského programu Regionální geografie v letech 2006 – 2008 postupně stoupal. V rozmezí let 2009 až 2014 se ustálil na hodnotě převyšující 200 studentů. Od roku 2015 započal pokles studentů, který vyústil v druhý nejnižší počet v roce 2008 (108). V roce 2019 opět pozorujeme mírný nárůst počtu studentů (115).

Obrázek 1: Vývoj celkového počtu studentů bakalářského programu Regionální geografie v období let 2006 až 2019 k 1. 10.

Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

4.2 Vývoj počtu studentů navazujícího magisterského studijního programu Regionální geografie

U magisterského programu není patrný postupný nárůst nově přijatých studentů, jako tomu bylo u bakalářského programu. V letech 2009 až 2015 se počet studentů prvního ročníku pohyboval okolo 50. Nejvíce jich bylo v roce 2012 (53). Na rozdíl od bakalářského programu není typickým jevem úbytek studentů mezi ročníky. Díky prodlužování studia neubývá studentů, kteří studují obor dva roky. Jedinou výjimku tvoří rok 2015, kdy mírně ubylo studentů studujících dva roky, vůči odpovídajícímu roku přijetí do studia. Stejně jako u bakalářského programu, v roce 2016 nastává výrazný pokles nově přijatých studentů. V letech 2016 – 2019 se počet studentů prvního ročníku drží okolo 30. Výjimku tvoří rok 2018, kdy bylo přijato pouze 23 nových studentů. Stejně jako u bakalářského programu, jedná se o nejnižší počet za sledované období.

Prodlužování studia je celkově typickým jevem u magisterského programu. Procento studentů prodlužujících studium o jeden rok se během jednotlivých let pohybovalo okolo 45 %. V letech 2012 a 2015 to bylo dokonce 60 %. Celkový počet prodlužujících studentů byl ještě

větší. U některých ročníků se dostaly přes 60 %. V roce 2015 a 2017 evidujeme dokonce studenty, kteří studovali magisterský program pět let. Tato skutečnost souvisí pravděpodobně s možností účasti na zahraničním studijním pobytu programu Erasmus. Ten je k dispozici studentů právě na navazujícím magisterském studiu. Mezi dalšími důvody pro prodloužení studia může být cestování, pracovní stáž, částečný pracovní úvazek během studia nebo prodloužení studentských let. Obdobné důvody jsou popsány v dotazníkovém šetření. Viz kapitola č. 8 Poznátka z dotazníkového šetření.

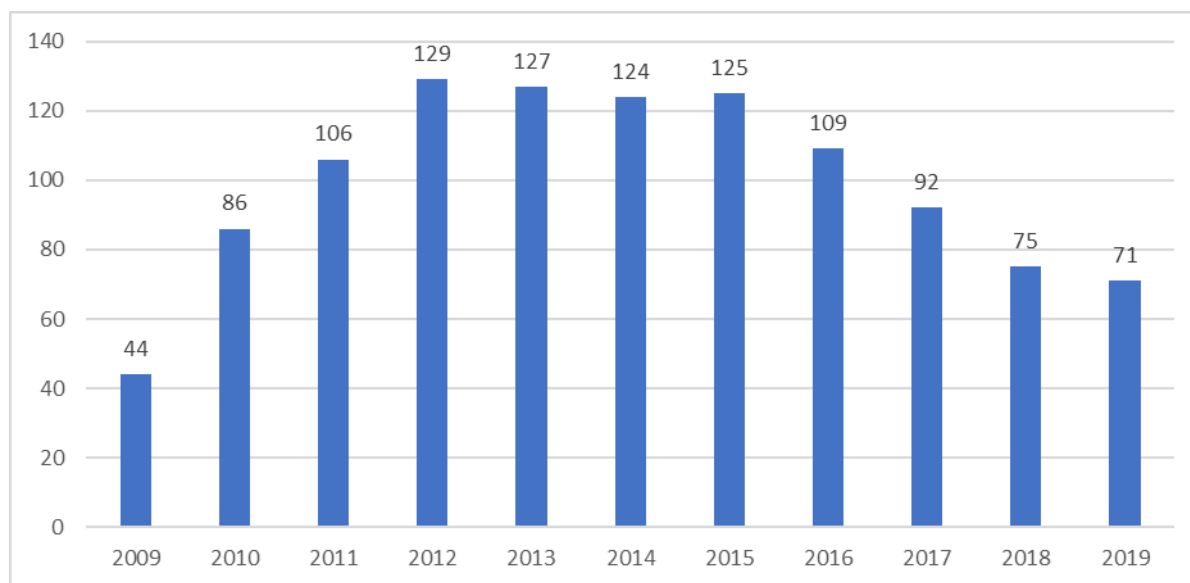
Tabulka 2: Počet studentů navazujícího magisterského programu Regionální geografie podle délky studia v období let 2009 až 2019 k 1. 10.

rok	doba studia			
	1 rok	2 roky	3 roky	4 a více let
2009	44			
2010	42	44		
2011	46	42	18	
2012	53	48	25	3
2013	45	59	21	2
2014	48	49	25	2
2015	47	47	27	4
2016	32	50	22	5
2017	27	38	23	4
2018	23	30	17	5
2019	31	28	11	1

Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

Vývoj celkového počtu studentů magisterského programu má tři fáze. První fáze je v rozmezí let 2009 – 2011, kdy počet studentů stabilně narůstá. To je ovlivněno zejména nástupem nových studentů. V druhé fázi v letech 2012 až 2015 se počet studentů ustálil na hodnotě okolo 125. Poslední fáze má klesající charakter. Od roku 2016 do roku 2019 je patrný úbytek celkového počtu studentů navazujícího magisterského programu. Údaj za rok 2019 je druhý nejnižší vůbec.

Obrázek 2: Vývoj celkového počtu studentů navazujícího magisterského programu Regionální geografie v období let 2006 až 2019 k 1. 10.

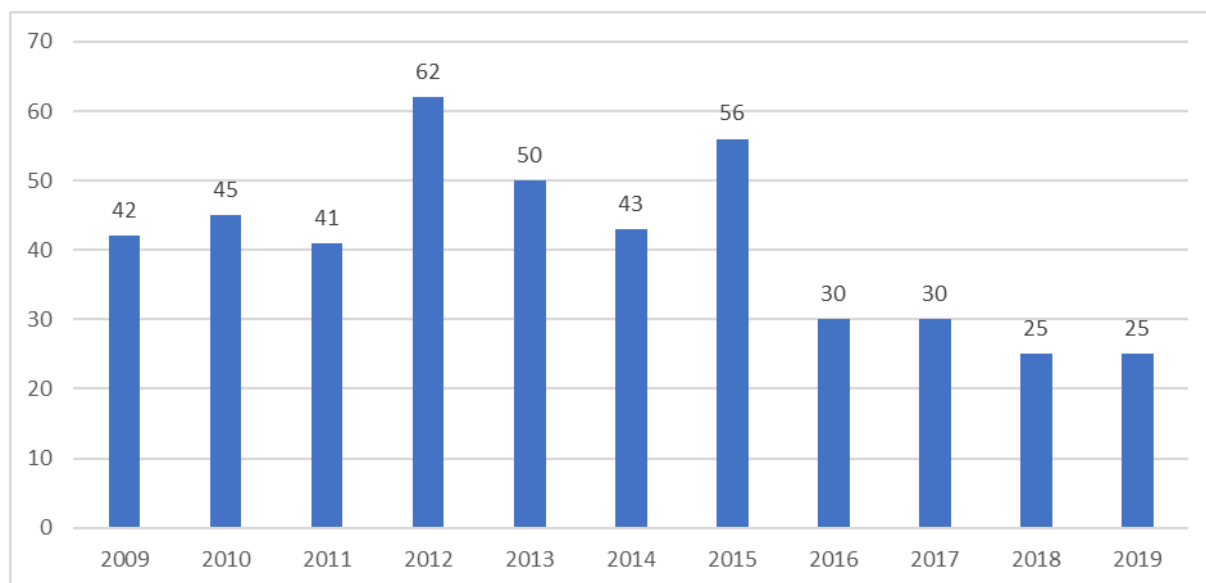

Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

4.3 Vývoj počtu absolventů bakalářského studijního programu Regionální geografie.

V prvních třech sledovaných letech byl vývoj počtu absolventů stabilní. Jednalo se o počty lehce přes 40 absolventů. V letech 2012, 2013 a 2015 byly počty absolventů vyšší. Přesahovaly hodnotu 50. Vůbec nejvyšší počet absolventů bakalářského programu byl v roce 2012. V té době dokončovaly studium nejpočetnější ročníky, které nastoupili v letech 2008 (84 přijatých studentů) a 2009 (78 přijatých studentů). Druhá nejvyšší hodnota byla v roce 2015. Tehdy pravděpodobně dokončovali studium ti studenti, kteří ukončení odkládali kvůli vrcholící ekonomické krizi. Během let 2016 až 2019 absolventů řádově ubylo. Počty studentů, dokončujících bakalářské studium, se v tomto období pohybovaly pod hranicí 30 absolventů (včetně).

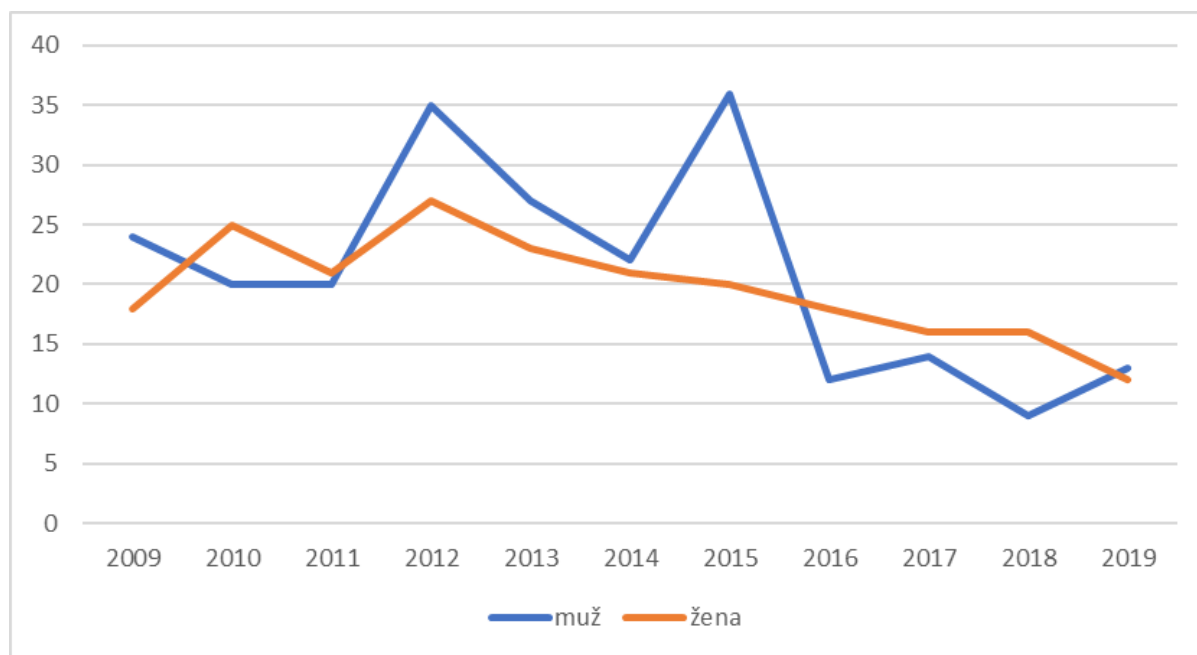
Obrázek 3: Vývoj počtu absolventů bakalářského studijního programu Regionální geografie za období let 2009 až 2019 k 31. 12.

Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

Vývoj struktury absolventů podle pohlaví je značně nepravidelný. Mezi absolventy – muži se během let vyskytují extrémní hodnoty. Zatímco v roce 2015 úspěšně dokončilo bakalářské studium 36 mužů, o rok dříve to bylo pouze 22 (téměř 40 % rozdíl). V úplném kontrastu je rok 2018, kdy studium dokončilo 18 mužů. Celkový počet absolventů byl ale nejnižší vůbec. I přes tyto výkyvy počet mužů – absolventů mírně převyšuje počet žen (51,7 %). Vývoj počtu absolventek – žen se zdá být poměrně stabilní. Během jednotlivých let se počet absolventek pohyboval okolo 20. Výjimku tvoří poslední sledovaný rok 2019, kdy výrazně poklesl počet všech absolventů.

Obrázek 4: Vývoj struktury absolventů bakalářského studijního programu Regionální geografie podle pohlaví během let 2009 až 2019 k 31. 12.

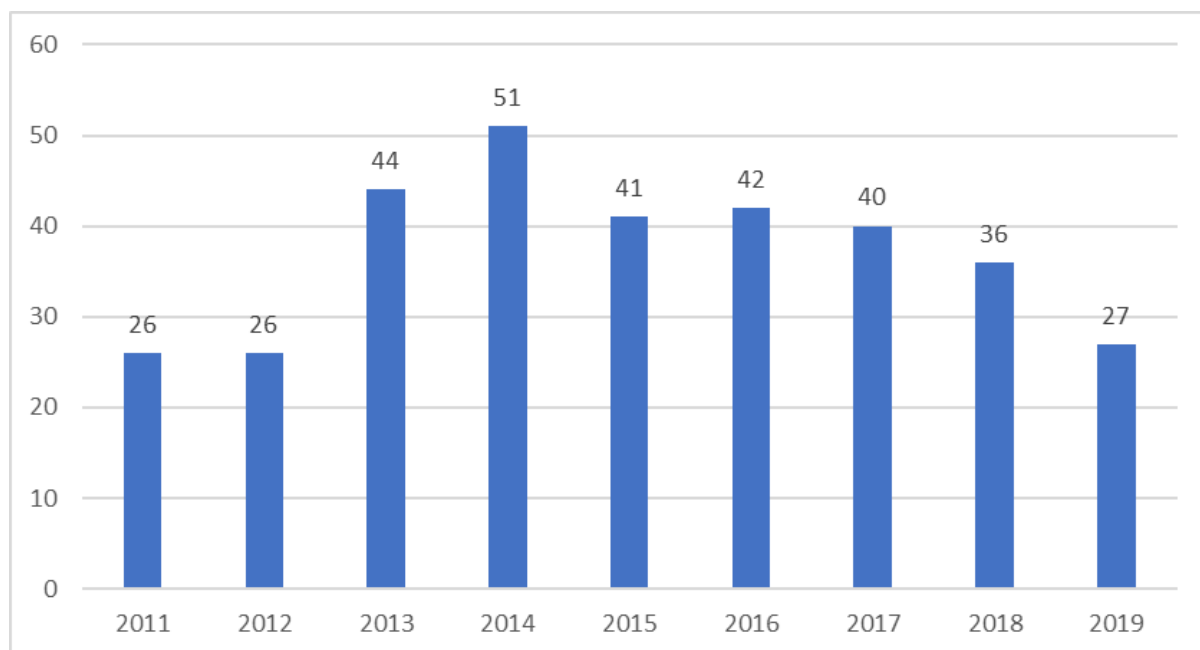
Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

4.4 Vývoj počtu absolventů navazujícího magisterského studijního programu Regionální geografie.

V prvních dvou sledovaných letech (2011, 2012) evidujeme nejnižší počty absolventů vůbec (shodně 26). Následující roky 2013 a 2014 mají naopak nejvyšší hodnoty. Nejvyšší počet absolventů byl v roce 2014 (51). Tato vyšší čísla souvisí s trendem prodlužování studia, který byl popsán výše. V letech 2015 až 2018 se počet absolventů ustálil okolo hodnoty 40. V roce 2019 opět počet absolventů poklesl téměř na hodnotu z prvních let pozorovaného období. Zde se opět projevuje celkový úbytek studentů, který započal v roce 2016.

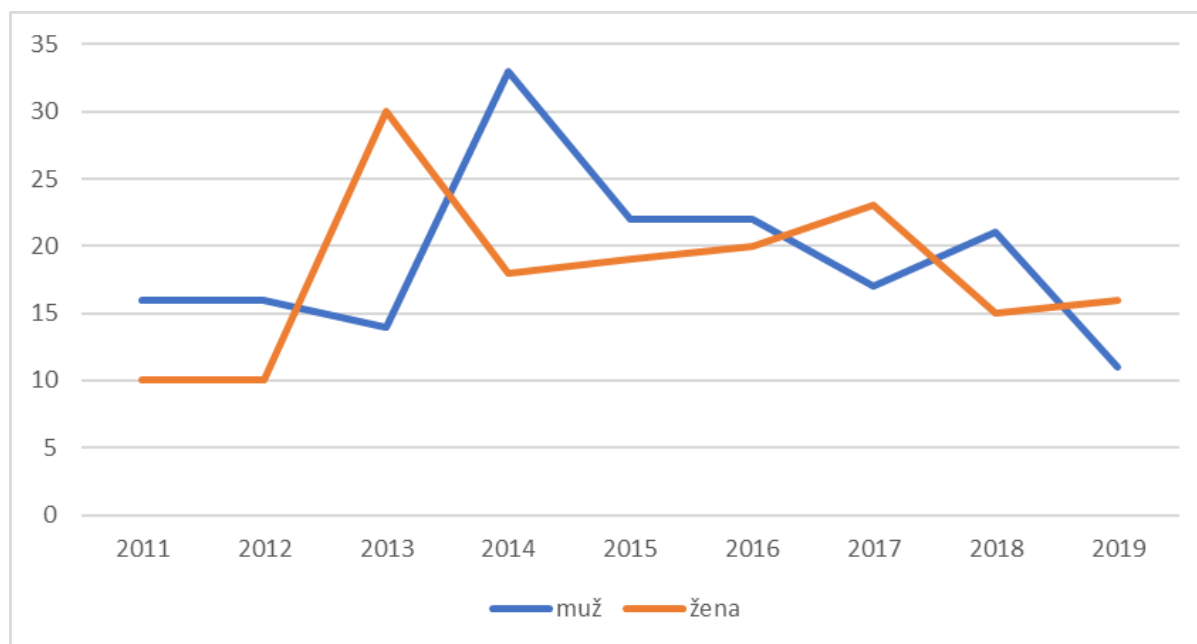
Obrázek 5: Vývoj počtu absolventů navazujícího magisterského studijního programu Regionální geografie za období let 2011 až 2019 k 31. 12.

Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

Ve vývoji struktury absolventů podle pohlaví evidujeme extrémní hodnoty jak u mužů - absolventů, tak u žen – absolventek. Absolventy roku 2013 tvořilo 30 žen – absolventek a 14 absolventů – mužů. Naopak o rok později (2014) to bylo 18 absolventek – žen a 33 absolventů – mužů. Muži byli v „převaze“ častěji. Vyšší počet žen mezi absolventy byl v letech 2013, 2017 a 2019. Opět větší část všech absolventů tvořili muži (51,7 %).

Obrázek 6: Vývoj struktury absolventů navazujícího magisterského studijního programu Regionální geografie podle pohlaví během let 2011 až 2019 k 31. 12.

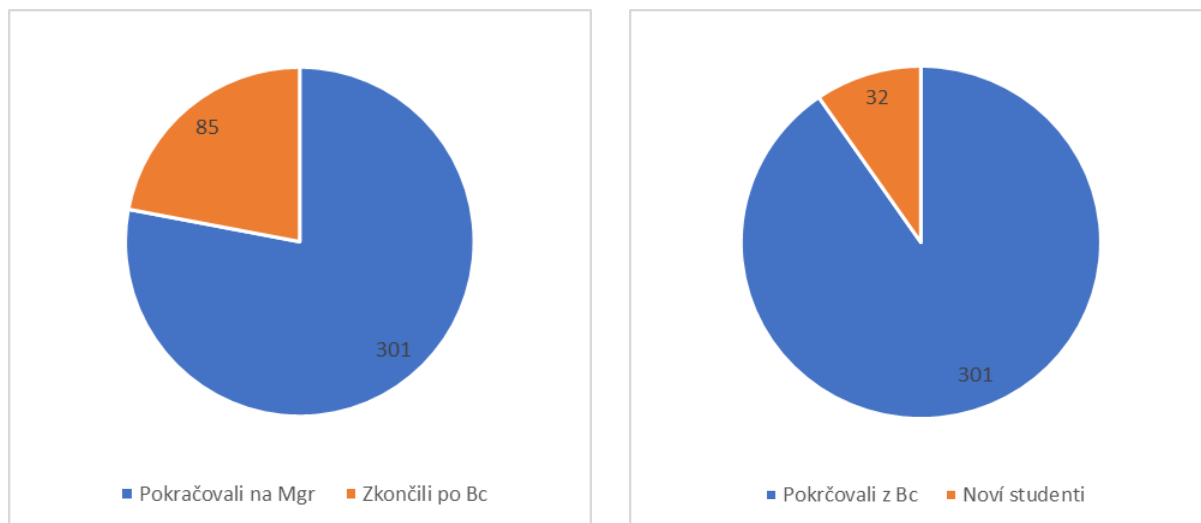
Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

4.5 Návaznost bakalářského a navazujícího magisterského studia Regionální geografie

Ze souhrnných dat o počtech absolventů bakalářského studijního programu vyplývá, že 301 absolventů (78 %) po úspěšném dokončení studia pokračovalo na navazující magisterský program. Další 85 absolventů (22 %) se rozhodlo dále ve studiu na katedře geografie nepokračovat. Součet těchto hodnot neodpovídá celkovému počtu absolventů, protože bakaláři z let 2018 a 2019 stále pokračují v navazujícím magisterském studiu.

Skladba absolventů navazujícího magisterského studia již odpovídá. Z bakalářského studijního programu pokračovalo 301 absolventů (90 %) a 32 (10 %) absolventů přišlo z jiného studijního programu. Jedná se o studenty, kteří měli jiný studijní obor na Univerzitě Palackého nebo přišli z jiné vysoké školy.

Obrázek 7: Skladba absolventů bakalářského a navazujícího magisterského studia Regionální geografie v období let 2009 až 2019 k 31. 12.

Pramen: Informační systém STAG, vlastní zpracování

Vysvětlivky: Mgr. – navazující magisterský studijní program; Bc. – Bakalářský studijní program

5 Situace na trhu práce v regionu NUTS II Střední Morava v období ekonomické krize a pokrizovém období

Po roce 1989 prošla ekonomika České republiky čtyřmi etapami vývoje. Spěváček je definoval následovně:

- prvotní recese po transformaci ekonomiky v letech 1990 - 1992
- hospodářské oživení mezi léty 1993 - 1996
- druhá vlna recese v období 1997 - 1999
- oživení hospodářské produkce započaté v druhém pololetí roku 1999 a ukončené nástupem ekonomické krize v říjnu 2008 (Spěváček a kol., 2002).

Postupné změny ekonomiky v jednotlivých etapách ovlivňovaly situaci na trhu práce nejen na celostátní úrovni, ale i regionální, tudíž i v krajích a okresech NUTS II Střední Morava.

Krizové období

Ekonomická recese propukla v druhé polovině roku 2007 v USA. Mezi prvotní příčiny patří krize na americkém trhu s hypotékami a následný propad burzovních trhů, který se projevoval téměř po celém světě. Tato krize byla hodnocena jako nejvýraznější ekonomický pokles od konce Druhé světové války. (Blažek, 2010)

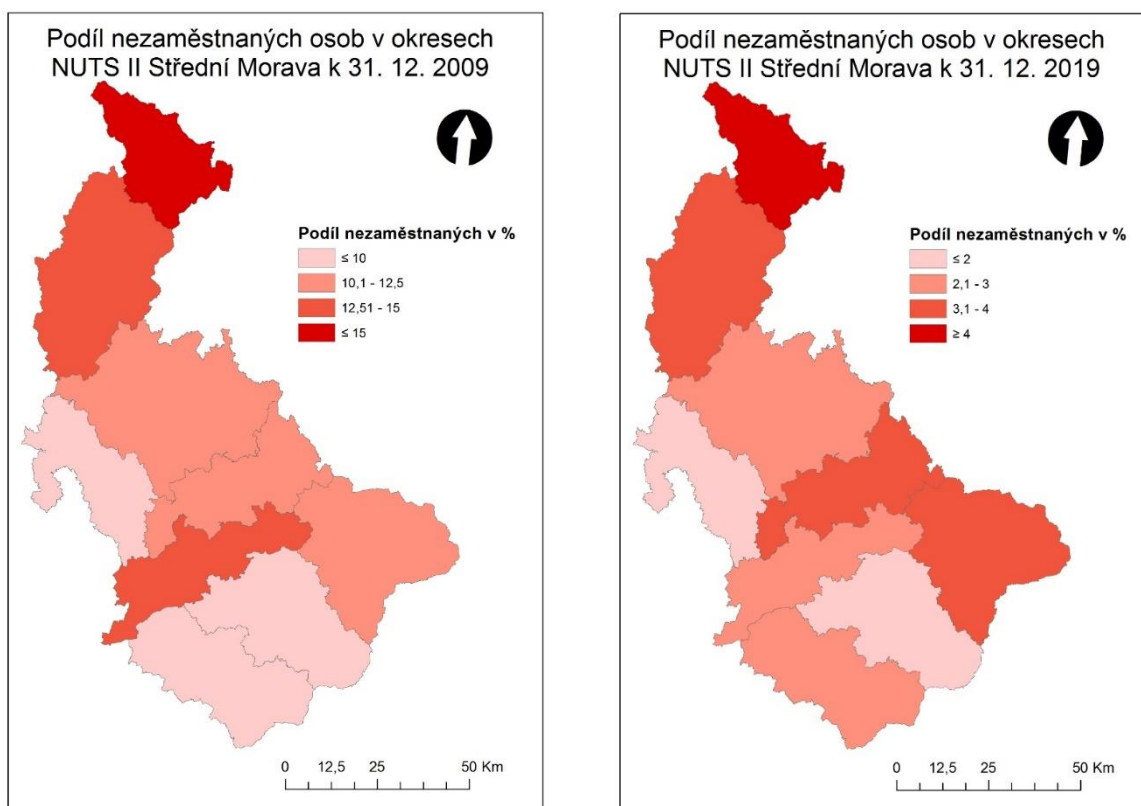
Českou republiku zasáhla krize v roce 2008. Nejvíce dotčené oblasti ekonomiky byly v automobilovém, sklářském, textilním, těžebním a metalurgickém průmyslu. Tím byl výrazně zasažen trh práce v České republice, což se nejvíce projevilo zvýšením nezaměstnanosti. (Sirovátka, Šimíková, 2013)

Jako konec ekonomické krize bývá obecně označován rok 2014. Od tohoto data ekonomika začíná růst, a to se výrazně projevuje i na trhu práce. Nezaměstnanost se snižuje a nastává fáze ekonomické konjunktury, která trvá minimálně do začátku roku 2020.

5.1 Vývoj nezaměstnanosti

Řešené území není příliš homogenní. Můžeme zaznamenat výrazné regionální rozdíly. Sledované kraje mají rozdílnou populační velikost. Podle ČSÚ má Zlínský kraj 582 741 obyvatel (1. 1. 2019) a Olomoucký 632 156 obyvatel (1. 1. 2019). Evidujeme i socioekonomické rozdíly. Oba dotčené kraje se dají rozdělit na ekonomicky silnější a slabší okresy. Ve Zlínském kraji lepších hodnot dosahují okresy Zlín a Uherské Hradiště, a naopak slabších okresy Kroměříž a Vsetín. V Olomouckém kraji mezi silnější okresy řadíme Prostějov a Olomouc. Okresy Přerov, Šumperk, a Jeseník patří mezi ekonomicky slabší. Konkrétně okres Jeseník dlouhodobě dosahuje výrazně podprůměrných hodnot v rámci celé České republiky.

Obrázky 8 a 9: Podíl nezaměstnaných osob v okresech NUTS II Střední Morava v letech 2009 a 2019 k 31. 12.

Pramen: Měsíční statistiky nezaměstnanosti z integrovaného portálu MPSV 2009 a 2019; databáze ArcČR 500, vlastní zpracování

První rok krize se na trhu práce v České republice zvláště výrazně neprojevil. Míra nezaměstnanosti v České republice dosahovala 6 % a oba kraje se průměru příliš nevzdalovali (Zlínský kraj 6,1 % a Olomoucký 6,9 %). Zdaleka nejvyšší nezaměstnanost byla v okrese Jeseník (11,5 %). Vyšší nezaměstnanost v České republice měl jen okres Most (13,1 %). Naopak nejnižší nezaměstnanost v NUTS II Střední Morava byla v okrese Prostějov (4,7 %). Jednalo se o 17. nejnižší hodnotu v České republice.

Ekonomická recese nastupuje naplno v roce 2009. Nezaměstnanost v České republice dosahuje 9,2 % a všechny okresy NUTS II Střední Morava mají vyšší hodnoty než je celostátní průměr. Nejhorší situace je opět v okrese Jeseník, který má nejvyšší hodnotu v České republice (16,9 %). Mezi dvaceti okresy s nejvyšší nezaměstnaností jsou hned pět okresů z NUTS II Střední Morava (Jeseník, Šumperk, Kroměříž, Vsetín a Přerov). Největší nárůst zaznamenal okres Šumperk (+6,5 %). Nejnižší nezaměstnanost je v okresech Zlín a Uherské Hradiště (9,6 %).

Vrchol krize na trhu práce nastupuje v roce 2010. Nezaměstnanost v České republice má hodnotu 9,6 %. Zatímco v Olomouckém kraji (+0,3 %) i České republice (+0,4 %) nezaměstnanost meziročně roste, ve Zlínském kraji klesá (-0,1 %). Výjimku tvoří okres Uherské hradiště s nárůstem 0,6 %. Nejvyšší nezaměstnanost v České republice je opět v okrese Jeseník (19,7 %). Nejnižší nezaměstnanost v NUTS II Střední Morava je v okrese Zlín (9,5 %). Tato hodnota je nižší než celostátní průměr.

V roce 2011 již přichází pokles nezaměstnanosti v celé České republice. Celostátní míra nezaměstnanosti klesla o 1 %, ve Zlínském kraji o 1,3 % a v Olomouckém o 1,1 %. Největší pokles v NUTS II Střední Morava evidujeme v okrese Jeseník (-2,9 %). I tak má největší míru nezaměstnanosti ze všech okresů v České republice (16,8 %). Nejlepší výsledky má opět okres Zlín (7,8 %), který je jediný pod celostátním průměrem.

V roce 2012 dále klesá míra nezaměstnanosti v krajských obvodech Zlína (7,8 %), Olomouce (8,9 %) i celé republiky (7,8 %). Ekonomicky silnější okresy se přibližují celostátnímu průměru. Velký pokles nezaměstnanosti je patrný v okrese Jeseník (-5,1 %). Čísla však mohou být zkreslena změnou metodiky výpočtu nezaměstnanosti. Od roku 2012 se nezaměstnanosti počítá jako podíl nezaměstnaných osob ve věku 15 – 64 let na počet obyvatel ve věku 15 - 64 let v procentech. Výsledná čísla bývají obvykle nižší. (ČSÚ, 2012)

V roce 2013 opět evidujeme zvýšení podílu nezaměstnaných osob. Zvýšení proběhlo ve všech okresech NUTS II Střední Morava i České republice. Nejvyšší nezaměstnanost je v okrese Jeseník (11,9 %), již nemá nejvyšší hodnoty v České republice (okres Bruntál 14,3 %). Nejnižší nezaměstnanost má okres Zlín (7,3 %).

Rok 2014 můžeme brát jako ukončení ekonomické krize. Podíl nezaměstnaných osob již jen klesá na všech sledovaných úrovních. Zlínský kraj (7,4 %) se dostává dlouhodobě pod celostátní průměr (7,5 %). Nejvyšší nezaměstnanost má stále okres Jeseník (10,7 %) ale výrazně se blíží okresu Přerov (10,2 %). Nejnižší nezaměstnanost je v okrese Uherské Hradiště (6,4 %).

Během roku 2015 dále nezaměstnanost klesá. Podíl nezaměstnaných osob v Olomouckém kraji (7,0 %) se přibližuje celostátní hodnotě (6,2 %). Nejvyšší nezaměstnanost je v okrese Jeseník (9,5 %) a nejnižší v okrese Prostějov (4,9 %).

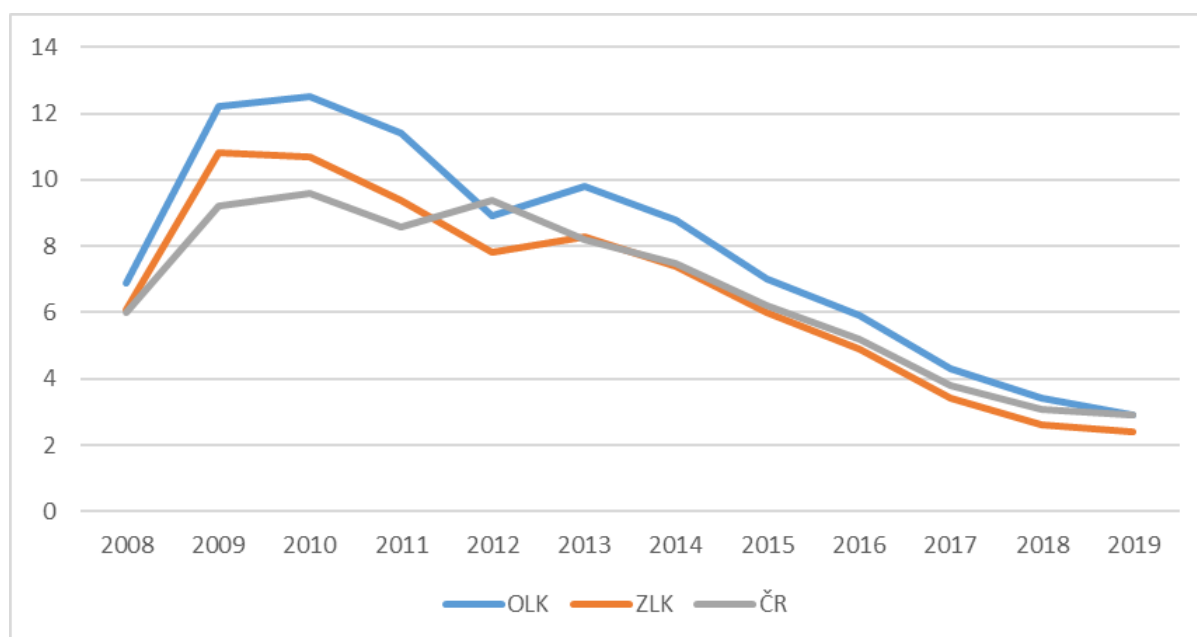
Podíl nezaměstnaných osob klesá i v roce 2016. Pořadí okresů se nemění. Zlínský kraj dosahuje hodnoty 4,9 %, Olomoucký 5,9 % a Česká republika 5,2 %.

Klesající trend pokračuje v roce 2017. Podíl nezaměstnaných osob klesá zpravidla o jedno a více procent. Nejvyšší podíl je v okrese Jeseník (7,2 %) a nejnižší v okrese Zlín (2,7 %).

V roce 2018 se všechny okresy Zlínského kraje vykazovaly nižší nebo stejný podíl nezaměstnaných osob jako celostátní průměr (3,1 %). V Olomouckém kraji takových hodnot dosáhly okresy Prostějov (2,4 %) a Olomouc (2,8 %). Nejvyšší nezaměstnanost je stále v okresním obvodu Jeseník (5,6 %) a nejnižší v okrese Zlín, který s 2,2 % patřil mezi dvacet okresů s nejnižší nezaměstnaností.

Posledním sledovaným letopočtem byl rok 2019, který přinesl velmi nízkou nezaměstnanost. Olomoucký kraj se dostal na průměrnou nezaměstnanost v České republice (2,9 %). Nezaměstnanost ve Zlínském kraji dosahovala 2,4 %. Okres Prostějov se dostal těsně pod dvě procenta nezaměstnanosti a dosáhl na 15. nejnižší nezaměstnanost v České republice. Nejvyšší podíl nezaměstnanosti byl v okrese Jeseník (5,0 %). Jednalo se o pátou nejvyšší hodnotu v České republice. V České republice byla nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii. (MPO, 2019)

Obrázek 10: Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve vybraných krajích a České republice v období let 2008 až 2019 k 31. 12.

Pramen: Měsíční statistiky nezaměstnanosti z integrovaného portálu MPSV 2008 – 2019, vlastní zpracování

Vysvětlivky: OLK – Olomoucký kraj; ZLK – Zlínský kraj; ČR – Česká republika

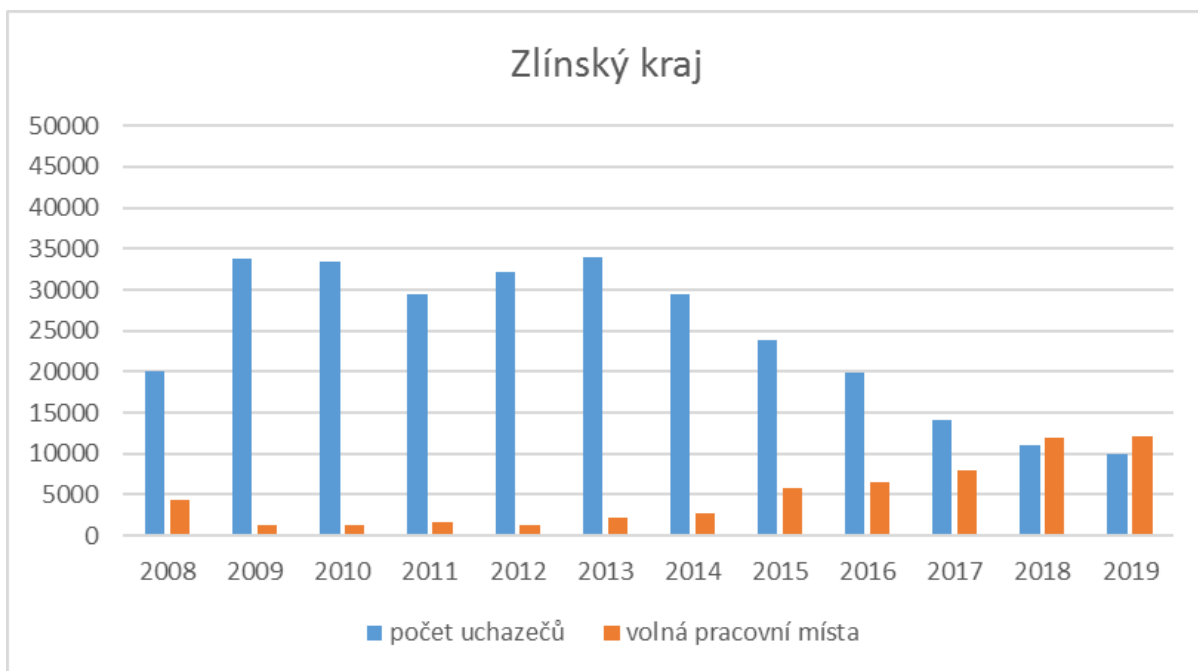
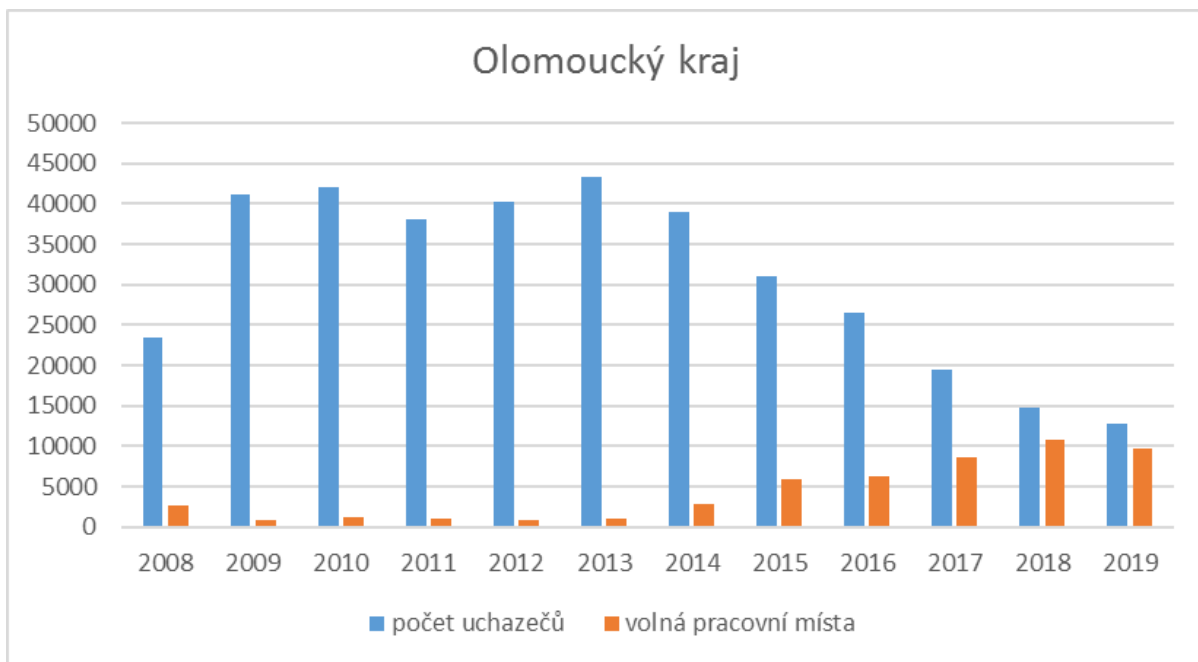
5.2 Vývoj počtu nezaměstnaných osob a volných pracovních pozic

Vývoj počtu nezaměstnaných osob ve Zlínském a Olomouckém kraji má velmi podobný průběh, ale v Olomouckém kraji jsou řádově vyšší čísla díky vyššímu počtu obyvatel a socioekonomickému postavení některých okresů. V roce 2008 jsou počty nezaměstnaných osob na poměrně nízké úrovni. Ve Zlínském kraji lehce přesahují hranici 20 000 uchazečů o zaměstnání, v Olomouckém kraji je to zhruba 23 500. V roce 2009 nastal prudký nárůst počtu nezaměstnaných osob. Tyto vysoké hodnoty vydržely až do roku 2014. Ve Zlínském kraji se počty uchazečů o zaměstnání pohybovaly okolo hodnoty 30 000 nezaměstnaných, v Olomouckém to bylo okolo 40 000. Nejvyšší počet nezaměstnaných osob ve Zlínském kraji byl v roce 2013 s hodnotou 33 978 uchazečů o zaměstnání. V Olomouckém kraji to byl rovněž rok 2013 a hodnota 43 364 uchazečů o zaměstnání. V letech 2015 až 2019 pozorujeme klesající trend ve vývoji počtu nezaměstnaných osob. V roce 2017 se počet uchazečů o zaměstnání v obou sledovaných krajích dostal pod hodnotu z doby před ekonomickou krizí (2008). V roce 2019 jsou počty nezaměstnaných osob na nejnižší úrovni za sledované období jak ve Zlínském kraji (10 000), tak Olomouckém (12 818).

I když je ve Zlínském kraji méně obyvatel, ve sledovaném období zde evidujeme větší počty volných pracovních míst. Pouze v roce 2015 bylo v Olomouckém kraji více volných pracovních pozic než ve Zlínském kraji. Již v roce 2008 je počet volných pracovních míst na poměrně nízké úrovni. V následujících letech 2009 až 2014 se ještě snížil. V Olomouckém kraji se ve dvou případech (2009 a 2012) dostal pod 1000 volných pozic. V tomto období připadalo na jedno pracovní místo více než 50 uchazečů. Konkrétně v okrese Jeseník bylo v roce 2012 pouze 37 volných pracovních míst a 3500 uchazečů o zaměstnání. Na jedno pracovní místo připadalo 95 žadatelů o práci. Ve Zlínském kraji se hodnoty pohybovaly v rozmezí 1200 – 1600 volných pozic, v roce 2013 to bylo již 2749. Ve Zlínském kraji byla nejhorší situace v roce 2010, kdy na jednu volnou pracovní pozici připadalo 27 uchazečů. V roce 2015 začínají počty volných pracovních míst výrazně narůstat. Několikanásobně překračují hodnoty z doby před ekonomickou krizí (2008). Nejvyšší počet volných pracovních pozic v Olomouckém kraji byl v roce 2018 (10 896). V roce 2019 je patrný mírný pokles. Ve Zlínském kraji je nejvyšší počet volných pracovních pozic až v roce 2019 (12 040). V letech 2018 a 2019 bylo ve Zlínském kraji víc volných pracovních pozic než uchazečů o zaměstnání.

Obrázky 11 a 12: Vývoj počtu nezaměstnaných osob a volných pracovních pozic v Olomouckém a Zlínském kraji za období let 2008 – 2019 k 31. 12.

Pramen: Měsíční statistiky nezaměstnanosti z integrovaného portálu MPSV 2008 – 2019, vlastní zpracování

6 Uchazeči o práci – absolventi vysokých škol a geografové

Tato kapitola pojednává o absolventech na trhu práce. Výraz „absolvent“ v tomto kontextu nabývá užšího významu, než je v hovorovém jazyce běžné.

Definice absolventa na trhu práce:

Zákon o zaměstnanosti (zákon č. 435/2004 Sb.) pojem absolvent – uchazeč o zaměstnání výslovně nedefinuje. V paragrafu 33 výše uvedeného zákona uvádí ty uchazeče o zaměstnání, kterým je potřeba věnovat zvýšenou péči. Jedná se o jedince, kteří ji pro svůj zdravotní stav, věk, péči o dítě nebo z jiných vážných důvodů potřebují. Absolventi by pro svůj nízký věk mohli do této kategorie spadat.

Absolventy však explicitně definuje Zákoník práce (zákon 262/2006 Sb.). Ten v paragrafu 229 uvádí že „*Absolventem se rozumí zaměstnanec vstupující do zaměstnání na práci odpovídající jeho kvalifikaci, jestliže celková doba jeho odborné praxe nedosáhla po řádném (úspěšném) ukončení studia (přípravy) 2 let, přičemž se do této doby nezapočítává doba mateřské nebo rodičovské dovolené.*“ Na základě dohody mezi Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále MŠMT) a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV) je pro potřeby statistického sledování používána definice absolventa jako uchazeče o zaměstnání evidovaného na úřadě práce (ÚP) podle místa jeho trvalého bydliště k určitému datu (30. dubna nebo 30. září daného roku), u kterého doba od úspěšného ukončení jeho studia nepřekročila 2 roky. Tato definice je platná od 1. 1. 2004. Dříve se jednalo o uchazeče, jehož celková doba zaměstnání v pracovním nebo obdobném poměru nedosáhla po úspěšném ukončení studia (přípravy) 2 let – bez ohledu na délku evidence na ÚP.

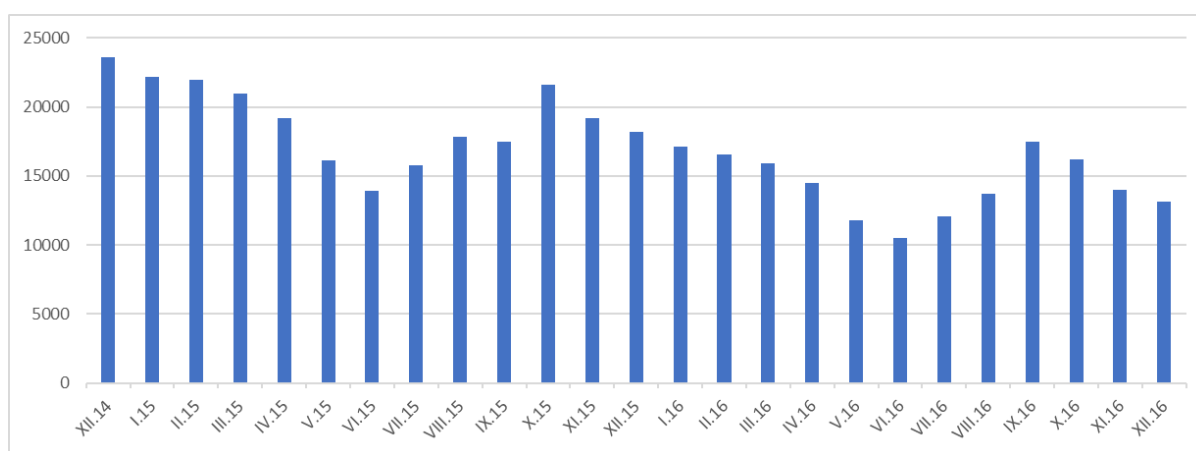
Data o absolventech – uchazečích eviduje Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) od roku 1990. Od roku 2002 jsou dostupná podrobná data o absolventech na integrovaném portále MPSV. Jedná se o pololetní statistiky absolventů škol a mladistvých. Pololetní statistiky obsahují data za konce kalendářních měsíců dubna a září. Každý soubor obsahuje údaje o Absolventech škol, Mladistvých a Absolventech podle škol a oborů. Jedná o nezaměstnané absolventy všech oborů, tzn. i oborů již v současnosti neaktuálních, tedy nevyučovaných.

6.1 Vývoj nezaměstnanosti absolventů škol v jednotlivých kalendářních měsících

Obecně se považuje duben za měsíc, kdy je nezaměstnanost absolventů nejnižší. Naopak září je bráno jako měsíc s nejvyšší nezaměstnaností absolventů. Z analýzy tabulek GIS

prostorové analýzy z let 2015 – 2016 vyplývá, že nejnižší nezaměstnanost absolventů není v dubnu, ale v červnu. Nejvíce uchazečů z řad absolventů je evidováno úřadem práce opravdu v září, ale tyto hodnoty výrazně nepřevyšují údaje za zbytek roku. Obecně se dá říct, že nejnižší nezaměstnanost absolventů je v letních měsících. Tato skutečnost může souviset se sezónními pracemi, nebo se zkrácenými úvazky v podobě brigád během letních prázdnin. Data z GIS prostorové analýzy nejsou veřejně dostupná. Pro potřeby své Bakalářské práce jsem si zažádal o údaje za roky 2015 – 2016 na Úřadě práce České republiky. I když data nejsou aktuální, pro názornost zajisté postačí.

Obrázek 13: Vývoj počtu absolventů – uchazečů o zaměstnání v České republice za kalendářní měsíce během období od 31.12. 2014 do 31.12. 2016

Pramen: GIS prostorová analýza 2015 - 2016, MPSV ČR 2016 - 2017; Vlastní zpracování

6.2 Absolventi vysokých škol – uchazeči o zaměstnání

V této kapitole se budeme zabývat převážně dubnovými daty. Na rozdíl od grafu výše, zaměříme se pouze na absolventy – uchazeče o zaměstnání z řad vysokoškolských studentů. Pro komparaci výsledků použijeme údaje za Zlínský kraj, Olomoucký kraj a Českou republiku.

Počet nezaměstnaných absolventů vysokých škol byl v roce 2008 na nízké úrovni. Ve Zlínském i Olomouckém kraji dosahovaly téměř stejných hodnot. Úřad práce evidoval 129 respektive 128 absolventů. V České republice to bylo 1534. Ve Zlínském kraji bylo zastoupení evidovaných absolventů vyšší, protože se zde vyskytovalo 8,4 % všech evidovaných absolventů v České republice, ale podíl obyvatelstva Zlínského kraje na celkové populaci činil 5,7 %. Podíl Olomouckého kraje na celkové populaci byl 6,2 %. Za celé sledované období bylo zastoupení evidovaných absolventů z Olomouckého i Zlínského kraje vyšší, než je jejich podíl na celkové populaci České republiky. (Demografická ročenka krajů, ČSÚ)

S nástupem ekonomické krize začíná počet evidovaných absolventů v roce 2009 stoupat. V přepočtu na počet obyvatel byla hodnota za Zlínský kraj více než dvojnásobná oproti průměru České republiky. Ve Zlínském kraji bylo evidováno 12,1 % všech absolventů. V Olomouckém to bylo 7,8 %.

V letech 2010 a 2011 se absolutní čísla sledovaných krajů přibližují. Narůstající trend dál pokračuje. Ve Zlínském kraji se zvýšil z 299 na 357, v Olomouckém z 280 na 339 a v ČR z 3181 na 3813. Zlínský kraj má stále slabší postavení.

Čísla za rok 2012 ukazují pokles počtu evidovaných absolventů. Není však u nich ověřená validita. V tomto období probíhala restrukturalizace Ministerstva práce a sociálních věcí, která by se dala označit za ne příliš zdařilou. Řada dlouhodobě sledovaných dat nejde dohledat. Pololetní statistiky absolventů z integrovaného portálu MPSV neobsahují data o absolventech škol podle kategorií vzdělávání, které zahrnují stupeň dosaženého vzdělání. K dispozici jsou data o absolventech podle škol a oborů. Z těchto dat jsem ručně vyfiltroval vzdělávací instituce se statutem vysoké školy, a sečetl jejich čerstvé absolventy evidované úřadem práce. Obdobná situace je u dat za rok 2013.

V roce 2013 evidujeme výrazný nárůst počtu evidovaných absolventů. Jedná se o rok s nejvyšším počtem evidovaných absolventů za sledované období v Olomouckém i Zlínském kraji. V Olomouckém kraji bylo evidováno 10,3 % všech absolventů. V přepočtu na počet obyvatel to bylo více než ve Zlínském kraji (7,5 %).

Za rok 2014 jsou již plně k dispozici pololetní statistiky MPSV. Začíná být patrný konec ekonomické krize. Počet evidovaných absolventů začal v Olomouckém a Zlínském kraji klesat. Celorepublikově však zaznamenáváme nejvyšší údaj (5042). V přepočtu na počet obyvatel je stále lepší situace ve Zlínském kraji. Tento trend pokračuje i v následujícím roce 2015. Počet evidovaných absolventů klesl ve Zlínském kraji z 362 na 307, v Olomouckém kraji z 435 na 352 a v ČR z 5042 na 4329.

Klesající trend pokračuje v následujících třech letech 2016, 2017 a 2018. Mezi lety 2016 a 2017 je patrný více než třetinový pokles. Absolutní čísla obou sledovaných krajů se opět výrazně přibližují. Z toho vyplývá, že v přepočtu na počet obyvatel je opět v lepším postavení Olomoucký kraj.

V roce 2019 pozorujeme nejnižší hodnoty na všech úrovních ve sledovaném období. Úřad práce evidoval ve Zlínském kraji 94 vysokoškolských absolventů, v Olomouckém 80 a v ČR 1250. Z toho vyplývá, že ve Zlínském kraji bylo evidováno 7,5 % všech absolventů a v Olomouckém kraji 6,4 % všech absolventů. Pořád se jedná o vyšší čísla, než je průměr

v České republice, protože ve Zlínském kraji žilo 5,5 procent populace a v Olomouckém kraji to bylo 5,9 % populace – údaje k 31. 12. 2019. (Stav a pohyb obyvatelstva v ČR, ČSÚ)

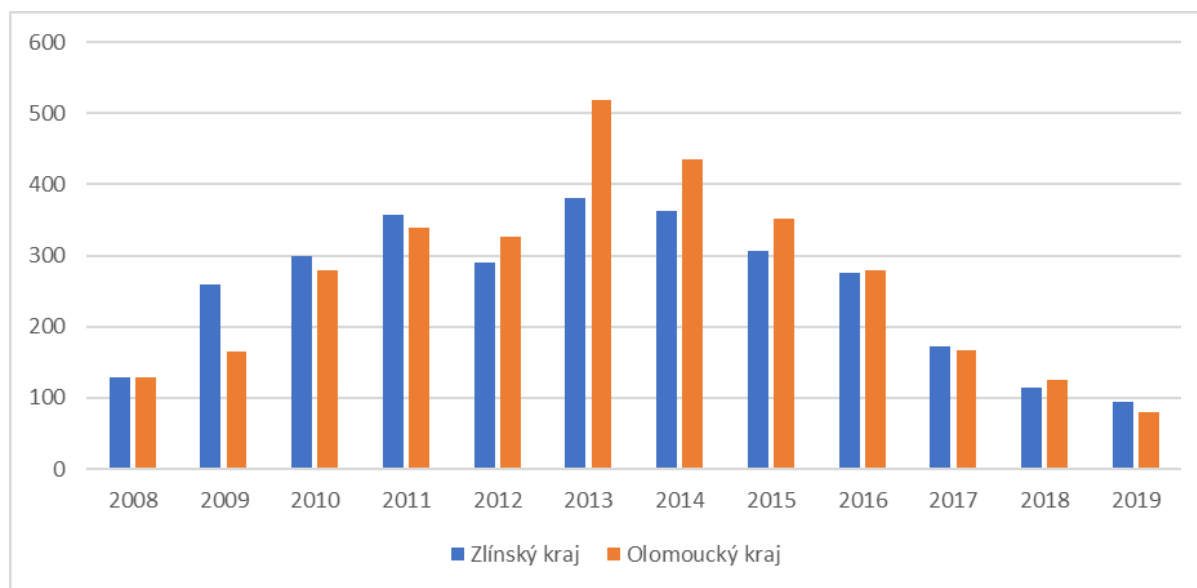
Tabulka 3: Vývoj počtu absolventů vysokých škol – uchazečů o zaměstnání ve vybraných krajích a České republice za období let 2008 až 2019 k 30. 4.

rok	ZLK	OLK	ČR	ZLK/ČR v %	OLK/ČR v %
2008	129	128	1534	8,4	8,3
2009	259	166	2132	12,1	7,8
2010	299	280	3181	9,4	8,8
2011	357	339	3813	9,4	8,9
2012*	291	326	3141	9,3	10,4
2013*	380	519	5040	7,5	10,3
2014	362	435	5042	7,2	8,6
2015	307	352	4329	7,1	8,1
2016	276	279	3682	7,5	7,6
2017	172	167	2261	7,6	7,4
2018	115	126	1524	7,5	8,3
2019	94	80	1250	7,5	6,4

Pramen: Pololetní statistiky absolventů z integrovaného portálu MPSV 2008 – 2019, data za první pololetí; v letech 2012 a 2013 použita data z podsouboru Absolventi podle škol a oborů; vlastní zpracování

Vysvětlivky: ZLK – Zlínský kraj; OLK – Olomoucký kraj; ČR – Česká republika; ZLK/ČR v % - podíl nezaměstnaných vysokoškolských absolventů ve Zlínském kraji na celkovém počtu za Českou republiku; OLK/ČR v % - podíl nezaměstnaných vysokoškolských absolventů v Olomouckém kraji na celkovém počtu za Českou republiku

Obrázek 14: Vývoj počtu absolventů vysokých škol – uchazečů o zaměstnání ve Zlínském a Olomouckém kraji v období let 2008 až 2019 k 30. 4.

Pramen: Pololetní statistiky absolventů z integrovaného portálu MPSV 2008 – 2019, data za první pololetí; v letech 2012 a 2013 použita data z podsouboru Absolventi podle škol a oborů; vlastní zpracování

Z předešlé analýzy je patrné, že počet vysokoškolských absolventů – uchazečů o zaměstnání plně nekoreluje s fází ekonomického cyklu. Počet evidovaných absolventů pozvolna narůstal v průběhu ekonomické krize a vrchol nastal až na jejím konci. Vyšší čísla se držela i v pokrizovém období, kdy ekonomika vstupovala do fáze konjunktury.

6.3 Absolventi geografie – uchazeči o zaměstnání

Zjistit skutečný počet absolventů Regionální geografie není vůbec jednoduché. Pro potřeby této kapitoly byla použita i data za celou katedru geografie, která vysoce pravděpodobně obsahují i absolventy Regionální geografie. Data obsahující explicitně absolventy Regionální geografie evidované úřadem práce zahrnují pouze část sledovaného období.

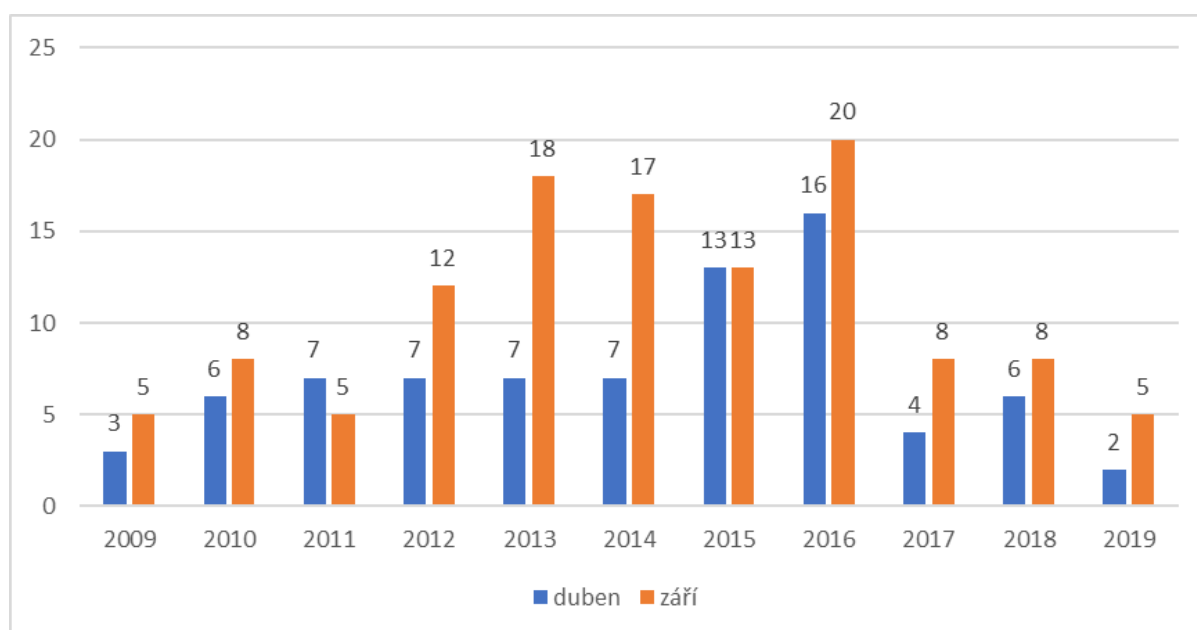
I přes probíhající ekonomickou krizi byly počty nezaměstnaných absolventů katedry geografie v letech 2009, 2010 a 2011 poměrně nízké. Pohybovaly se v jednotkách evidovaných uchazečů o zaměstnání. Tato skutečnost může být ovlivněna nízkým počtem absolventů Regionální geografie, který byl v tomto období v počátcích výuky na katedře geografie. Mezi dubnovými a zářijovými daty nejsou výrazné rozdíly. Výrazný trend mezi počty absolventů bakalářského a magisterského programu nejde vypořádat.

V letech 2012, 2013 a 2014 pozorujeme výrazný nárůst počtu evidovaných absolventů geografie zejména v září zmíněných let. Počty evidovaných absolventů za první pololetí se stabilně drží shodně na hodnotě sedm. V tomto období začíná trend, kdy počet evidovaných absolventů magisterského programu převyšuje počet evidovaných bakalářů. Tento trend je znatelný i v dalších letech. Výjimku tvoří rok 2013, kdy je v prvním pololetí více evidovaných studentů bakalářského programu.

V letech 2015 a 2016 výrazně narůstají počty evidovaných absolventů za první pololetí daných let. Počet uchazečů za druhé pololetí 2015 sice poklesl, ale v následujícím roce je patrný opět nárůst. V dubnu 2016 evidujeme nejvyšší počty evidovaných absolventů jak u bakalářského studia (4), tak u magisterského (12). Hodnoty za září jsou rovněž nejvyšší, ale nemají takovou váhu.

V posledních sledovaných letech 2017, 2018 a 2019 počet evidovaných absolventů katedry geografie prudce poklesl. Vrátil se na obdobné hodnoty jako na počátku ekonomické krize. Údaje za rok 2019 jsou nejnižší za sledované období.

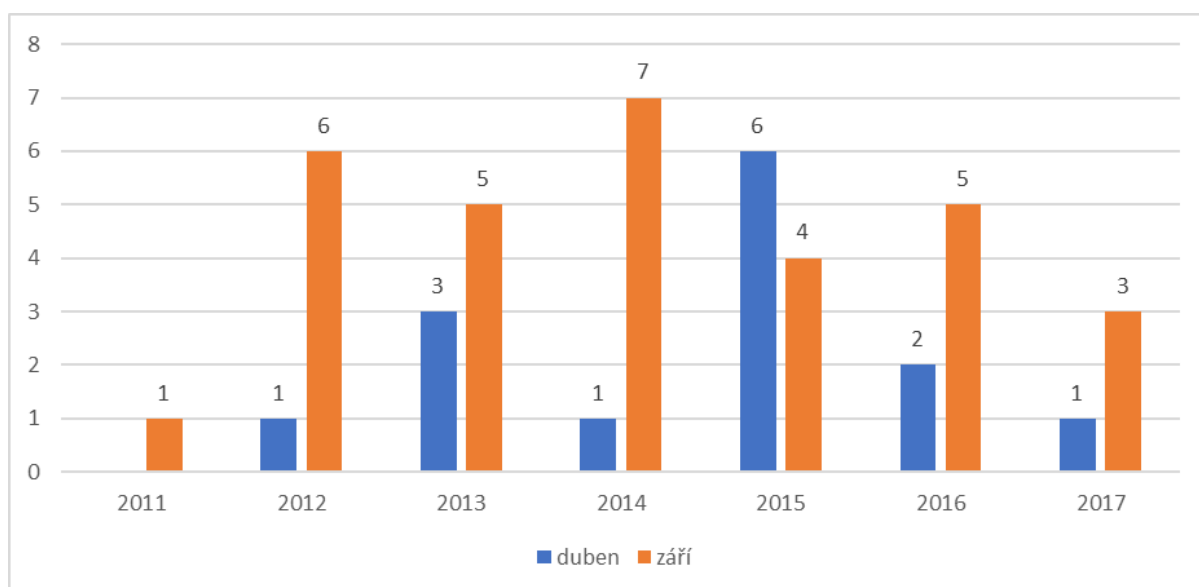
Obrázek 15: Vývoj počtu absolventů katedry geografie z Univerzity Palackého během let 2009 až 2019 k 30. 4. a k 30. 9.

Pramen: Pololetní statistiky absolventů z integrovaného portálu MPSV 2009 – 2019, data za první pololetí; vlastní zpracování

Data o absolventech Regionální geografie – uchazečích o zaměstnání jsou explicitně uvedena v rozmezí let 2011 – 2017. I když se jedná o poměrně malá čísla, dají se z nich vyvodit určité závěry. Vývoj počtu absolventů nemá jednoznačný trend. V letech 2011, 2012 a 2017 jsou dubnové údaje prakticky zanedbatelné. Extrémní hodnota se vyskytuje u prvního pololetí 2015, kdy je evidováno 6 absolventů (40 % všech dubnových evidencí). Hodnoty za rok 2015 jsou nejvyšší, přestože počet absolventů v letech 2014 a 2016 byl na obdobné úrovni jako v roce 2015, viz kapitola č. 5 Vývoj počtu absolventů. V rozmezí let 2011 - 2013 byly vyšší počty evidovaných absolventů bakalářského programu, naopak v letech 2014 – 2017 byly vyšší počty evidovaných magistrů.

Obrázek 16: Vývoj počtu absolventů Regionální geografie z Univerzity Palackého během let 2011 až 2017 k 30. 4. a k 30. 9.

Pramen: Pololetní statistiky absolventů z integrovaného portálu MPSV 2011 – 2017, data za první pololetí; vlastní zpracování.

Obecně se dá říct, že úřad práce eviduje 2x častěji absolventy magisterského programu než bakalářského. Během sledovaných let bylo u magisterských programů katedry geografie 133 záznamů, zatímco u bakalářů 66. Obdobná situace je i u explicitně uvedených absolventů Regionální geografie – uchazečů o zaměstnání. Poměr mezi záznamy u magisterského a bakalářského programu činil 15/30. Zmíněné hodnoty nelze sčítat, protože jednotliví uchazeči mohli být evidováni během více sledovaných období.

Mezi absolventy všech vysokých škol a absolventy geografie z Univerzity Palackého v Olomouci nejsou výrazné rozdíly. Z výše uvedených dat vyplývá, že počty evidovaných přesně nekopírují momentální fázi ekonomického cyklu, jak je tomu u celkového souboru

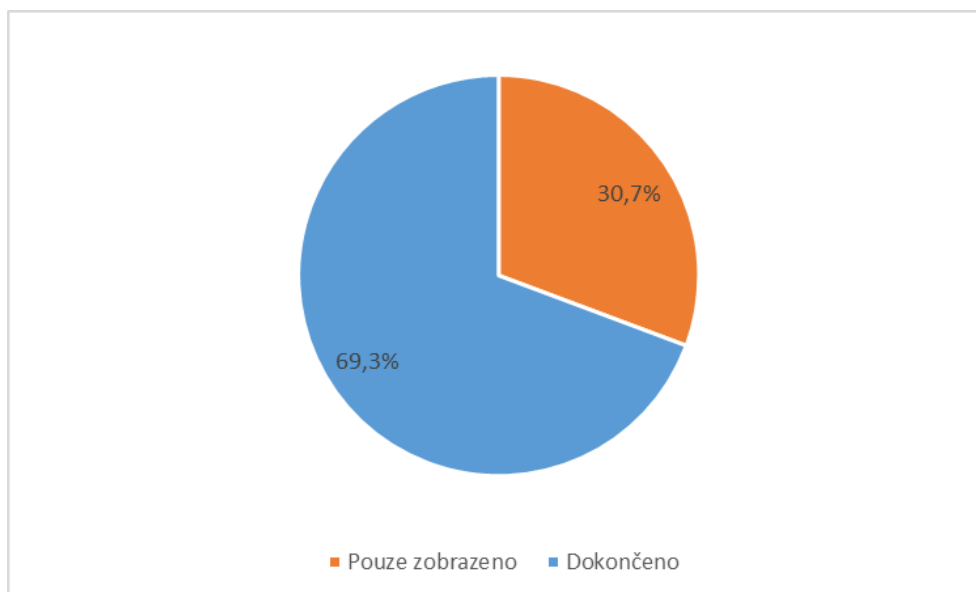
uchazečů o zaměstnání. Nejvyšší počty evidovaných absolventů zaznamenáváme na konci krizového období. Vyšší čísla dokonce pokračují i v letech, která se označují za pokrizová. Nejvyšší počet nezaměstnaných absolventů byl v letech 2013, 2014 a 2015. U absolventů z katedry geografie z Univerzity Palackého i v roce 2016. Tato skutečnost může souviset s prodlužováním studia během ekonomické krize, kdy studenti nemají zájem o brzký nástup do zaměstnání. Z dotazníkového šetření vyplývá, že nalezení zaměstnání v době ekonomické krize bylo považováno za nejnáročnější. Viz kapitola č. 8 Poznatky z dotazníkového šetření.

7 Poznatky z dotazníkového šetření „Uplatnění absolventů studia Regionální geografie“

7.1 Průběh dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření probíhalo pomocí online platformy Survio, která je zaměřena na elektronickou tvorbu dotazníků. Sběr odpovědí probíhal ve dnech od 2. 12. 2019 do 15. 1. 2020. Výzkumu se zúčastnilo 167 respondentů z řad absolventů regionální geografie. Celkově si dotazník zobrazilo 241 absolventů, bohužel 74 z nich ho z neznámých důvodů nedokončilo. Osloveni byli všichni studenti, kteří byli přijati ke studiu Regionální geografie. Přesné číslo nejde spolehlivě určit. Dotazníky byly zaslány na e-mailové adresy uvedené v přihlášce ke studiu. Řada elektronických adres mohla zaniknout, nebo je absolventi již nepoužívají. V letech 2009 – 2019 absolvovalo bakalářský program Regionální geografie 449 studentů a 333 studentů magisterského programu. Součet tedy činí 782 absolventů. Z toho vyplývá, že dotazníkového šetření se zúčastnilo 21,4 % všech absolventů.

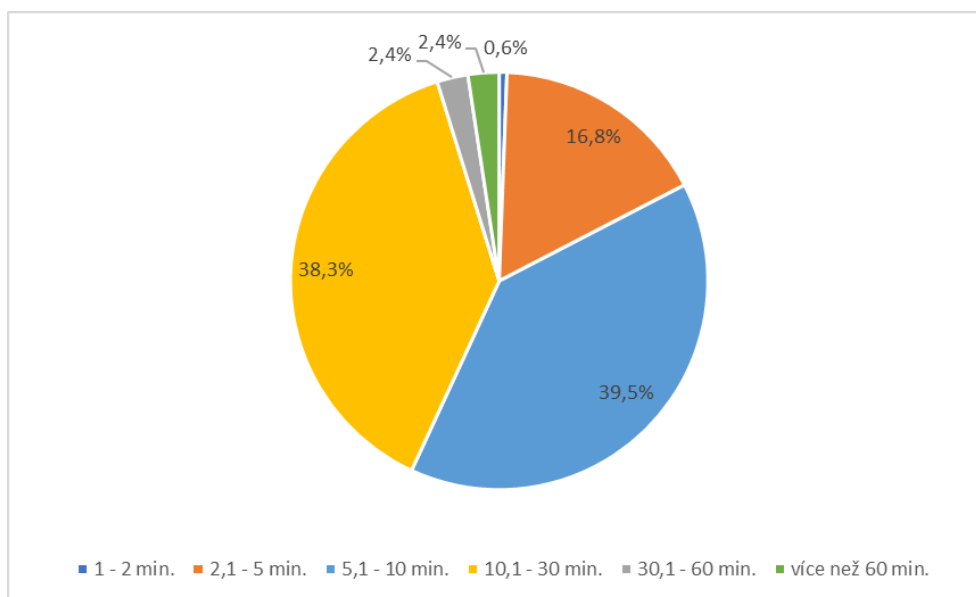
Obrázek 17: Podíl dokončených dotazníků

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

Průměrná doba vyplňování dotazníku byla okolo 15 minut. Mezi jednotlivými respondenty byly poměrně velké rozdíly, viz graf níže. Extrémní hodnoty nejsou příliš relevantní. Do dvou minut není pravděpodobně možné dotazník vyplnit, stejně tam není pravděpodobné, že by někdo strávil vyplňováním dotazníku víc než hodinu.

Obrázek 18: Doba vyplňování dotazníku

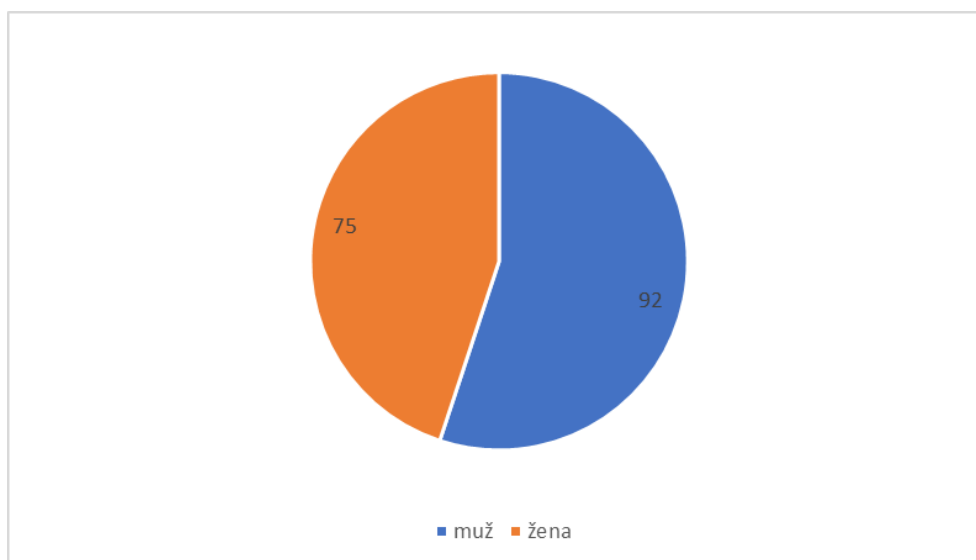
Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

7.2 Odpovědi na jednotlivé otázky

1. Jaké je Vaše pohlaví

První otázka rozřazovala respondenty podle pohlaví. Větší část respondentů (55,1 %) tvořili muži. Zbylou část tedy tvořily ženy (44,9 %). Jiné pohlaví nebylo sledováno. Struktura respondentů podle pohlaví prakticky odpovídá genderové struktuře absolventů Regionální geografie. Na bakalářském i magisterském studijním programu studovalo v období let 2009 – 2019 okolo 52 % mužů a 48 % žen. I když byly ženy zastoupeny o něco méně, v letech 2011, 2013, 2018 a 2019 mezi respondenty převažovaly. Tato skutečnost souvisí s konkrétní strukturou studentů v jednotlivých ročnících. Viz kapitola 5. Vývoj počtu absolventů.

Obrázek 19: Pohlaví respondentů

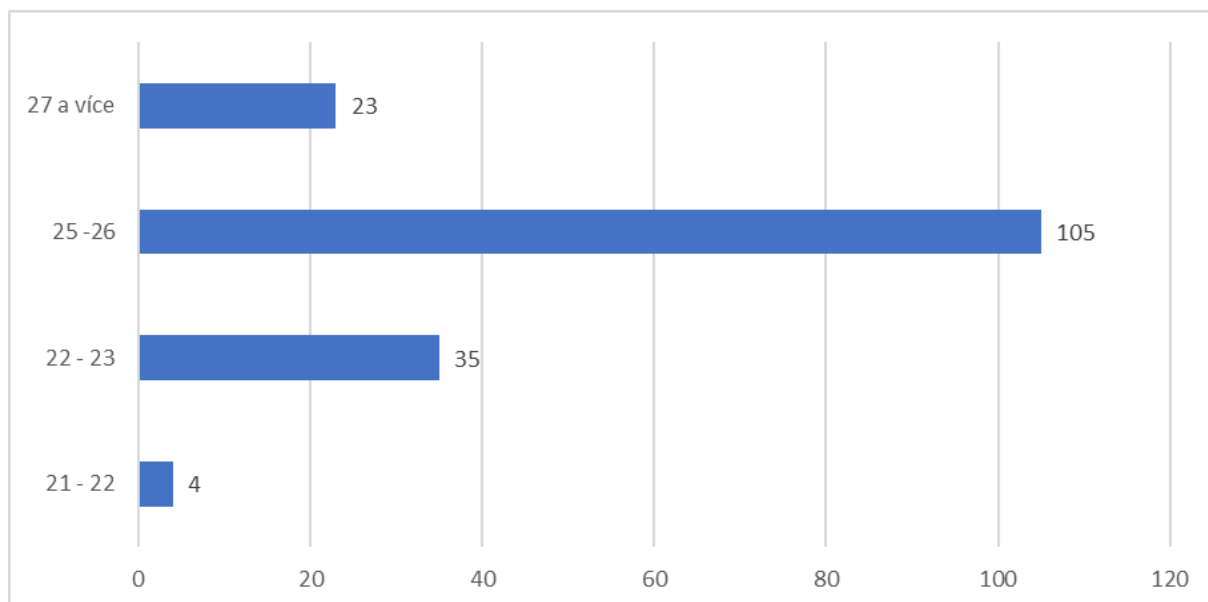
Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

2) Váš věk v době ukončení studia na PřF UPOL

Otázka číslo dvě se týkala věku absolventů při ukončení studia na katedře geografie. Možnosti byly rozděleny do čtyř intervalů po dvou letech v rozpětí 21 – 22; 23 – 24; 25 – 26; 27 a více. Nejčetnější odpovědí byl věkový interval 25 – 26 let. Tuto odpověď označilo 63 % respondentů. Za zmínku stojí i věková skupina 23 – 24 let. V tomto věkovém rozmezí dokončilo studium 25,3 % všech žen, ale u všech mužů to bylo jen 17,4 %. Přitom poměr mezi muži a ženami, kteří absolvovali pouze bakalářský studijní program, je porovnatelný. Okrajovou skupinou absolventů tvoří studenti ve věku 21 – 22 let. Tato skutečnost souvisí s otázkou číslo čtyři, ze které vyplývá, že většina studentů pokračuje na navazující magisterské studium. Tyto

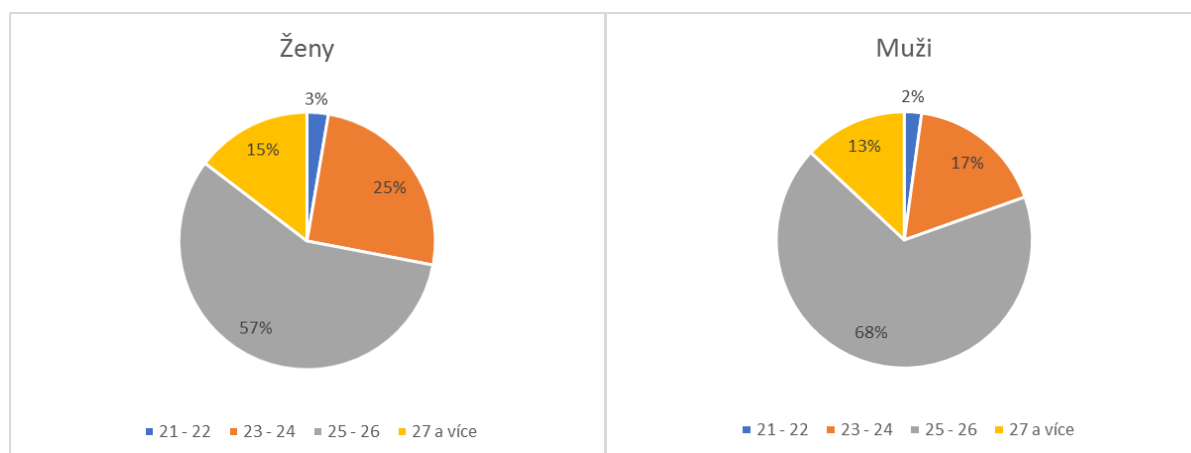
údaje potvrzují současný trend prodlužování studia na vysoké škole. Řada studentů využívá statut studenta nejen pro nezbytnou dobu studia, ale i pro další možnosti vlastní seberealizace. Jako je například cestování.

Obrázek 20: Věk respondentů v době ukončení studia

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

Obrázek 21: Věk respondentů v době ukončení studia podle pohlaví

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

3) Rok ukončení studia na PřF UPOL

V otázce číslo tři respondenti označovali rok ukončení studia na PřF UPOL. Byly zaznamenány všechny kalendářní roky zkoumaného období (2009 – 2019). Roky 2009 a 2010 pouze marginálně, každý po jedné odpovědi. Nejčteněji byly označovány roky 2014 až 2018. Každý okolo 15 % respondentů. Výjimku tvořil rok 2017, který nedosahoval ani 10 %.

Rozložení respondentů podle doby ukončení studia odpovídá de facto struktuře absolventů Regionální geografie podle jednotlivých let. Mezi odpověďmi se vyskytují extrémní krajní hodnoty. Téměř zanedbatelný počet respondentů, kteří ukončili studium v letech 2009 a 2010, může souviset s poměrně dlouhou dobou od ukončení studia. Téma uplatnění absolventů již pro ně není aktuální. Vazby na Univerzitu Palackého mohou být přerušeny. Opačný extrém je u absolventů z roku 2018. I když tvoří jen 7,8 % všech absolventů oboru, výzkumu se jich zúčastnilo 16,8 %. Zde je mnohem pravděpodobnější zájem o problematiku uplatnění absolventů. Vazby na Univerzitu mohou být u této skupiny absolventů výrazně silnější než u dřívějších absolventů. Značnou roli může hrát i studentská solidarita a ochota zapojit se do výzkumu pro účely kvalifikační práce. Pro validitu dotazníku je nejdůležitější, že největší část absolventů i respondentů je rozprostřena v letech 2013 – 2016.

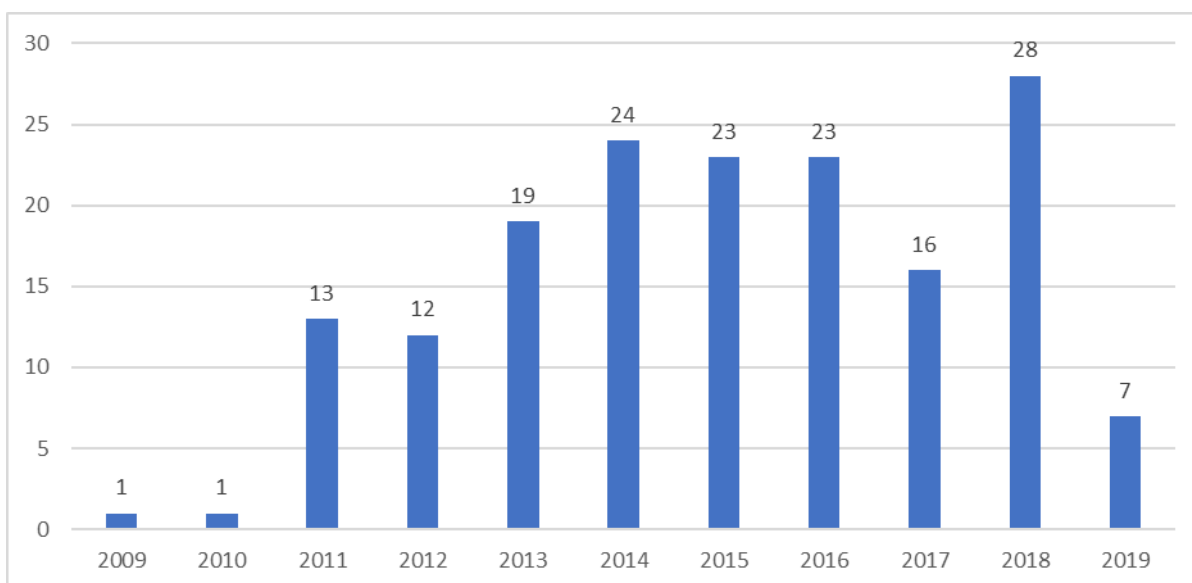
Tabulka 4: Počet respondentů podle roku ukončení studia a počty absolventů v jednotlivých letech

Rok	RESP	ABS	%RESP	%ABS
2009	1	42	0,6	5,4
2010	1	45	0,6	5,8
2011	13	67	7,8	8,6
2012	12	88	7,2	11,3
2013	19	94	11,4	12,0
2014	24	94	14,4	12,0
2015	23	97	13,8	12,4
2016	23	72	13,8	9,2
2017	16	70	9,6	9,0
2018	28	61	16,8	7,8
2019	7	52	4,2	6,6

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření; Informační systém STAG, slastní zpracování

Vysvětlivky: RESP – počet respondentů; ABS – počet všech absolventů Regionální geografie; %RESP procentuální podíl respondentů ukončujících studium v daném roce na celkový počet respondentů; %ABS – procentuální podíl absolventů daného roku na celkovém počtu absolventů

Obrázek 22: Počet respondentů podle roku ukončení studia

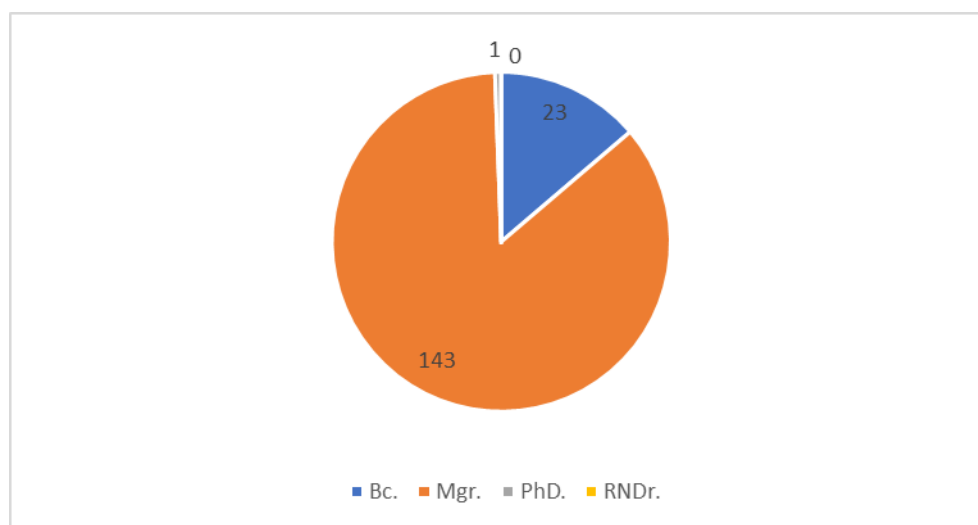

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

4) Nejvyšší dosažené vzdělání v rámci PřF UPOL

Mezi respondenty dotazníku výrazně převažovali absolventi magisterského studijního programu. Přesně jich bylo 143 (85,6 %). S výrazným odstupem pak absolventi bakalářského studia s 23 respondenty (13,8 %). Postgraduální studium bylo zastoupeno minimálně – pouze jeden absolvent. Mezi muži a ženami nebyly výraznější rozdíly. Vzhledem k nízkému počtu absolventů bakalářského programu a postgraduálního studia není možné z dotazníku vyvodit obecnější záměry týkající se zmíněných dvou studijních programů.

Obrázek 23: Počty absolventů podle nejvyššího dosaženého vzdělání na PřF UPOL

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, vlastní zpracování

5) Do jaké míry bylo pro Vás náročné najít práci v oboru

Pátá otázka zkoumala náročnost nalezení zaměstnání v oboru geografie. Největší část respondentů označila nalezení práce za náročné (30,5 %). Dále následovalo neurčité posouzení (28,7 %). Pro pětinu dotázaných (20,4 %) bylo nalezení zaměstnání „snadné“. Možnost „velmi náročné“ označilo 13,8 % absolventů. Naopak pro 6,6 % bylo nalezení „velmi snadné“.

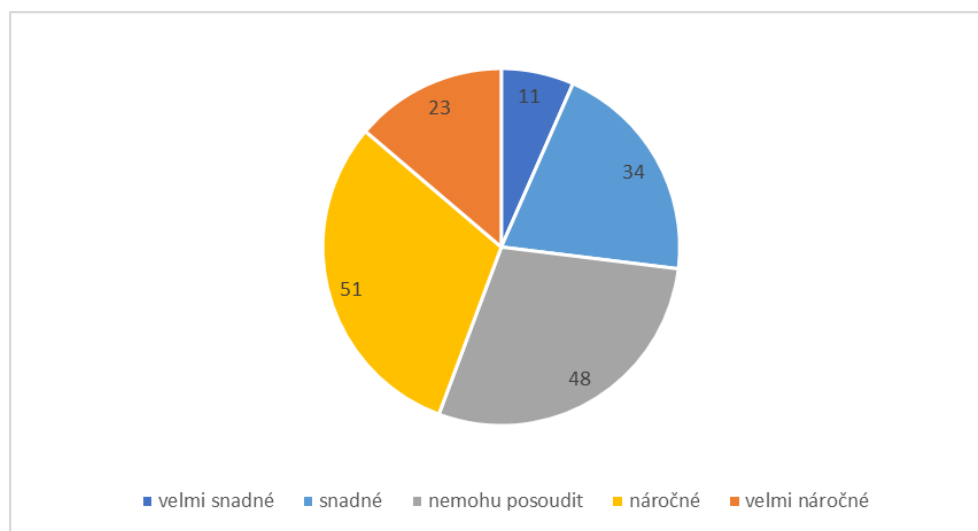
Významné rozdíly lze pozorovat u respondentů s různým rokem ukončení studia. Absolventi v letech 2012 až 2014 častěji označovali možnosti „náročné“ a „velmi náročné“. Konkrétně 58 % v roce 2014 a dokonce 75 % v roce 2012. Zde bylo ovšem menší vzorek respondentů – pouze 12. Tyto výsledky souvisí s vrcholící ekonomickou krizí, která ovlivňovala trh práce, a zvláště problémové skupiny na trhu práce, jakými jsou absolventi.

Opačná situace je u absolventů let 2017 a 2018. Ti častěji volili možnosti „snadné“ a „velmi snadné“. Konkrétně 56,3 % v roce 2017 a 35,7 % v roce 2018. V tomto případě se projevuje

nadbytek pracovních míst na trhu práce, který registrujeme v posledních letech. Pro absolventy je tedy nalezení zaměstnání snazší.

Jednoznačně se zde potvrzuje souvislost mezi situací na trhu práce a náročností hledání práce. Aktuální fáze ekonomického cyklu určuje počet volných pracovních míst. Čím více volných pracovních pozic, tím je hledání zaměstnání snadnější. Počet volných pracovních míst výrazně narůstá od roku 2015 a konkrétně ve Zlínském kraji počet volných pracovních míst v letech 2018 a 2019 převyšuje počet žadatelů o zaměstnání. V Olomouckém kraji se tyto hodnoty rovněž přibližovaly. Podrobně se této problematice věnuje šestá kapitola diplomové práce (Situace na trhu práce v regionu NUTS II Střední Morava v období ekonomické krize a v pokrizovém období).

Obrázek 24: Počet odpovědí na otázku č. 5

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

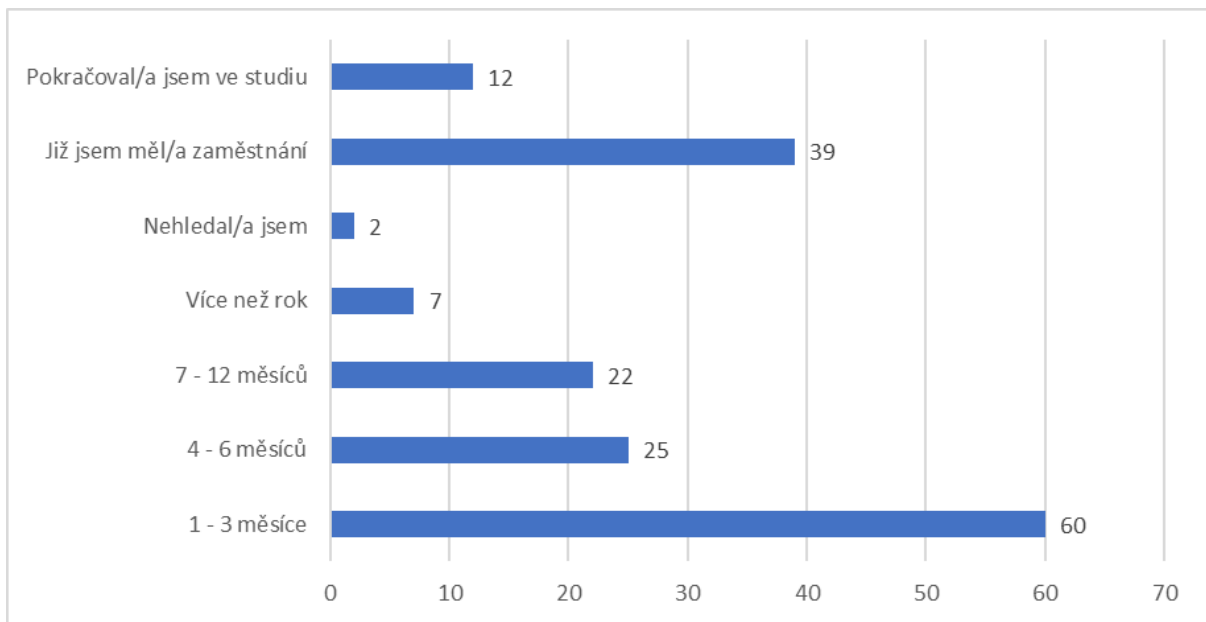
6) Za jak dlouho jsem si po ukončení studia našel/a první zaměstnání

Šestá otázka se týkala doby hledání zaměstnání. 36 % respondentů si našlo práci do tří měsíců od ukončení studia. Druhou nejpočetnější skupinou byly respondenti, kteří již měli zaměstnání (23,4 %). Následoval interval 4 – 6 měsíců s 15 %, 7 – 12 měsíců s 13,2 %. Déle než rok hledalo práci 4,2 % respondentů. V dalším studiu pokračovalo 7,2 % absolventů.

Za zmínku stojí možnost „již jsem měl/a zaměstnání“. Tuto možnost označilo 30,7 % všech žen z celého zkoumaného souboru, zatímco u mužů to bylo pouze 17,4 %. Tato skutečnost může souviset s motivací jednotlivých studentů nastoupit do zaměstnání. Je patrné, že muži svůj nástup do práce spíše odkládají. Absolventi, kteří mají zaměstnání již při dokončení studia, se častěji uplatňují v oboru geografie (60,9 %) než zbytek respondentů.

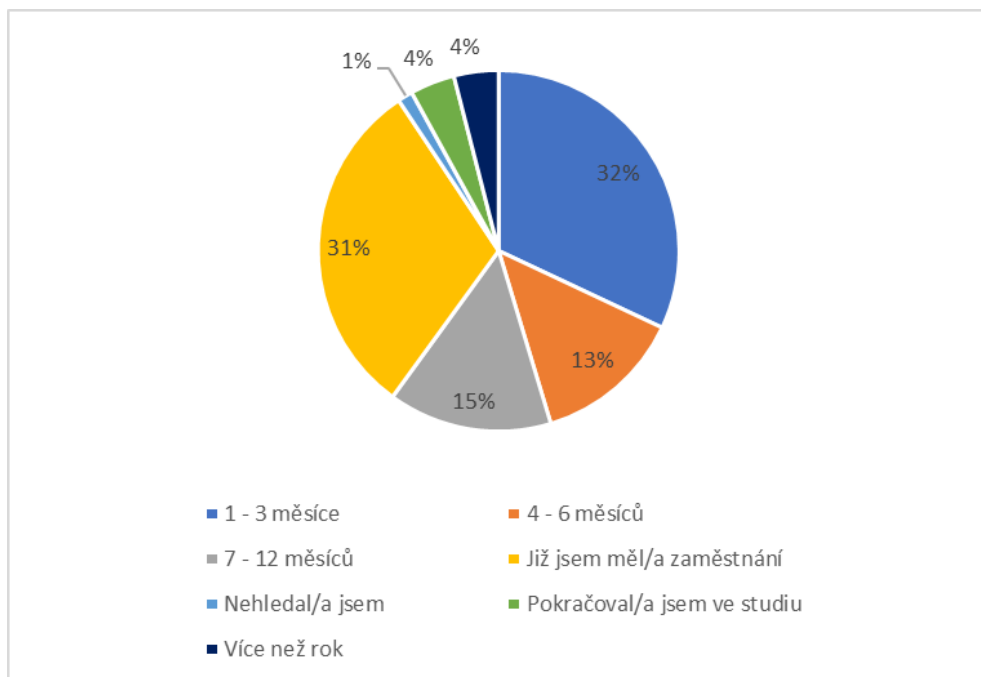

Obrázek 25: Doba nalezení prvního zaměstnání

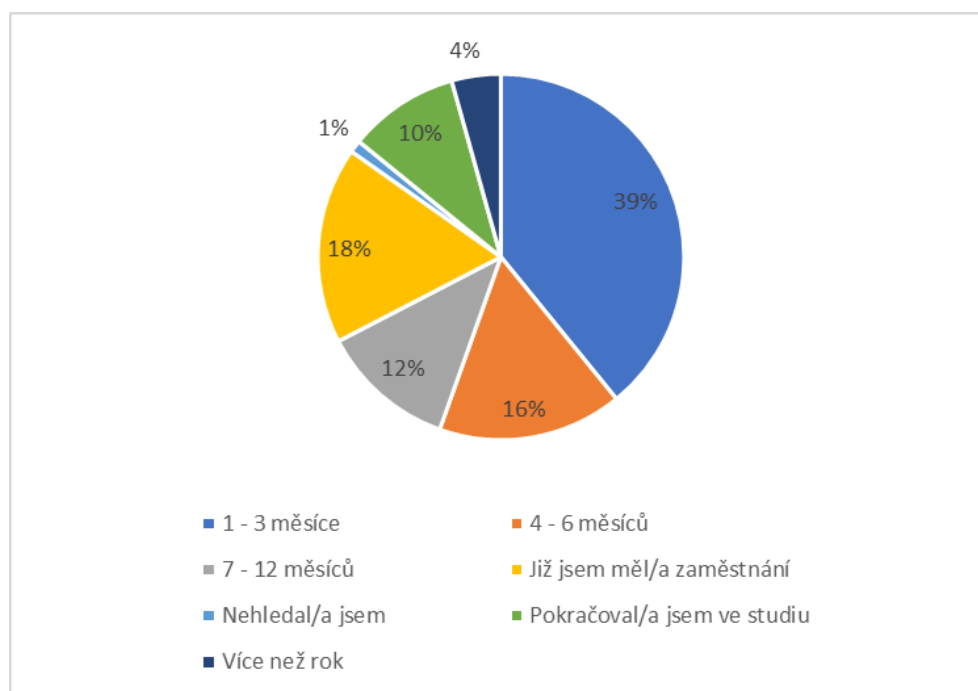
Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

Obrázek 25: Doba nalezení prvního zaměstnání - ženy

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

Obrázek 26: Doba nalezení prvního zaměstnání - muži

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

7) Byl/a jste během dvou let od ukončení studia evidovaný/á na úřadě práce

Větší část absolventů (57,5 %) nebyla během dvou let od ukončení studia evidována na úřadě práce. 71 respondentů však ano. Část respondentů byla evidována úřadem práce dobrovolně, respektive z praktických důvodů. Z otázky číslo osm vyplývá, že 31,0 % absolventů evidovaných úřadem práce se zapsalo do evidence z důvodu prodloužení prázdnin, cestování, nebo přechodného období mezi ukončením studia a nástupem do zajištěného zaměstnání.

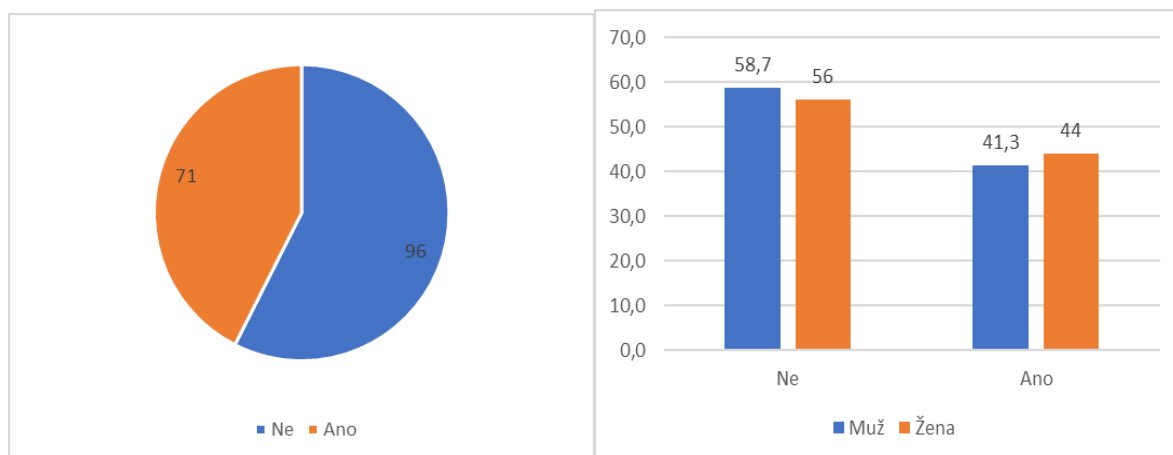
Rozdíl mezi muži a ženami není v tomto případě zvláště výrazný. Na úřadě práce bylo evidováno během dvou let od ukončení studia 44,0 % všech žen a 41,3 % všech mužů.

Vazba počtu absolventů evidovaných úřadem práce (během dvou let od ukončení studia) na ekonomický vývoj na trhu práce nelze jednoznačně prokázat. Během ekonomické krize jsme zaznamenali jak 23,1 % evidovaných absolventů v roce 2011, tak 58,3 % v roce 2014. Naopak v době ekonomické konjunktury bylo evidovaných 31,3 % absolventů v roce 2017, zatímco v roce 2016 to bylo 56,5 %. Poslední relevantní údaj je za rok 2018 (35,7 %).

Porovnání průměrných platů evidovaných či neevidovaných respondentů neprokázalo významné rozdíly. Za zmínku stojí skutečnost, že průměrného příjmu nad 30 000 Kč dosáhlo

44,8 % všech absolventů, kteří nebyli evidováni během dvou let od ukončení studia, zatímco u „nedobrovolně“ evidovaných (vysvětlení výše) tato hodnota dosahovala 37,0 %

Obrázek 27: Struktura odpovědí na otázku číslo sedm podle pohlaví

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

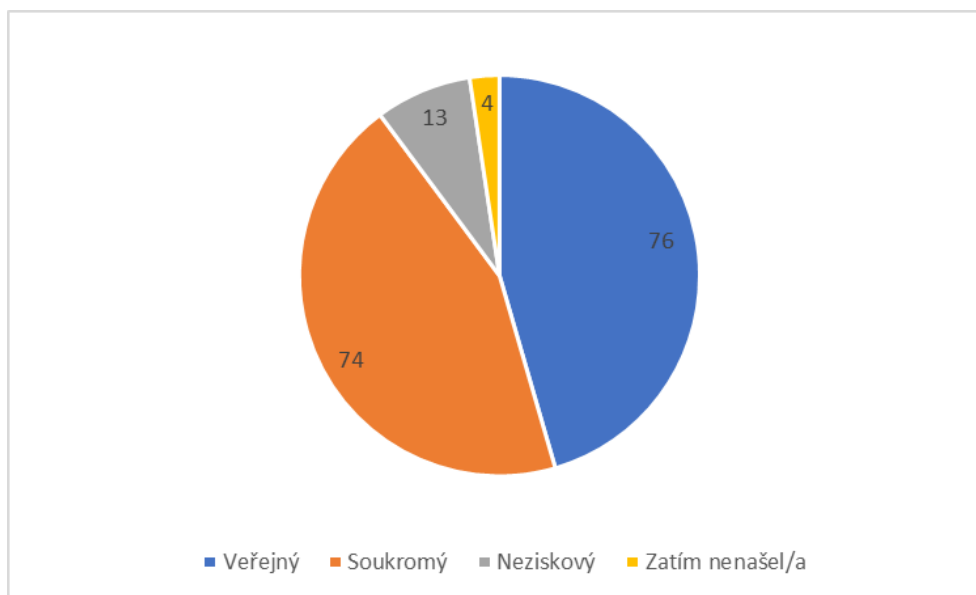
8) Případně jaký byl důvod Vaší nezaměstnanosti

Ze 71 evidovaných absolventů 66 respondentů vyplnilo důvod jejich nezaměstnanosti. Jednotlivé odpovědi by se daly rozdělit na dvě části. Můžeme je nazvat „dobrovolná“ a „nedobrovolná“ část. Z uvedených důvodů vyplývá, že jen u části absolventů šlo o nezaměstnanost „nedobrovolnou“ (nedostatek pracovních míst v oboru byl zmíněn 13x, ekonomická krize 4x). Relativně vysoký je podíl odpovědí, které dokládají odložení nástupu na pracovní trh až po prázdninách a prodleva mezi ukončením studia a nástupem do zajištěného zaměstnání (zmíněno 12x), nebo po delších zahraničních cestách (3x). Jedná se tedy o evidenci z vlastní vůle. Méně časté byly odpovědi: čekání na nástup do postgraduálního studia, účast na pracovním projektu, stěhování...

9) V jakém sektoru jste našel/a první zaměstnání

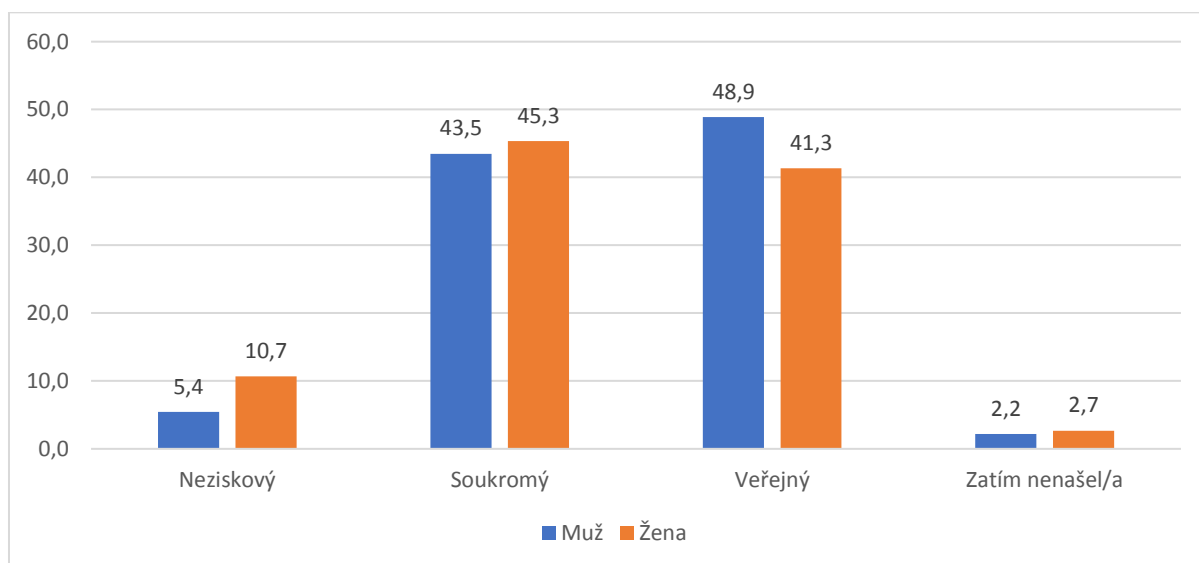
Sektorové rozložení prvního zaměstnání je poměrně vyrovnané. Veřejný sektor je zastoupen 45,5 % a soukromý 44,3 %. Okrajově je zastoupen neziskový sektor s 7,8 %. Čtyři respondenti zatím do zaměstnání nenastoupili. Rozložení respondentů podle pohlaví je poměrně vyrovnané. V soukromém sektoru pracuje 43,5 % všech mužů vůči 45,3 % všech žen. Větší rozdíl je ve veřejném sektoru. Pracuje zde 48,9 % všech mužů a 41,3 % všech žen. Nejvýraznější rozdíl je v neziskovém sektoru – 5,4 % všech mužů vůči 10,7 % všech žen.

Obrázek 28: Struktura respondentů podle sektoru jejich prvního zaměstnání

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

Obrázek 29: Struktura respondentů podle sektoru jejich prvního zaměstnání a pohlaví

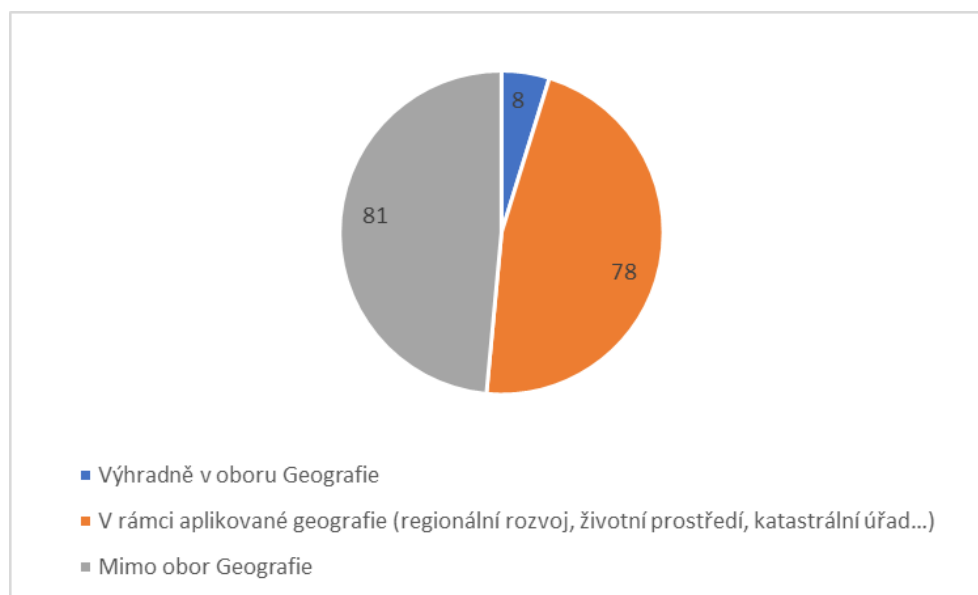

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

10) První zaměstnání bylo...

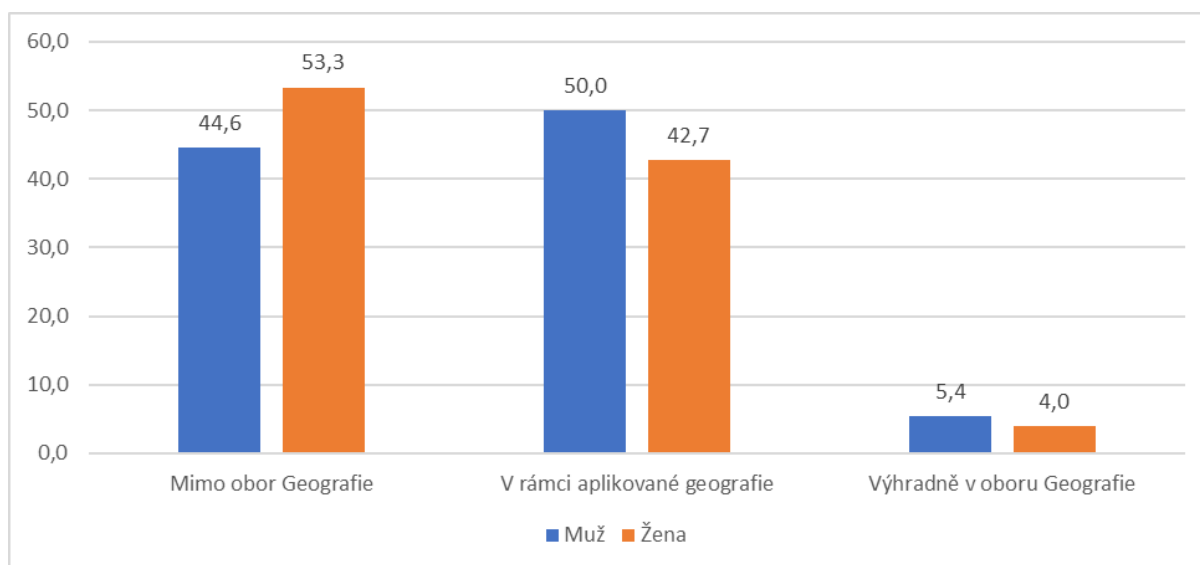
Mimo obor geografie našlo první zaměstnání 48,5 % respondentů. V rámci aplikované geografie pak 46,7 %. Zde řadíme například regionální rozvoj, životní prostředí, katastrální úřad a jiné. Zbýlý podíl 4,8 % respondentů našel uplatnění výhradně v oboru geografie. V počtu absolventů uplatněných mimo obor převažují ženy. Konkrétně 53,3 % všech žen vůči 44,4 % všech mužů. Zato v aplikované geografii převažují mezi respondenty muži. Zaznamenáváme přesnou polovinu (50,0 %) všech mužů vůči 42,7 % všech žen. Počty absolventů uplatněných výhradně v oboru geografie jsou mezi muži a ženami téměř shodné. Z otázky číslo 10 vyplývá, že v oboru geografie našlo uplatnění pouze 46,7 % absolventek.

Obrázek 30: První zaměstnání respondentů

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

Obrázek 31: První zaměstnání respondentů podle pohlaví

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

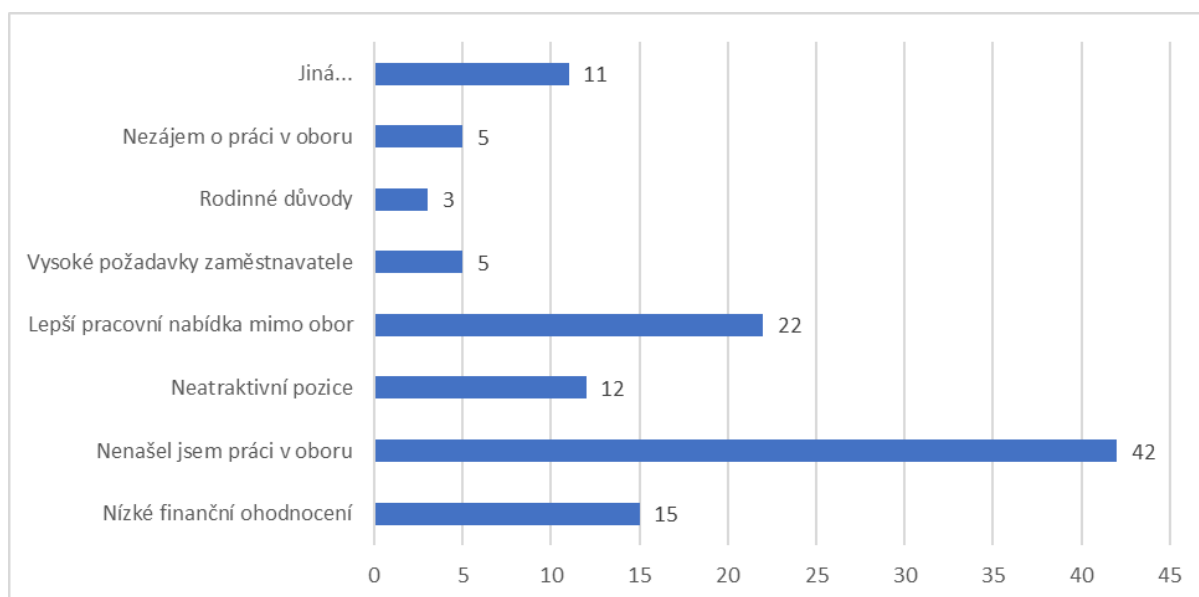
11) Pokud pracujete mimo vystudovaný obor, jaké jsou hlavní příčiny

Absolventi, kteří pracují mimo vystudovaný obor (87 respondentů), nejčastěji uvádějí jako hlavní důvod změny zaměření nenalezení práce v oboru. Tuto možnost označilo 48,3 % pracujících mimo obor geografie. Mezi těmito respondenty převažovaly ženy (62 %). Z toho plyne, že 34,7 % všech žen zúčastněných výzkumu nenašlo práci v oboru. Naopak u mužů tato hodnota dosáhla 17,4 %. Počet respondentů, kteří nenašli zaměstnání v oboru, se vyvíjel během jednotlivých let. Během ekonomické krize 2009 – 2014 evidujeme zhruba třetinu respondentů, kteří nenašli práci v oboru. Konkrétně v letech 2011 a 2012 to byla téměř polovina absolventů.

Více než jedna čtvrtina (25,3 %) respondentů pracujících mimo obor označila jako příčinu jejich zaměření lepší pracovní nabídku mimo obor. Četnost odpovědí u mužů a žen je téměř totožná. U jednotlivých let rovněž nejde vyzorovat trvalý trend.

Třetím nejčastějším důvodem práce mimo obor je nízké finanční ohodnocení (17,2 %). Dále neatraktivní pozice (13,8 %), nezájem o práci v oboru (5,7 %), vysoké požadavky zaměstnavatele (5,7 %), rodinné důvody (3,4 %) a možnost „jiné“ (12,6 %). U možnosti „jiné“ bylo možné doplnit vlastní text. Objevovali se důvody jako špatné pracovní vztahy, práce tematicky blízká geografii, nebo náhoda. Žádný obecný trend tedy vyvodit nelze.

Obrázek 32: Příčiny práce mimo vystudovaný obor

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

12) Jaký je Váš průměrný hrubý měsíční plat

Otázka týkající se hrubého měsíčního platu absolventů byla rozdělena do osmi možností. První dva intervaly byly zastoupeny jen minimálně. Konkrétně „do 10 000 Kč“ označilo 1,2 % a 10 000 – 14 999 Kč pak 1,8 % respondentů. Pravděpodobně se jedná o částečné pracovní úvazky. Následuje interval 15 000 – 19 999 Kč (11,4 %), 20 000 – 24 999 Kč (18,0 %), dále nejčetnější interval 25 000 – 29 999 Kč (22,8 %), 30 000 – 34 999 Kč (18,0 %), 35 000 – 39 999 Kč (9,6 %) a poslední možnost „40 000 Kč a více“ (17,4 %).

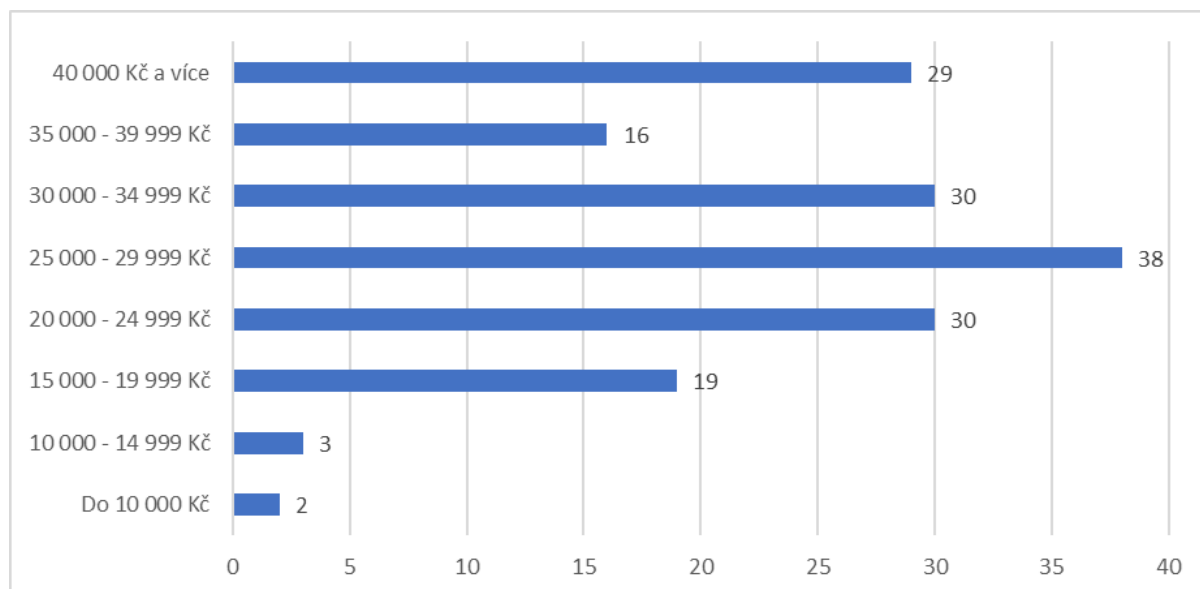
U této otázky jsou patrné rozdíly mezi platem mužů a žen. Průměrná výše měsíčního platu všech respondentů činí 29 880 Kč. U mužů je to 33 179 Kč, zatímco u žen 25 700 Kč. V kategorii nad 35 000 Kč evidujeme 37 mužů, což je 22,2 % všech respondentů a pouze 8 žen což je 4,8 % všech respondentů. Z toho vyplývá, že 40,2 % absolventů – mužů má hrubý měsíční příjem vyšší než 35 000 Kč, zatímco u absolventek – žen dosáhne stejného platu pouze 10,7 % dotázaných.

Totožný trend lze sledovat i na druhé straně stupnice. V kategorii pod 20 000 Kč se nachází 6,5 % všech mužů (6), zatímco u žen tato hodnota dosahuje 24 % (18). Zajímavé je porovnání této platové kategorie s otázkou číslo 13. Podle žádného z mužů se jeho příjem neshoduje s jeho představami. Kdežto 22,2 % žen zaznamenalo, že plat v kategorii „pod 20 000“ se shoduje / částečně shoduje s jejich představami.

Z dotazníku je patrné, že vyšší výdělky mají ti respondenti, kteří našli první zaměstnání mimo obor geografie. Průměrný plat u těch respondentů činí 30 432 Kč, kdežto absolventi prvně uplatnění v oboru 29 244 Kč (rozdíl 1 188 Kč). Tento fakt dokládá i složení respondentů nacházejících se v kategorii „nad 35 000 Kč“. Více než třetina (34,6 %) absolventů, kteří našli první uplatnění mimo obor geografie, má měsíční příjem vyšší než 35 000 Kč, kdežto u absolventů prvně uplatněných v oboru, tato hodnota dosahuje 19,8 %.

Za zmínku stojí i porovnání nejvyšší kategorie „40 000 Kč a více“ se sektorovým zaměstnáním. Téměř 70 % respondentů (69,0 %) spadající do této kategorie pracuje v soukromém sektoru, zatímco ve veřejném pouze 31 %. V neziskovém sektoru není žádný takový respondent. U ostatních platových kategorií nelze pozorovat výraznější trend.

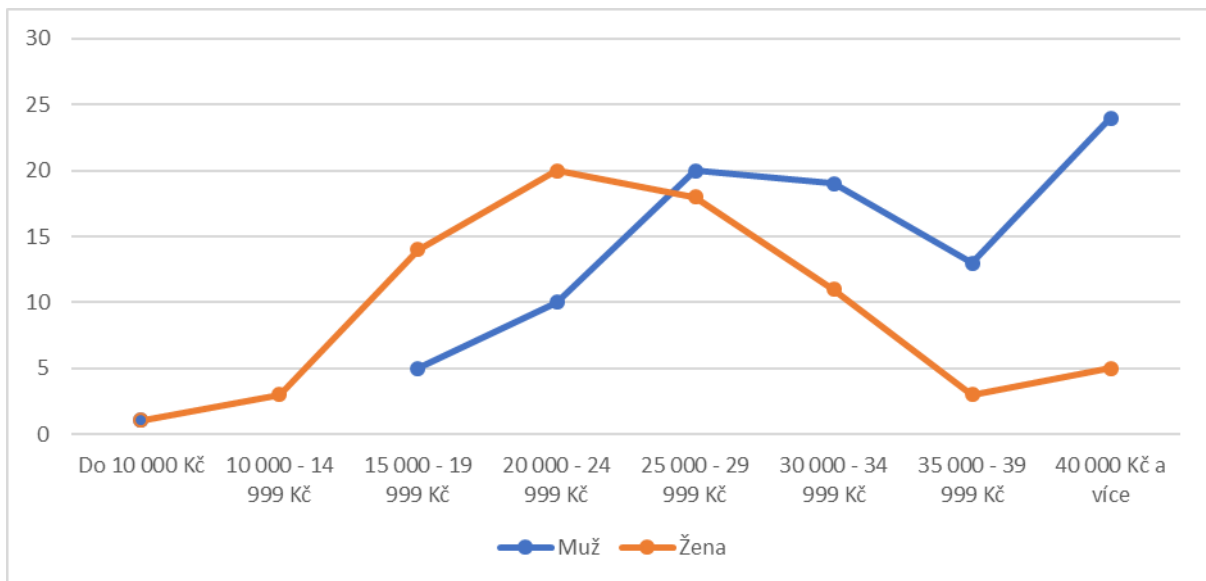
Obrázek 33: Počet respondentů podle výše pravidelného měsíčního příjmu

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, vlastní zpracování

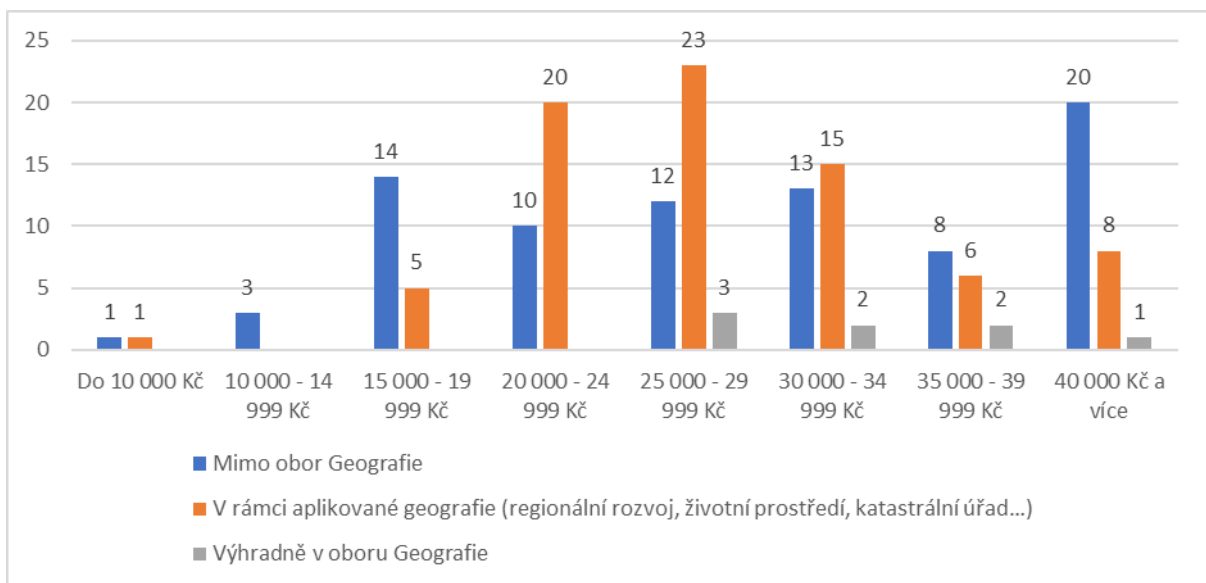

Obrázek 34: Výše pravidelného měsíčního příjmu v závislosti na pohlaví respondentů

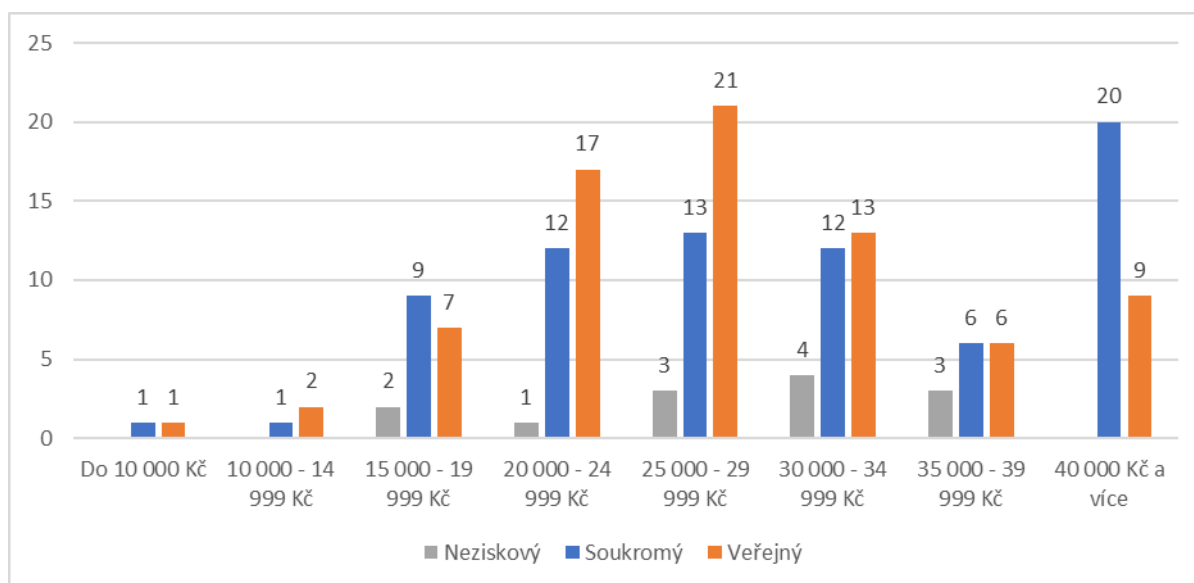
Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

Obrázek 35: Výše pravidelného měsíčního příjmu v závislosti na uplatnění v prvním zaměstnání

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

Obrázek 36: Výše pravidelného měsíčního příjmu v závislosti na sektoru prvního zaměstnání

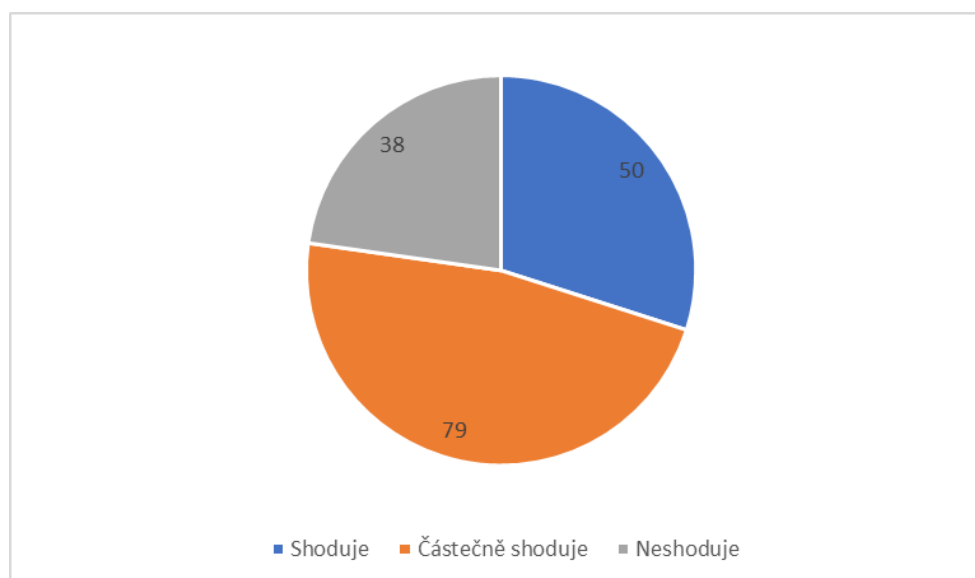

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

13) Shoduje se výše platu s vašimi představami

Tato otázka obsahovala tři možnosti, které byly rozprostřeny poměrně rovnoměrně. U 29,9 % respondentů se výše platu shoduje s jejich představami. Pro 47,3 % se shoduje částečně. Možnost „neshoduje“ označilo 22,8 % respondentů. Zajímavé je porovnání se sektorovým zaměstnáním. Přes 90 % respondentů (92,3 %) pracujících v neziskovém sektoru označila výši platu jako shodnou / částečně shodnou s jejich představami. V soukromém sektoru to bylo 78,3 % a ve veřejném 73,7 %.

Obrázek 37: Shoda výše platu s představami respondentů

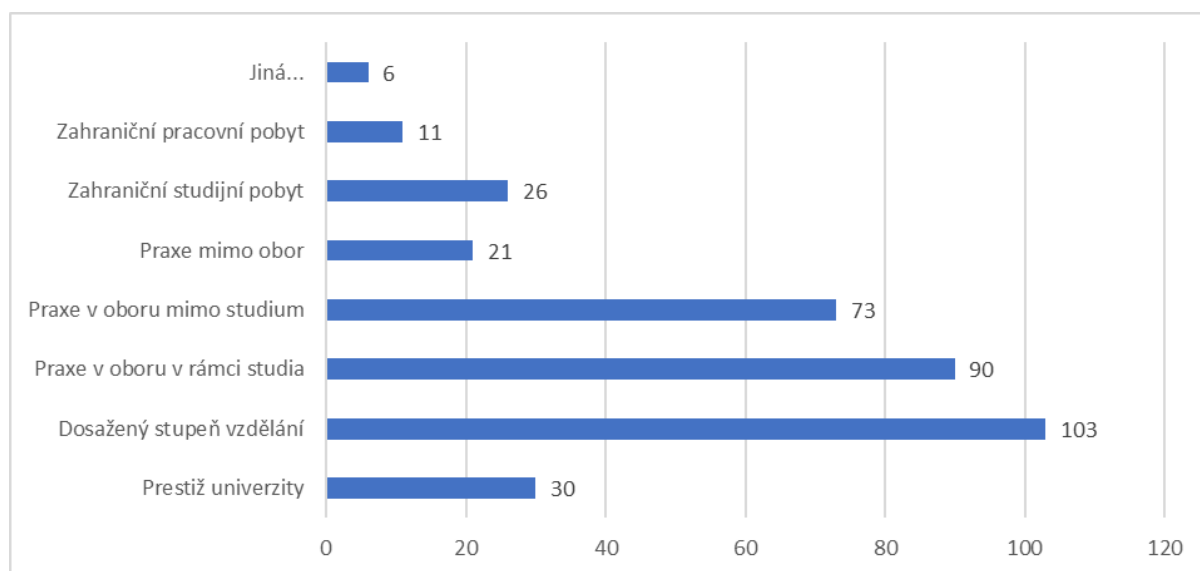

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

14) Zhodnoťte prosím, zda je pro získání zaměstnání v oboru Geografie zohledňována (pozitivně hodnocena) zaměstnavateli

V této otázce bylo možné označit více odpovědí. Respondenti nejčastěji hodnotili jako nejprínosnější pro zaměstnavatele Dosažený stupeň vzdělání (61,7 %), Praxi v oboru v rámci studia (53,9 %) a praxi v oboru mimo studium (43,7 %). Ostatní možnosti byly zastoupeny spíše okrajově - Prestiž univerzity (18,0 %), Zahraniční studijní pobyt (15,6 %), Praxe mimo obor (12,6 %), Zahraniční pracovní pobyt (6,6 %) a možnost Jiná (3,6 %). U možnosti „jiná“ bylo uvedeno například „nemohu posoudit“ nebo znalost strukturálních fondů EU.

Obrázek 39: Počet odpovědí na otázku číslo 14

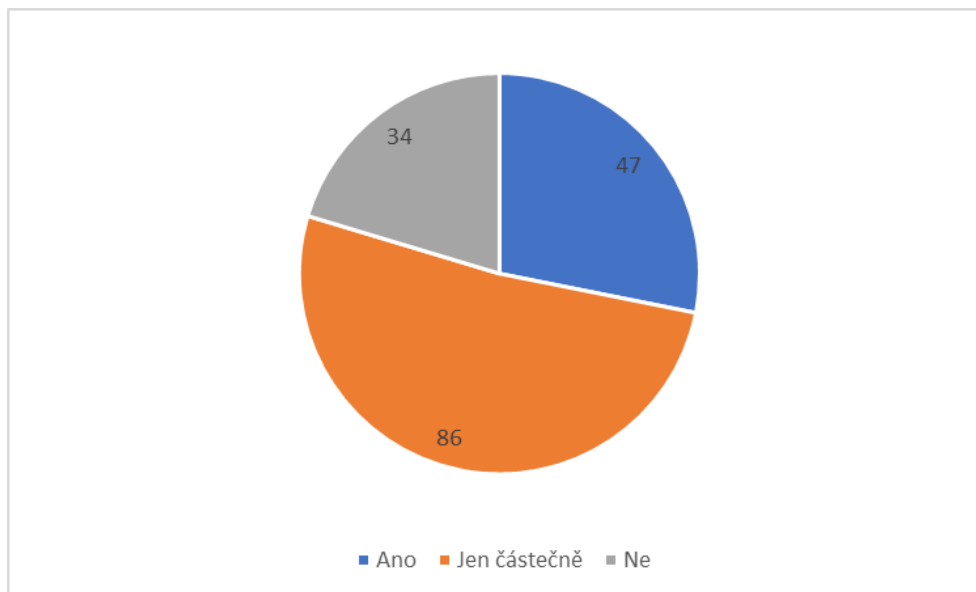

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

15) Považujete vaše znalosti získané během studia za dostatečné pro výkon vaší současné pracovní činnosti

Převažující odpovědí byla možnost „Jen částečně“ (51,5 %), společně s možností „Ano“ tvořily téměř 80 % všech respondentů. Jako nedostatečné hodnotilo své znalosti 34 respondentů (20,4 %). Zde je zajímavá souvislost s uplatněním v prvním zaměstnání. Evidujeme 13,8 % všech respondentů, kteří našli první zaměstnání mimo obor geografie a zároveň označili svoje vědomosti za nedostatečné. Naopak u absolventů, kteří našli první zaměstnání v rámci geografie, nebo aplikované geografie, tato hodnota dosahuje 6,6 % všech respondentů.

Obrázek 40: Počet odpovědí na otázku číslo 15

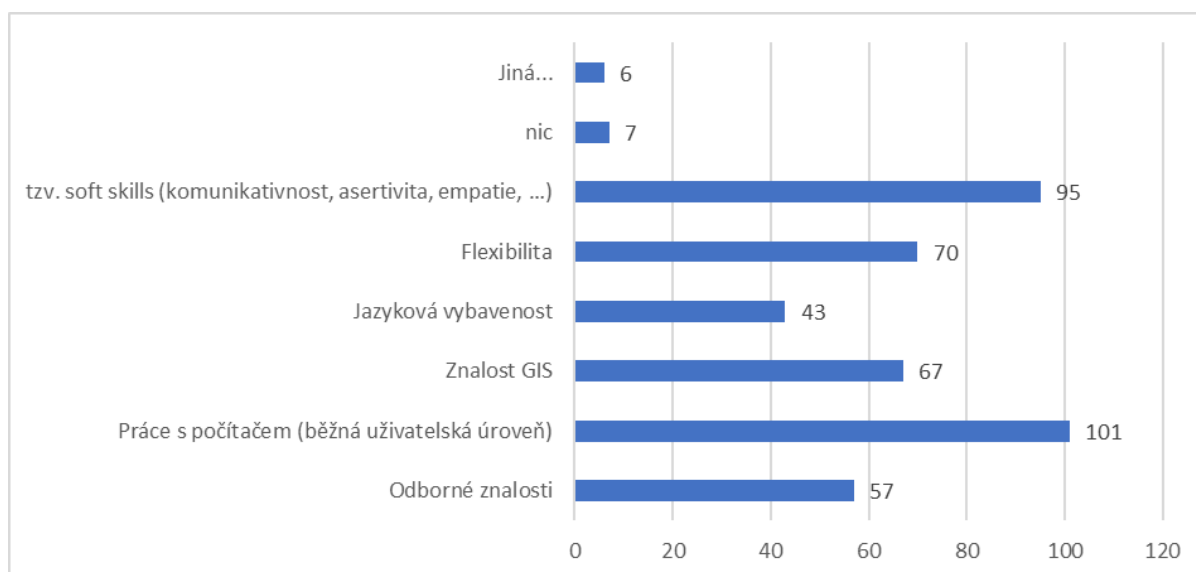

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

16) Které dovednosti a kompetence Vám nejvíce usnadnily vstup na trh práce

Jednalo se o otázku s více možnostmi odpovědí. Hned dvě odpovědi přesály 50 %. Jednalo se o Práci s počítačem (60,5 %) a tzv. soft skills (56,9 %). Dalšími v pořadí byly Flexibilita (41,9 %) Znalost GIS (40,1 %), Odborné znalosti (34,1 %) a Jazyková vybavenost (25,7 %). Zbylé možnosti „Nic“ a „Jiné“ dosahovaly hodnot pod pět procent. Z nezařazených odpovědí můžeme uvést například všeobecný přehled nebo analytické myšlení. Za zmínku stojí vysoký počet označení odpovědi „soft skills“, který výrazně převyšuje možnost „odborné znalosti“. Do této kategorie by se dala zařadit i Flexibilita, která má sama o sobě taky vysoký počet označení.

Obrázek 41: Počet odpovědí na otázku číslo 15

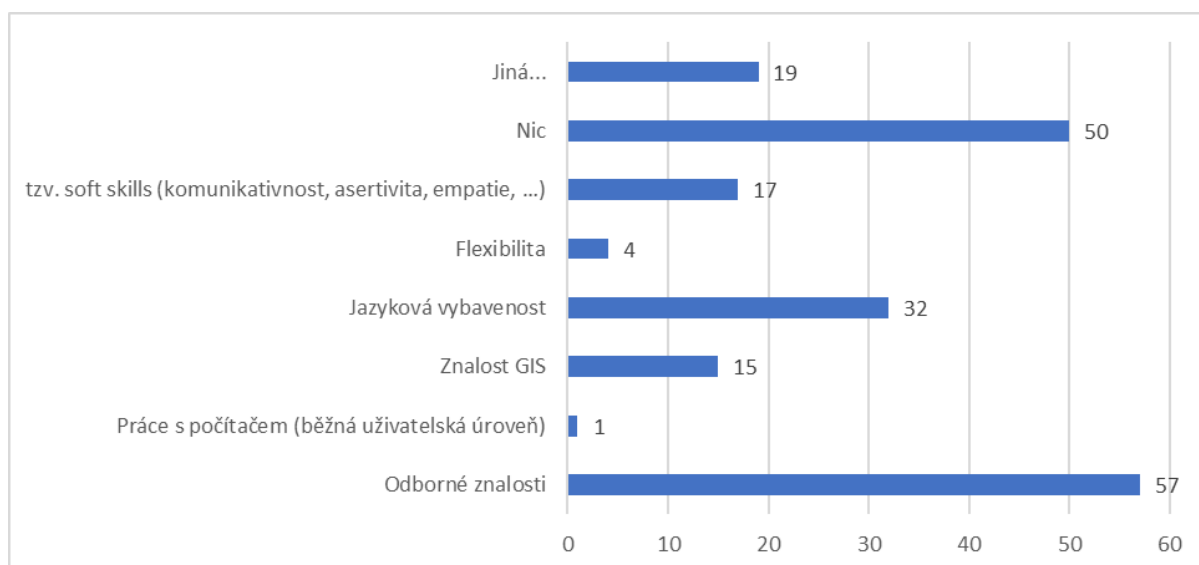

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

17) Co Vám nejvíce chybělo v prvním zaměstnání (znalosti i dovednosti)

Opět se jednalo o otázku s více možnostmi odpovědí. Nejčastěji uváděnými byly Odborné znalosti (34,1 %) a varianta „Nic“ (29,9 %). Z toho vyplývá, že téměř třetina absolventů vstupovala do pracovního procesu plně připravena. Další v pořadí byla Jazyková vybavenost (19,2 %), tzv. soft skills (10,2 %), znalost GIS (9,0 %) a Flexibilita (2,4 %). Práce s počítačem byla označena jediným respondentem, takže ji můžeme označit za zanedbatelnou. Možnost „Jiná“ obsahovala 19 otevřených odpovědí. Nejčastěji byla zmiňována absence odborné praxe (5x), základů legislativy (4x) a projektové řízení (4x).

Obrázek 42: Počet odpovědí na otázku číslo 16

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, slastní zpracování

18) Které studijní okruhy považujete při zpětném pohledu na studium za nejdůležitější pro budoucí uplatnění

Při tvorbě otázky číslo 18 nebyly použity konkrétní vyučované předměty. Jedná se o studijní okruhy, které se výrazně blíží struktuře povinných předmětů kategorie „A“.

K vyhodnocení odpovědí jsem použil vlastní index. Ke každé možnosti odpovědi jsem přiřadil číselnou hodnotu podle míry preference – Zcela zbytečné (1) – Zbytečné (2) – Nemohu posoudit (3) – Významné (4) – Velmi významné (5)

Tabulka 5: Pořadí studijních okruhů podle preferencí respondentů

Studijní okruhy	Velmi významné	Významné	Nemohu posoudit	Zbytečné	Zcela zbytečné	index
Planetární geografie	3	19	70	57	18	433
DPZ	4	28	56	57	22	436
Regionální geografie dalších světadílů	10	28	62	51	16	466
Prostorová analýza	13	44	66	28	16	511
Regionální geografie Evropy	20	59	44	36	8	548

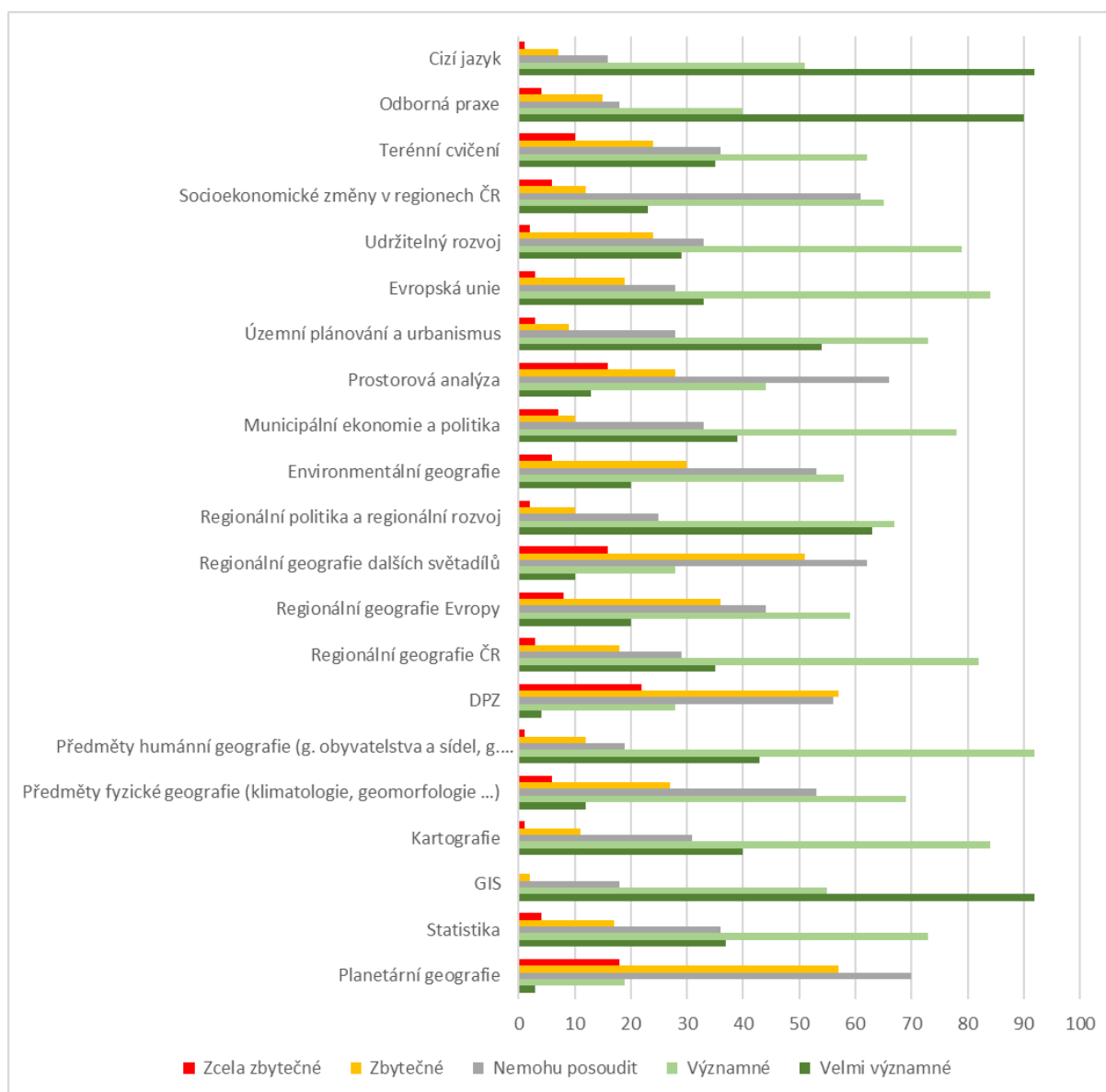
Předměty fyzické geografie (klimatologie, geomorfologie ...)	12	69	53	27	6	555
Environmentální geografie	20	58	53	30	6	557
Socioekonomické změny v regionech ČR	23	65	61	12	6	588
Terénní cvičení	35	62	36	24	10	589
Udržitelný rozvoj	29	79	33	24	2	610
Statistika	37	73	36	17	4	623
Evropská unie	33	84	28	19	3	626
Regionální geografie ČR	35	82	29	18	3	629
Municipální ekonomie a politika	39	78	33	10	7	633
Kartografie	40	84	31	11	1	652
Předměty humánní geografie (g. obyvatelstva a sídel, g. zemědělství, g. dopravy ...)	43	92	19	12	1	665
Územní plánování a urbanismus	54	73	28	9	3	667
Regionální politika a regionální rozvoj	63	67	25	10	2	680
Odborná praxe	90	40	18	15	4	698
Cizí jazyk	92	51	16	7	1	727
GIS	92	55	18	2	0	738

Na obou stranách tabulky se vyprofilovaly tři studijní okruhy. Mezi předměty s nejnižším hodnocením patří Planetární geografie, Dálkový průzkum země a Regionální geografie dalších světadílů. Na druhé straně pomyslného žebříčku je Odborná praxe, Cizí jazyk a GIS. Toto pořadí potvrdilo i seřazení předmětů podle četnosti označení možnosti „nemohu posoudit“. Nejlépe hodnocená trojice zůstala bez změny. U tří nejhůře hodnocených předmětů se objevila Prostorová analýza a DPZ se posunulo výše. Poměrně vysoké počty hodnocení „nemohu posoudit“ u některých předmětů částečně souvisí se skladbou respondentů. Respondenti, kteří

ukončili studium po úspěšném dokončení bakalářského studia, nemohou objektivně posoudit předměty vyučované na navazujícím magisterském programu.

Z dotazníku nevyplývá žádná souvislost mezi pohlavím a preferencí jednotlivých okruhů. Rovněž se preference nemění během let. Za zmínku stojí souvislost mezi preferováním DPZ a výší měsíčního výdělku. Respondenti, kteří označili DPZ jako významné nebo velmi významné, dosahují nadprůměrných měsíčních příjmů – 32 343 Kč. Proti průměru se jedná o rozdíl 2 463 Kč.

Obrázek 43: Počet odpovědí na otázku číslo 18

Pramen: Výsledky dotazníkového šetření, vlastní zpracování

7.3 Dobrovolné zhodnocení studia Regionální geografie

19) Nepovinné celkové zhodnocení studia na Katedře geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Na nepovinnou otázku odpověděla větší polovina respondentů (50,9 %). Celkem bylo zaznamenáno 85 odpovědí. Mezi jednotlivými odpověďmi byly výrazné rozdíly, co se týče rozsahu sdělení. Některé obsahovaly pouze pár slov, jiná byly poměrně rozsáhlé a tvořily je celá souvětí. Velká část odpovědí měla nostalgický, nebo jinak emociálně zbarvený charakter, tudíž nemohou být relevantní pro náš výzkum. Výčet relevantních odpovědí je k dispozici v příloze.

Z konstruktivních připomínek se některé opakovaly poměrně často. Nejčastěji byla zmiňována odborná praxe (22x). Podle části respondentů by měla být praxe již na bakalářském programu. Dalším opakovaným podnětem bylo konkrétnější zaměření oboru (12x). Konkrétně umožnit volbu užšího zaměření studia Regionální geografie (fyzická x humánní geografie). Dále větší zaměření na GIS (13x) a Cizí jazyky (10x). Sedmkrát bylo zmíněno zavedení předmětů týkajících se výuky právních základů a legislativy. S tím souvisí i poptávka po výuce dotační politiky EU (4x). Rovněž 4x bylo zmíněna myšlenka povinného výjezdu do zahraničí. Relevantní odpovědi jsou umístěny v příloze diplomové práce.

7.4 Strukturovaný rozhovor

Otázky ze strukturovaného rozhovoru by se daly rozdělit do tří okruhů: Motivace ke studiu Regionální geografie, Hledání zaměstnání a Informace o aktuální pracovní pozici.

7.4.1 Motivace ke studiu Regionální geografie

Prvotní motivace byla u všech respondentů stejná. Všichni měli dlouhodobě kladný vztah k zeměpisu a dalším geografickým disciplínám. Dílčí důvody se již lišily. Pro respondenta R3 byla zásadní blízká poloha Olomouce vůči trvalému bydlišti. Jiní považovali Regionální geografii za zajímavý obor. Zajímavý pohled nabízí respondent R1 *Na konečný výběr vysokoškolského studijního oboru měl vliv velmi kladný ohlas na přírodovědeckou fakultu, který jsem registroval u řady známých.* Zpětná představa absolventů o budoucím uplatnění se poměrně lišila. Část respondentů byla obeznámena se širokým spektrem možného uplatnění. Většinou se představa o profesním směřování formovala až během studia. U jiných tomu tak nebylo. Respondent R4 uvádí *Na Regionální geografii jsem se hlásil, protože jsem na gymnáziu maturoval ze zeměpisu. Hlásil jsem se i na jiné obory, ale tam mně nevyšly přihlášky. Budoucí*

*uplatnění jsem v19 letech příliš neřešil... Tři ze čtyř respondentů považují za dobrou volbu studium Regionální geografie. Respondent R2 uvádí *Vysokoškolské studium mám spojené s řadou příjemných vzpomínek. I když ne vše bylo ideální, studium mě dalo dobrý základ do mého profesního života.* Opačný názor měl respondent R4 *Regionální geografie je sice zajímavý obor, ale velké uplatnění nemá. Zaměstnání v oboru najde jenom hrstka studentů. A to jenom po dobré známosti. Znovu bych se rozhodl jinak...**

7.4.2 Hledání zaměstnání

Všichni respondenti se shodují na důležitosti odborné praxe pro vstup na trh práce. Jeden respondent odbornou praxi neabsolvoval, protože ukončil studium po bakalářském programu. Na odbornou praxi se objevilo více názorů. Absolvent R1 uvádí: *Celá stáž na krajském úřadě v Olomouci byla svým způsobem zároveň přípravou na mou diplomovou práci. Bez této zkušenosti bych volil rozhodně jiné téma...* Podobnou zkušenost má i respondent R2 *Odborná praxe mi toho dalo hodně. Absolvoval jsem ji na mikroregionu... měl jsem možnost nahlédnout do činnosti celého pracoviště a zkusit si řadu věcí. Nejcennější byla možnost podílet se na projektové činnosti.* Objevila se i negativní zkušenost u respondenta R4 *Praxi jsem měl na úřadě ORP a téměř k ničemu mě nepustili. Přidělená pracovnice, která mě měla na starost, nikdy neslyšelo o studiu Regionální geografie. Dostával jsem podřadné úkoly nebo jsem byl bez činnosti. Státní správa nikdy víc.* Mezi dalšími aktivitami usnadňujícími vstup na trh práce byly zmiňovány studijní program, Erasmus, sofistikované koníčky (astronomie) nebo práce s dětmi. Respondent R3 uvádí: *Svou aktuální práci v cestovní kanceláři jsem získala díky zkušenostem z dětských táborů. Roky jsem je pořádala jako vedoucí. Získané dovednosti jako komunikativnost nebo organizace kolektivu se mě nyní hodí.*

Všichni absolventi hodnotili pozitivně svoji připravenost pro vstup na trh práce. Někteří absolventi zmiňovali jejich vnímání ekonomické krize. Absolvent R3 uvádí: *Byla jsem ve třetím ročníku bakaláře, když vrcholila ekonomická krize. Do práce mě nic netáhlo, ráda jsem si udělala ještě jedny prázdniny.* Respondent R2 pak zmiňuje rezervy i u své osoby. *Absolvoval jsem celkem dva osobní pracovní pohovory. U jednoho z nich jsem se dostal do úzkých, když mi personalista položil otázku v angličtině. Tehdy jsem litoval, že jsem nevyjel na Erasmus.*

Většina respondentů hledala budoucí uplatnění již v poslední půl roce studia. Někteří ho měli zajištěné ještě před dokončením studia. Jiní hledali až po ukončení studia. Respondent R4 uvádí: *O prázdninách jsem začal elektronicky posílat životopisy a žádat o práci. Bylo dost frustrující, když přišlo několik zamítajících emailů. Nikdo zkrátka geografa nehledal.*

Nejčastější důvod pro odmítnutí žádostí byl označen přetlak žadatelů na pracovní pozici. To souvisí s otázkou zjišťující poměr nabídky a poptávky po pracovních místech v oboru geografie. Tři ze čtyř respondentů považují počet volných pozic za nedostačující poptávce. Opačný názor má respondent R1 *Za normálního stavu (bez vlivu ekonomické krize) je nabídka velká. Kdo chce, ten najde. Matoucí může být, že u velmi malého množství inzerátů je napsané, že hledají geografa. Důležitá je specializace studenta už na magisterském programu, aby věděl, podle čeho se v inzerátech orientovat.*

7.4.3 Současná pracovní pozice

Polovina oslovených respondentů pracuje mimo obor geografie. Vedly je k tomu různé důvody. Respondent R2 uvádí: *Vždy jsem měl rád počítače a vše kolem nich, když přišla možnost práce v menší softwarové firmě, volba byla jasná. Jestli se vrátím k oboru geografie, to nevyklučuju, momentálně jsem v práci spokojený.* Respondent R4 pak *Geografické vzdělání v práci nevyužívám a asi ani nebudu. Jednou bych chtěl zkusit podnikat.*

Ohledně své práce respondent R3 uvádí: *Po dokončení studia jsem vycestovala pracovat na půl roku do zahraničí. Po návratu jsem si dala chvíli pauzu. Naskytla se mi možnost pracovat v cestovní kanceláři, prakticky tedy v oboru. Tuto možnost jsem využila. Svoji pracovní pozici popisuje i respondent R1 *Pracuji v oblasti regionálního rozvoje a zde je geografické vzdělání nezbytné. Jen těžko si dovedu představit vykonávat své zaměstnání bez náležité přípravy. Pracovník by se měl vzdělávat i po dokončení formálního studia... se svým zaměstnáním jsem spokojený a v budoucnu ho měnit nehodlám**

Výsledky strukturovaných rozhovorů podporují řadu závěrů vyplývajících z dotazníkového šetření. Nalezení zaměstnání pro absolventy je jednoznačně nejnáročnější v době ekonomické krize. Potvrdil se i trend prodlužování doby studia mezi absolventy Regionální geografie. Šířka získaného vzdělání je dostatečná i pro kvalitní uplatnění v jiných oborech mimo geografii. Opět se potvrdila důležitost kvalitní odborné praxe pro další profesní život. Rovněž registrujeme zmínky týkající se výuky jazyků a studijního programu Erasmus.

8 Závěr

Uplatnitelnost absolventů

Absolventi studijního oboru Regionální geografie jsou dobře uplatnitelní na trhu práce. Po dokončení studia jsou dobře připravení na přechod do praxe. První zaměstnání v oblasti geografie si našlo 51,5 % všech absolventů, což je poměrně nízké číslo. Absolventy, kteří pracovali mimo obor geografie, můžeme také označit za úspěšně uplatněné. Tito absolventi dosahují dokonce vyšších průměrných měsíčních výdělků než jejich kolegové v oboru geografie. Tato skutečnost potvrzuje skutečnou šíři zaměření studia. Vzdělání z katedry geografie umožňuje najít kvalitní uplatnění nejen pro geografickou práci, ale pro celou řadu dalších profesí. Téměř 80 % absolventů považuje své vzdělání za dostačující pro vykonávání své profese. Prakticky shodná část absolventů pracuje ve veřejném i soukromém sektoru. Neziskový sektor je zastoupen minimálně. Hlavním důvodem pro práci mimo obor je nedostatek pracovních pozic v oblasti geografie.

Náročnost hledání práce ať už v oboru, nebo mimo něj, souvisí jednoznačně s fází ekonomického cyklu. Absolventi, kteří vstupovali na trh práce v období ekonomické krize, označovali hledání zaměstnání jako náročné. Skutečný počet nezaměstnaných absolventů Regionální geografie přímo s ekonomickým cyklem nesouvisí. Nejvyšší počty nezaměstnaných absolventů (nejen geografie) evidujeme na konci ekonomické krize a na začátku pokrizového období (2013 – 2015).

Většina absolventů nebyla během dvou let od ukončení studia evidována úřadem práce (57,5 % respondentů). Většina evidovaných absolventů setrvává v registru úřadu práce tři a méně měsíců. Z dotazníkového šetření je patrné, že řada absolventů odkládá nástup do zaměstnání z důvodu prodloužení prázdnin, cestování a jiných zájmových aktivit. Tito studenti jsou v evidenci úřadu práce „dobrovolně“. Více než šest měsíců byl evidován jen zlomek absolventů. Řada absolventů měla stálé zaměstnání již v době ukončení studia. V této skupině výrazně převažují ženy – absolventky.

Mezi absolventy Regionální geografie se vyskytuje výrazná platová nerovnost mezi muži a ženami. Průměrný měsíční plat mužů činí 33 179 Kč a u žen 25 700 Kč. Jedná se tedy o rozdíl 22,5 % v neprospěch žen.

Podle respondentů jsou nejdůležitější dovednosti a kompetence pro vstup na trh práce běžná uživatelská úroveň práce s počítačem a tzv. soft skills. Mezi měkké dovednosti řadíme například komunikativnost, asertivitu, empatii nebo práci v týmu. Samotné odborné znalosti označila jenom třetina respondentů. Častěji než odborné znalosti byla označována Flexibilita a Znalost GIS. Řadu těchto tvrzení podporují i závěry z realizovaných strukturovaných rozhovorů.

Doporučení pro katedru geografie

Z odpovědí na otevřené i uzavřené otázky z dotazníkového šetření se dají zformulovat doporučení pro vedení katedry geografie. Nejedná se tedy o moje osobní názory a preference. Závěrečná doporučení odpovídají informacím, se kterými jsem během tvorby diplomové práce pracoval.

Velmi často se objevovaly připomínky týkající se odborných praxí. Vedení katedry by mělo zvážit zavedení souběžné odborné praxe již na bakalářském studijním programu. Odborná praxe pouze na navazujícím studiu se zdá být nedostačující. Absolventi by zpětně uvítali více informací o možnostech realizace odborné praxe. Při dobře zvoleném pracovišti poskytující odbornou praxi mohou studenti získat potřebné kontakty, které jim usnadní vstup na trh práce. Více než 50 % respondentů uvedlo, že kvalitní odborná praxe je pozitivně hodnocena potenciálními zaměstnavateli.

Další připomínky směřovaly k obecnému zaměření Regionální geografie. Vedení katedry by mělo zvážit, zda by nebylo vhodné zavést možnost užšího zaměření studia. Řada respondentů by uvítala, kdyby měla možnost se v průběhu studia více vyprofilovat. Nejčastěji padaly návrhy na možnost zaměření studia na humánní nebo fyzickou geografii. Na začátku studia by se vyučovaly společné základy a postupem času by si každý student vybral užší zaměření podle svých preferencí. Rozdělení studia by mělo proběhnout buď při výběru tématu bakalářské práce, nebo na navazujícím magisterském programu. Osobně tento názor nesdílím. Rozdělením výuky by studenti a budoucí absolventi přišli o široký záběr znalostí, který se zdá být na trhu práce výhodou.

Zmiňována byla i možnost vycestování na zahraniční studijní pobyt programu Erasmus. Vedení katedry by mělo zvážit, zda by nebylo vhodné umožnit vycestovat na studijní pobyt již na bakalářském programu. Někteří absolventi by rádi vycestovali na zahraniční studijní pobyt jak na bakalářském, tak na navazujícím studijním programu.

Zbýlý soubor připomínek se týkal jednotlivých vyučovaných předmětů. Vedení katedry by mělo zvážit, zda neposílí tyto předměty: Nejčastěji byl zmiňován předmět GIS. Přes 40 %

respondentů označilo znalost GIS jako dovednost, která jim usnadnila vstup na trh práce. Což je více než u možnosti Odborné znalosti. GIS byl mezi jednotlivými okruhy předmětů označován jako nejvýznamnější. Stejně jako GIS byla jako nejvýznamnější označována výuka cizích jazyků. Rozšíření výuky angličtiny by mělo vedení katedry rovněž zvážit. Kromě okruhu kladně hodnocených předmětů se vyprofilovaly i předměty, které respondenti označovali za nejméně významné. Jednalo se o předměty Planetární geografie a Dálkový průzkum země.

Mezi respondenty byla patrná i poptávka po předmětech, které se v rámci Regionální geografie nevyučovaly. Vedení katedry geografie by mělo zvážit zavedení předmětu, který bych souhrnně označil jako Základy veřejné správy. Některým respondentům během studia chyběla výuka základů legislativy nebo dotační politiky Evropské Unie.

Z dotazníků je patrné, že pro uplatnění na trhu práce jsou takzvané měkké dovednosti minimálně stejně důležité jako odborné vědomosti (takzvané tvrdé dovednosti). Samostatný předmět na podporu měkkých dovedností není pravděpodobně reálný. Vedení katedry by mělo zvážit zvýšení důrazu na rozvoj měkkých dovedností u studentů jako je ústní projev, kreativita, flexibilita, týmová práce, asertivita a podobně.

Summary

This diploma thesis deals with the employability of the graduates of Regional geography study from Palacký University in Olomouc on the labour market. The main aim is to find out the employability of the graduates of Regional geography study on the labour market and, subsequently, to formulate recommendations for geography department management. These suggestions may help to improve the quality of the geography teaching at Palacký University in Olomouc. The main goal was accomplished by several particular steps.

The data sources stem from statistics from The Ministry of Labour and Social Affairs, Statistical Office, and geography department's archive. The basic bibliography of this thesis can be divided into three spheres – professional publications, research studies and bachelor/diploma theses. The analysis and comparison were the most frequently used methods of working with data. The main body of this thesis is focused on the questionnaire survey which took place amongst the graduates of Regional geography study. A quantitative method of data collection was used.

The chapters discuss a history of geography teaching at universities in Olomouc, an evolution of a number of the graduates of Regional geography study, a situation on labour market in NUTS II region “Central Moravia” in the course of the economic crisis and post-crisis period, and job applicants – graduates and geographers. The last chapter summarizes findings from the questionnaire survey. The survey was attended by 167 responders from regional geography graduates.

Several interesting information stem from the analysis of questionnaires. 44 % of responders had serious difficulties while trying to find jobs in their field. The difficulty during job finding is related to current economic situation. Almost one half of responders found their first jobs out of the field of geography. Almost the same part of the graduates worked both in the public and private sphere. Men has got significantly higher wages than women. 20 % of responders do not consider gained knowledge from the study of Regional geography to be sufficient. The responders regard work with PC and work with GIS as the most important skills.

To conclude, the graduates from Regional geography study are well prepared for joining the labour market. Although it is rather difficult to find job in their field of study, the scope of study enables them to find job in other spheres. The majority of graduates who work outside the field of Regional geography achieves above-average wages. The responders consider the geography teaching to be of high-quality, however, they have few objections. A department management should think about a division of geography into human and physical branches.

Further, they should consider an introduction of professional experience also at bachelor study programme, and in general, optimize realization of professional experiences. Many responders would appreciate a teaching of law, using of funds, and bases of public sphere. According to the responders, a teaching of GIS courses should be boosted, and the department management should think about a continuation of Planetary geography and Remote land survey courses. These two courses were called as unnecessary in many cases.

Použitá literatura a zdroje

- BLAŽEK, J. (2010): The regional impacts of the global financial and economic crisis in the Czech Republic. In Gorzelak, Chor-Ching G. (eds): Financial Crisis in Central and Eastern Europe: From Similarity to Diversity, World Bank, EUROREG, Wydawnictwo Naukowe scholar, Warszawa, pp. 50-64.
- BROŽOVÁ, D. (2006): Kapitoly z ekonomie trhu práce. Praha: Oeconomica, 173 s.
- BUCHTOVÁ, B. (2002): Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém.
- BURDOVÁ, J. a kol. (2012): Uplatnění absolventů škol na trhu práce 2011. Praha: NÚV, 100s.
- DOLEŽALOVÁ, G. (2015): Analýza profesní struktury pracovních sil a struktury absolventů z pohledu sféry vzdělávání - 2014. Praha: NÚV, 68 s
- FŇUKAL, M. a kol. (2009): Historie katedry geografie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Olomouc, 60 s.
- GRUSOVÁ, C. (2017): Uplatnění absolventů vysokých škol s humanitním a společenskovedním zaměřením mimo obor studia. Brno: Masarykova Univerzita, diplomová práce
- KARPÍŠEK, Z. a kol. (1999): Úloha politiky zaměstnanosti a služeb zaměstnanosti ve státní vzdělávací politice I. Stručná zpráva. Praha: VÚPSV, 54 s.
- KLEŇHOVÁ M., VOJTĚCH J. (2011): Úspěšnost absolventů středních škol ve vysokoškolském studiu, předčasné odchody ze vzdělávání. Praha: NÚV, 56 s
- KŘÍŽ, J. (2015): Uplatnění absolventů geografie v praxi. Praha: Univerzita Karlova, závěrečná práce ČŽV
- KUCHAŘ, P. (2007): Trh práce. Sociologická analýza. Praha: Karolinum, 183 s.
- MALOTA, J. (2018): Uplatnitelnost absolventů na trhu práce ve Zlínském kraji: Regionálně geografická analýza. Olomouc: Univerzita Palackého, bakalářská práce
- MAREŠ, P. (2002): Nezaměstnanost jako sociální problém. 3. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství, 172 s.
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OCHODU (2019): Nezaměstnanost v ČR zůstává rámci EU nejnižší. TÝDENÍK EKONOMICKÝCH AKTUALIT - 5. týden. Praha,
- ROSIČ, M., KLAMÁR, R. (2015): Trh práce a politika zaměstnanosti pre geografov. Prešov: Prešovská univerzita, 173 s

SIROVÁTKA, T., KULHAVÝ, V., HORÁKOVÁ, M., RÁKOCZYOVÁ, M. (2006): Hodnocení efektivity profesní aktivní politiky zaměstnanosti. Praha: VÚPSV – výzkumné centrum Brno, 257 s.

SIROVÁTKA, T., ŠIMÍKOVÁ, I. (2013): Politika zaměstnanosti a další opatření na trhu práce v dlouhodobé perspektivě a v průběhu krize. Praha: VÚPSV, 95 s.

SKÁCELOVÁ, P., VOJTĚCH, J. (2009): Názory pracovníků úřadů práce na uplatnění absolventů škol v období ekonomické krize. Praha: NÚV

SPĚVÁČEK, V. a kol. (2002): Transformace české ekonomiky: politické, ekonomické a sociální aspekty. Praha: Linde, 525 s

ÚLOVEC, M. (2014): Potřeby zaměstnavatelů a připravenost absolventů škol – srovnání 2004 - 2013. Praha: NÚV, 45 s

VALTOVÁ, L. (2014): Uplatnění absolventů geografických oborů Univerzity J.E. Purkyně na trhu práce. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, diplomová práce

Zdroje dat

Akreditační materiály oboru regionální geografie 2005 - 2014

Databáze ArcČR® 500

Demografická ročenka krajů 2008 - 2018, ČSÚ

GIS prostorová analýza, MPSV 2014 - 2016

Informační systém STAG Univerzity Palackého

Měsíční statistiky nezaměstnanosti z integrovaného portálu MPSV 2008 - 2019

Pololetní statistiky absolventů z integrovaného portálu MPSV 2008 - 2019

Stav a pohyb obyvatelstva v ČR - 1. pololetí 2019, ČSÚ

Výsledky dotazníkového šetření

Zákon o zaměstnanosti 435/2004 Sb.

Zákoník práce 262/2006 Sb.

Přílohy

Příloha 1: Podoba otázek strukturovaného dotazníku a informovaný souhlas

Polostrukturovaný rozhovor pro absolventy geografie

- Proč jste si vybral(a) studijní obor Regionální geografie? Jakou jste měl(a) představu o získaných znalostech, dovednostech a kompetencích? Naplnily se tyto představy?
- Jakou jste měl představu o budoucím uplatnění? Měnila se tato představa během studia? Byla nakonec realizována?
- Pokud byste měl(a) možnost zpětné volby, studoval byste znovu obor Regionální geografie? Svě tvrzení prosím zdůvodněte.
- Měla odborná praxe zásadní vliv na budoucí uplatnění na trhu práce? Jaké další aktivity usnadňují vstup na trh práce? (Brigáda, zahraniční pobyt...)
- Jak jste hodnotil(a) vlastní připravenost na vstup na trh práce? Co mohla udělat škola, aby bylo vaše hledání zaměstnání jednodušší? Co jste mohl(a) dělat vy, aby bylo vaše hledání zaměstnání jednodušší?
- Jak probíhalo vaše hledání zaměstnání, zejména délka a způsob hledání? Máte nějakou zkušenost s odmítnutím zaměstnavatelem nebo negativním výsledkem pracovního pohovoru? Případně jaké byly důvody zamítnutí žádosti o zaměstnání?
- Jak hodnotíte poměr nabídky a poptávky po pracovních místech v oboru geografie?
- Odpovídá vaše aktuální pracovní pozice vystudovanému oboru? Bylo by možné tuto práci vykovávat bez vámi dosažené úrovně vzdělání?

Absolventi v oboru:

- Jste spokojen(a) na vaší pracovní pozici? Bylo potřeba další získat další znalosti a dovednost k vykonávání vaší pozice? Jak vnímáte vaši profesní budoucnost? Plánujete u zaměstnání v oboru zůstat? Byl(a) jste zaměstnaná i mimo obor geografie?

Absolventi mimo obor:

- Jaké byly důvody a okolnosti, které vás vedly k přijetí zaměstnání mimo obor? Máte v plánu setrvat v zaměstnání mimo obor? Pokračujete v hledání práce i při současném zaměstnání? Jak vnímáte svoje šance na případné uplatnění v oboru? Pracoval(a) jste v minulosti v oboru?

**Informovaný souhlas s poskytnutím rozhovoru a dalších informací pro diplomovou práci:
Uplatnění absolventů regionální geografie z Univerzity Palackého v Olomouci na trhu práce**

Předmět a provedení:

Výzkum je zaměřen na uplatnění absolventů studijního oboru Regionální geografie z Univerzity Palackého v Olomouci na trhu práce v letech 2009 až 2019.

Výzkum je prováděn v rámci zpracování diplomové práce na katedře geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Výzkum bude veden formou strukturovaného psaného rozhovoru. Výsledný text bude bez jakýchkoliv úprav analyzován a interpretován. Výsledný text bude sloužit pouze pro potřebu diplomové práce Jana Maloty.

Doslovný přepis bude důsledně anonymizován tak, aby byla zaručena anonymita a ochrana respondenta a aby nebylo možné tuto osobu na základě anonymizovaného přepisu identifikovat.

Doslovné citace částí anonymizovaného doslovného přepisu mohou být použity v závěrečné diplomové práci.

Zasláním vyplněného rozhovoru prohlašuji že:

Souhlasím s poskytnutím rozhovoru a dalších souvisejících informací.

Rozumím výše uvedenému textu a souhlasím s jeho obsahem.

Rozumím tomu, že nemusím odpovídat na obtížné nebo nepříjemné otázky.

Příloha 2: Vývoj podílu nezaměstnaných osob v okresech regionu NUTS II Střední Morava v letech 2008 až 2019 k 31. 12.

rok	Okresy NUTS II Střední Morava									Kraje NUTS II Stř. Morava + ČR		
	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk	Kroměříž	Jh. Hradišt	Vsetín	Zlín	OLK	ZLK	ČR
2008	11,5	5,8	4,7	8	8,1	6,8	5,8	7,3	5,1	6,9	6,1	6
2009	16,9	11,2	9,9	12,3	14,6	12,7	9,6	12,3	9,6	12,2	10,8	9,2
2010	19,7	11,2	11,1	13	13,4	12,7	10,2	11,6	9,5	12,5	10,7	9,6
2011	16,8	10,1	9,8	12	13	10,5	9,2	10,7	7,8	11,4	9,4	8,6
2012	11,7	8,1	7,8	9,6	9,8	8,5	7,5	9,1	6,7	8,9	7,8	7,8
2013	11,9	9,2	8,3	10,7	10,4	9,1	7,8	9,7	7,3	9,8	8,3	8,2
2014	10,7	8,5	6,9	10,2	9	8,6	6,4	8,5	6,5	8,8	7,4	7,5
2015	9,5	7	4,9	8,2	6,9	7,2	5,2	7	5,1	7	6	6,2
2016	8,5	5,7	3,9	6,9	6,2	5,8	4,5	5,9	4	5,9	4,9	5,2
2017	7,2	3,9	2,8	5,4	4,5	4,1	3,2	4,1	2,7	4,3	3,4	3,8
2018	5,6	2,8	2,4	4,1	3,9	3,1	2,4	3,1	2,2	3,4	2,6	3,1
2019	5	2,6	2	3,3	3,4	2,6	2,3	3	2	2,9	2,4	2,9

Pramen: Měsíční statistiky nezaměstnanosti MPSV 2008 - 2019

Příloha 3: Vybrané odpovědi na otázku číslo 19 z dotazníkového šetření

Zavést povinnou praxi už na bakalářském studiu.
Zásadní je co nejdřívější rozdělení studia na 3 směry... nejspíš fyzickou geografii, humánní geografii a kartografií (GIS)... Já se nyní uplatňuji jako kartograf a pro zpracování např. geologické mapy nepotřebuji znalost geologie v takovém detailu, jako na ní byl kladen důraz při studiu. Proto bych žáky nutil k co nejdřívější specializaci a zamýšlení se, kterým předmětům se věnovat do podrobná. Pro budoucí uplatnění v kartografii bych ocenil více GIS na úkor detailně zaměřených předmětů. Mám pocit, že ideální kartograf by mohl vzniknout z tříletého bakaláře na geografii, kde by student pocítil lásku ke GIS, kterou by pak v navazujícím studiu rozvíjel. A analogicky by to mohlo fungovat s humánní či fyzickou g.
Zařadit co nejvíce poznatků z praxe, v tomto považuji za užitečné například přednášky zaměstnanců z Barelů, takových možností by studenti měli mít mnohem více
Zaměření se více na méně oborů a důkladněji, více praxe a cizího jazyka
Výuku je podle mě velmi nutné "zpraktičnit". Více výuky u praktických předmětů na konkrétních příkladech (GIS, statistika, různá cvičení...). Teorie klidně ano, jsou důležité pro pochopení mnoha věcí, ale nutno neustále vysvětlovat v praxi apod...
Vystudováním oboru se sice nestane nikdo specialistou připraveným okamžitě se prosadit na trhu práce. Je ale ideálním startem pracovní dráhy pro ty, kteří si uvědomují, že vzdělávání je nikdy nekončící proces. Těm geografie přinese nadhled a je pro ně mnohem snazší najít pracovní uplatnění, které jim bude vyhovovat.

Více zapracovat na znalosti GIS a celkově lepší počítačové gramotnosti. Pokud jde absolvent na výběrové řízení, kam se hlásí i věkově starší uživatelé s praxí, tak právě GIS a práce s počítačem je asi to jediné, v čem může mít čerstvý absolvent výhodu.
Více praxe v oblastech (oborech), kde student vidí své budoucí uplatnění na trhu práce (myšleno tak, aby byla možnost volby - např. v navazujícím studiu několik typů povinné praxe, a toto intenzivnější, více provázané se zaměstnavateli, úřady)
Větší provázanost mezi předměty, spíše vést obor k nějakému zaměření, ne tak roztržitě, více předmětů, kde se pracuje s GISy, je nutné umět pracovat s daty a umět prezentovat výsledky, propagovat Erasmus a praxe, ne aby jelo 5 lidí z 80 do zahraničí, zvláště, když studují geografii
Velmi široké zaměření oboru je výhodou pro celkový přehled absolventa, ale zároveň nevýhodou pro budoucí uplatnění. Bylo by vhodné si zvolit od 2. ročníku specializaci a prohlubovat znalosti v rámci konkrétních disciplín fyzické či humánní geografie, důraz by měl být kladen spíše na regionální rozvoj ČR s vazbou na Evropu a přesahem na globální politiku, projektové řízení v praxi, ekonomii apod.
Velmi kladně hodnotím výuku GIS, obor je celkově velmi široce zaměřený, což umožňuje uplatnění v různých odvětvích veřejné správy, avšak některé předměty by bylo vhodné projít podrobněji. Např. v magisterském stupni by si mohl student zvolit, zda chce pokračovat ve fyzické či sociální geografii a tím se více specializovat na to, kam chce v budoucnu směřovat.
Velké množství do jisté míry povrchních informací ze spousty oborů nemůžou konkurovat odborníkům, kteří se zaměří na mnohem menší počet oborů a mají následně znalosti, které jsou hlubší. Počet studentů určitě neodpovídá poptávce od zaměstnavatelů, pro které je absolvent oboru velmi těžko uchopitelný.
V humánní geografii se zaměřit i na další možnosti předávání znalostí pro lepší uplatnění absolventů. Např. oblast povinných dokumentů pro obce - pasporty - kde se rovněž tvoří mapy. Nebo dále strategické, koncepční a rozvojové dokumenty pro obce. Dále by bylo dobré více se studenty probrat tematiku dotací z EU a ministerstev. Aktuálně velmi žádané u zaměstnavatelů - zkušenosti hodnotí velmi kladně. V oblasti GIS - více probrat QGIS. Zaměstnavatelé jej využívají častěji než ArcGIS - levnější varianta v ČR.
Už je to delší doba, co jsem ze školy pryč, neodvážuji se proto posuzovat dnešní stav katedry. Ale kladně hodnotím Váš zájem o uplatnitelnost absolventů. Po předchozích zkušenostech jsem se rozhodla, že si pro sebe práci vytvořím sama. A do jisté míry je i v oboru. Budeme

otvírat v příštím roce bezobalovou prodejnu s převážně místními produkty. K tomu mě právě vede mj. i studium RG. Děkuji Vám za to!

Uplatnění v oboru není tak široké, zdaleka ne všichni naleznou práci v oboru. Chybí vydatnější informace o konkrétních možnostech uplatnění. Je potřeba snížit počet absolventů a dát jim lepší možnosti uplatnění.

Studium, hlavně na bakalářském stupni, značně všeobecné. Upřednostnil bych zpětně možnost specializace např. formou B předmětů s větším poměrem kreditů - respektive student se již od začátku může hlouběji specializovat na oblast, která mu vyhovuje (např. rozšíření znalostí GIS etc.)

Studium se mi velmi líbilo, něco bylo horší, něco lepší, ale tak je to všude. Pomohlo mi do dalšího života tím, jak bylo komplexní. Myslím, že po studiu jsou absolventi schopní vplout do vícero odlišných oborů, pokud si budou poté dostudovat příslušnou specializaci. Já sem se dostal do zemědělství, zaměstnavatel mi umožnil se praxí doučit to, co jsem neměl ve škole.

Studium pro mě bylo naplňující. Zpětně bych byla ráda za lépe provedený systém praxe

Studium na UP a obor Regionální geografie hodnotím zpětně jako velmi kvalitní. Za největší přínos považuji, že je absolvent schopen vnímat a řešit věci v souvislostech. Jen je trochu složité následně v praxi navrhovat a řešit opatření k rozvojovým problémům např. města, neboť studium jsme měli spíše zaměřeno jen na vyhodnocení aktuálního stavu. Doporučil bych vést studenty i k tomu, aby přemýšleli, jak konkrétně optimalizovat jevy, když budou mít nějakou analýzu území, a probírat to s nimi, třeba i za pomoci pracovníků veřejné správy, rozvojových agentur apod.

Studium na KGG bylo přínosné co do kvantity tak i kvality. Nyní pracuji pro MAS, kde zúročuji jak teorii, tak praxi. Od ot. 12 odpovídám na současnou práci. V ot. 18 píšu jako bezdůvodné RG kontinentů, ale je to pouze kvůli oblasti práce, z osobního pohledu bych napsala "nezbytná součást studia". Od 1.1.2020 nastupuji do své třetí práce, kde zúročím 90 % studia KGG, takže doporučuji ponechat studijní program beze změn, popř. doplnit více praxe.

Studium katedry geografie je třeba zcela předělat, tak aby se postupně více a více selektovalo zaměření aplikace studovaného oboru. Aby například magisterské neobsahovalo současně předměty fyzické a socioekonomické geografie doplněné o předměty učitelů. Naopak každý zvláště a jako B předměty doplnit předměty zaměřené na aplikaci práva v různých resortech veřejné správy se zřetelem na praxi a fungování úřadů daného resortu. Zaměstnavatele

<p>zajímají ze studia jen ty části, které jsou aplikované a dají se využít i v prostředí firmy/úřadu. Prestiž školy je mimo Univerzitu Karlovu nebo ČVUT opravdu nezajímala a spíše řeší otázku "Když tohoto absolventa vezmu a zaplatím ho, čím mi to vynahradí v pracovním procesu?" Určitě mnohem více tlačit na praxi, byť to byl stres ji sehnat, ale je to ta nejcennější část studia.</p>
<p>Studium jsem si vybrala proto, že mě bavil zeměpis, ale v 18 letech jsem vůbec nepřemýšlela o uplatnění, na což jsem doplatila. Studium jako takové mě bavilo, ale rozhodně zpětně bych více uvítala GIS, který má smysl, a IT v oblasti geografie. Hrozně mě mrzí, že není možnost dálkového studia Mgr. Vzhledem k oboru jsem věděla, že už potřebuju trochu praxe a pracovat a bohužel to s mojí prací v bankovníctví nelze skloubit. S výukou jsme byla spokojena a bavila mě, Geografie je můj koníček, nikoliv práce, alespoň prozatím.</p>
<p>Studium jsem si užil. Bylo by vhodné pro studenty 3. ročníku uspořádat semestrální seriál přednášek lidí z praxe, potenciálních zaměstnavatelů.</p>
<p>Studium by se mělo důrazněji zaměřit např. na tři důležité okruhy a nevěnovat se desítkám různě zbytečných záležitosti. Například bych se zaměřil na územní plánování a urbanismus, GIS, kartografii, dopravu, ochranu ŽP. Hlavní je pracovat trochu prakticky, třeba se zaměřit na tvorbu územních plánů, studií, regulačních plánů atd. Studium by se mělo více specifikovat. Obecné znalosti zaměstnavatele moc neohromí.</p>
<p>Studia na katedře Geografie - UPOL nebudu nikdy litovat. Studium mi přineslo celkový přehled a znalosti v různých tematických oblastech, přičemž určitou část těchto znalostí využívám každý den ve své profesi (především práce s GIS, zpracování socio-ekonomických analýz, práce s daty, sebeprezentace aj.). A co bych změnila? Během studia bych ocenila i delší odbornou praxi - cca 2 měsíce a víc, častější manipulaci s geodetickými přístroji a intenzivnější spolupráci s některými subjekty, v rámci nichž může nalézt absolvent katedry své uplatnění.</p>
<p>Se studiem na PřF UPOL jsem neměla problém a byla jsem spokojená. Zaměstnání jsem dlouho nehledala, byla mi nabídnuta práce na úřadě jako koordinátor dotací. Já a i někteří moji kamarádi ze studií pracujeme v oboru dotací, proto bych zařadila předmět týkající se problematiky dotací, projektových záměrů apod. (vysvětlení, ukázky, praxe). I když asi dotace nespádají pod geografii, tak při pracovním pohovoru považovali mé vzdělání za blízké toto problematice.</p>
<p>Se studiem jsem byla spokojená. Kvituji především vztah vyučujících ke studentům, který vytvářel příjemnější prostředí pro studium.</p>

<p>Přátelské prostředí na fakultě a příjemné město. Oproti jiným fakultám zvýšit nároky u zápočtů a zkoušek.</p>
<p>právní základy - zákony a vyhlášky v ČR, týkající se předmětů výuky</p>
<p>Moderní studium by mělo studenty více přibližovat pracovnímu životu, který je čeká. Tzn. rozhodně více praxe, zapojování do projektů i mezinárodních konferencí. Pro pracovní život jsou také v dnešní době důležitější dovednosti než odborné znalosti. Zejména se jedná o počítačové dovednosti (práce v GIS, lepší znalost excelu, statistické programy), ale i prezentační, případně analytické dovednosti jsou velmi ceněné.</p>
<p>Osobně jsem byla se studiem na KGG spokojena. V současném zaměstnání nejvíce využívám znalosti ze základů statistiky, která byla dle mého názoru vyučována intenzivně a formou praktických příkladů. Dále jsou mi přínosem znalosti a celková orientace v regionu (myšleno celou ČR, popř. jednotlivé kraje a regiony) získané napříč předměty z humánní geografie. Ačkoliv ve svém zaměstnání prakticky nevyžívám znalosti z předmětů fyzické geografie (planetární geografie, hydrologie,), nutno podotknout, že jako studenta mne jejich výuka velice bavila. Jediné, co mi v průběhu studia chybělo, byla intenzivnější výuka GIS napříč všemi ročníky.</p>
<p>Na studium vzpomínám s láskou, nejvíce mi podle mého daly předměty, kde nás kantoři vedli ke kritickému myšlení a uvažování. Za nezbytné pro úspěšné uplatnění na trhu práce považuji základy logiky a matematiky.</p>
<p>Myslím si, že väčšie uplatnenie má dvojborové štúdium, resp. aj doplnkové, kde sa študenti geografie uplatnia ako učitelia. Inak je toto štúdium skôr vhodné pre tých, ktorí chcú sa venovať geografii na vedeckej úrovni alebo chcú ostať pracovať na univerzite. Je podľa mňa ťažké nájsť uplatnenie s týmto oborom v súkromnej a asi aj vo verejnej sfére. Každý si predstavuje, že regionálna geografia je, že sme študovali svetadiely, krajiny...Keby sa študenti viac mohli zamerať na jeden alebo dva určité predmety a tomu sa širšie venovali-napr. územnému plánovaniu, kartografii... tak by sa mohli jednoduchšie uplatniť v tom konkrétnom obore.</p>
<p>Jelikož pracuji na městském úřadě, řekl bych studium na Katedře geografie v Olomouci mi dalo spíše všobecný záběr a rozhled než nějakou konkrétní odbornou dovednost. Nicméně pro práci na úřadě to bylo ideální.</p>
<p>I přes velmi problémové uplatnění absolventů Katedry geografie na trhu práce hodnotí studium jako přínosné, kdy jsem získal přehled ve více (na první pohled nesouvisejících) oblastech, které mi následně umožnily přemýšlet komplexně.</p>

I když to na první pohled nevypadá, studium regionální geografie studenta komplexně vybaví do života, ať už na poli osobním či profesním. Nelituji studia.

Chyběla větší zaměřenost, jako regionální geografové jsme uměli teoreticky "vše" ale prakticky nic. Žádné hlubší znalosti kartografů, geoinformatiků.....chyběla předmět k evropským dotacím - např. jak psát projekt, administrace....

Dobry všeobecný rozhled, ale problematikké je až příliš široké rozpětí - nejde se se studiem do hloubky

Do budoucna se nutné zaměřit na odborné znalosti v oblasti projektového řízení, větší detail v oblasti územního plánování, veřejné správy ČR a její finanční, legislativní a právní pravomoci. Nutné větší hodnové dotace na odbornou praxi. Nepodceňovat výuku jazyku a soft skills (prezentace, komunikace, asertivita, psaný projev ...)

Celkově na studium vzpomínám v dobrém, tento obor mi dal hodně široké spektrum znalostí. Možná by bylo dobré, aby studenti měli povinné praxe již v bakalářském stupni a více se setkali se skutečným zapojením geografie v rámci praxe. Také bych uvítala možnost se na začátku studia rozhodnout mezi zaměřením na sociální a fyzickou geografii - při studiu by zvolené zaměření převažovalo a předměty z toho druhého zaměření by byly absolvovány v menší míře či nějakou souhrnnou formou, jak to mají učitelé. Některé předměty jsem zkrátka "přetrpěla" a ani je v současném zaměstnání nevyužiji. Vždy také záleží na podání tématu pedagogem- ačkoli např. Planetární geografie v praxi moc využití nemá, pan Jurek ji na každé přednášce podal vždy zajímavě....

Celkově hodnotím studium na katedře geografie velmi pozitivně, a to především z důvodu kvality profesorů. Nejvíce bych ocenila přístup doc.Touška. Obecně bych zlepšila kvalitu výuky jazyků, ta byla velmi bídná, dá se sice kombinovat s FF ale ta má omezený přístup pro studenty z jiné katedry. Také bych rozšířila možnost zahraničních stáží a pobytů.

Aplikace studijního předmětu Veřejné správa (viz např. katedra MRS) s důrazem na legislativu (správní řád, právní předpisy o úřednících ÚSC, obecné principy organizace a činnosti VS), aby absolventům byla v praxi uznávána zkouška Zvláštní odborné způsobilosti a případně podobné zkoušky. Dále větší důraz na aplikace GIS, především dnes již zcela běžného GIS online. Dalším přínosem by určitě bylo učit předmět Statistika s důrazem na aplikaci statistických metod a práci s velkým souborem dat (program R). Nezahltit studenty teorií, ale klást důraz především na užitou funkci v praxi. Praxe již v bakalářském stupni, a to alespoň v podobě 1 měsíce. Zlepšit e-learning! Komunikace se studenty a vyžadování zpětné vazby.

Aplikace studijního předmětu Veřejné správa (viz např. katedra MRS) s důrazem na legislativu (správní řád, právní předpisy o úřednících ÚSC, obecné principy organizace a činnosti VS), aby absolventům byla v praxi uznávána zkouška Zvláštní odborné způsobilosti a případně podobné zkoušky. Dále větší důraz na aplikace GIS, především dnes již zcela běžného GIS online. Dalším přínosem by určitě bylo učit předmět Statistika s důrazem na aplikaci statistických metod a práci s velkým souborem dat (program R). Nezahlit studenty teorií, ale klást důraz především na užitou funkci v praxi. Praxe již v bakalářském stupni, a to alespoň v podobě 1 měsíce. Zlepšit e-learning. Komunikace se studenty a vyžadování zpětné vazby.

Ad otázka 18. - Nemyslím si, že by se studium mělo soustředit čistě na znalosti a předpoklady k pozdějšímu uplatnění na trhu práce. Pořád jsem toho názoru, že VŠ vzdělání má přinést všeobecnou vzdělanost a náhled na svět. Tzn., že žádný vědní podobor není zbytečný, ale dotváří ucelený obraz. Bylo by mi smutné, kdyby se studium redukovalo jen na čistě pragmatické věci. Největší přínos studia v jedné větě: "Naučil jsem se, kde najít data, co znamenají, jak je zpracovat, abych je dokázal (karto)graficky prezentovat a psanou formou srozumitelně vysvětlit ostatním." Zkvalitnění: udržovat pomyslnou "laťku", nedávat titul "zadarmo"

Ačkoli pracuji v jiném oboru, tak mi studium geografie pomohlo v mnoha jiných ohledech. Například prezentování, práce s počítačem, všeobecný přehled atd.

Příloha: dotazník

Uplatnění absolventů Regionální geografie UP Olomouc

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku.

1. Jaké je Vaše pohlaví

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Muž
- Žena

2. Váš věk v době ukončení studia na PŘF UPOL

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 21 - 22
- 23 - 24
- 25 - 26
- 27 a více

3. Rok ukončení studia na PŘF UPOL

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 2009
- 2010
- 2011
- 2012
- 2013
- 2014
- 2015
- 2016
- 2017
- 2018
- 2019

4. Nejvyšší dosažené vzdělání v rámci PŘF UPOL

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Bc.
- Mgr.
- PhD.
- RNDr.

5. Do jaké míry bylo pro Vás náročné najít práci v oboru

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Velmi snadné	Snadné	Nemohu posoudit	Náročné	Velmi náročné
☐	☐	☐	☐	☐

6. Za jak dlouho jsem si po ukončení studia našel/a první zaměstnání

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 1 - 3 měsíce
- 4 - 6 měsíců
- 7 - 12 měsíců
- Více než rok
- Nehledal/a jsem
- Již jsem měl/a zaměstnání
- Pokračoval/a jsem ve studiu

7. Byl/a jste během dvou let od ukončení studia evidovaný na úřadě práce

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ne
- Ano

8. Případně jaký byl důvod Vaší nezaměstnanosti

Nápověda k otázce: *Odpovídají pouze Ti, kteří předchozí otázku označili "Ano"*

9. V jakém sektoru jste našel/a první zaměstnání

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Veřejný
- Soukromý
- Neziskový
- Zatím nenašel/a

10. První zaměstnání bylo...

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Výhradně v oboru Geografie
- V rámci aplikované geografie (regionální rozvoj, životní prostředí, katastrální úřad...)
- Mimo obor Geografie

11. Pokud pracujete mimo vystudovaný obor, jaké jsou hlavní příčiny

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí. Odpovídají pouze ti, kteří předchozí otázku označili "Mimo obor geografie"*

- Nízké finanční ohodnocení
- Nenašel jsem práci v oboru
- Neatraktivní pozice
- Lepší pracovní nabídka mimo obor
- Vysoké požadavky zaměstnavatele
- Rodinné důvody
- Nezájem o práci v oboru
- Jiná...

12. Jaký je Váš průměrný hrubý měsíční plat

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Do 10 000 Kč
- 10 000 - 14 999 Kč
- 15 000 - 19 999 Kč
- 20 000 - 24 999 Kč
- 25 000 - 29 999 Kč
- 30 000 - 34 999 Kč
- 35 000 - 39 999 Kč
- 40 000 Kč a více

13. Shoduje se výše platu s vašimi představami

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Shoduje
- Částečně shoduje
- Neshoduje

14. Zhodnotte prosím, zda je pro získání zaměstnání v oboru Geografie zohledňována (pozitivně hodnocena) zaměstnavateli

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Prestiž univerzity
- Dosažený stupeň vzdělání
- Praxe v oboru v rámci studia
- Praxe v oboru mimo studium
- Praxe mimo obor
- Zahraniční studijní pobyt
- Zahraniční pracovní pobyt
- Jiná...

15. Považujete vaše znalosti získané během studia za dostatečné pro výkon vaší současné pracovní činnosti

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Jen částečně
- Ne

16. Které dovednosti a kompetence Vám nejvíce usnadnily vstup na trh práce

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Odborné znalosti
- Práce s počítačem (běžná uživatelská úroveň)
- Znalost GIS
- Jazyková vybavenost
- Flexibilita
- tzv. soft skills (komunikativnost, asertivita, empatie, ...)
- nic
- Jiná...

17. Co Vám nejvíce chybělo v prvním zaměstnání (znalosti i dovednosti)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

- Odborné znalosti
- Práce s počítačem (běžná uživatelská úroveň)
- Znalost GIS
- Jazyková vybavenost
- Flexibilita
- tzv. soft skills (komunikativnost, asertivita, empatie, ...)
- Nic
- Jiná...

18. Které studijní okruhy považujete při zpětném pohledu na studium za nejdůležitější pro budoucí uplatnění

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď v každém řádku. Hodnoťte pouze okruhy, které jste absolvoval/a

	Velmi významné	Významné	Nemohu posoudit	Zbytečné	Zcela zbytečné
Planetární geografie	☐	☐	☐	☐	☐
Statistika	☐	☐	☐	☐	☐
GIS	☐	☐	☐	☐	☐
Kartografie	☐	☐	☐	☐	☐
Předměty fyzické geografie (klimatologie, geomorfologie ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Předměty humánní geografie (g. obyvatelstva a sídel, g. zemědělství, g. dopravy ...)	☐	☐	☐	☐	☐
DPZ	☐	☐	☐	☐	☐
Regionální geografie ČR	☐	☐	☐	☐	☐
Regionální geografie Evropy	☐	☐	☐	☐	☐
Regionální geografie dalších světadílů	☐	☐	☐	☐	☐
Regionální politika a regionální rozvoj	☐	☐	☐	☐	☐
Environmentální geografie	☐	☐	☐	☐	☐
Municipální ekonomie a politika	☐	☐	☐	☐	☐
Prostorová analýza	☐	☐	☐	☐	☐
Územní plánování a urbanismus	☐	☐	☐	☐	☐
Evropská unie	☐	☐	☐	☐	☐
Udržitelný rozvoj	☐	☐	☐	☐	☐
Socioekonomické změny v regionech ČR	☐	☐	☐	☐	☐
Terénní cvičení	☐	☐	☐	☐	☐
Odborná praxe	☐	☐	☐	☐	☐
Cizí jazyk	☐	☐	☐	☐	☐

19. Nepovinné celkové zhodnocení studia na Katedře geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Nápověda k otázce: *Zde můžete umístit Váš případný komentář k průběhu studia nebo návrhy, která by podle vašeho názoru mohly studium zkvalitnit.*

---

20. Pokud chcete být informováni o výsledcích výzkumu, doplňte prosím e-mailovou adresu

---

Děkujeme za vyplnění dotazníku. Přejeme Vám hezký den :-)